2001. dec.

154

35

KAPOCS

A SOPRONI ÖREGDIÁKOK EGYESÜLETÉNEK LAPJA

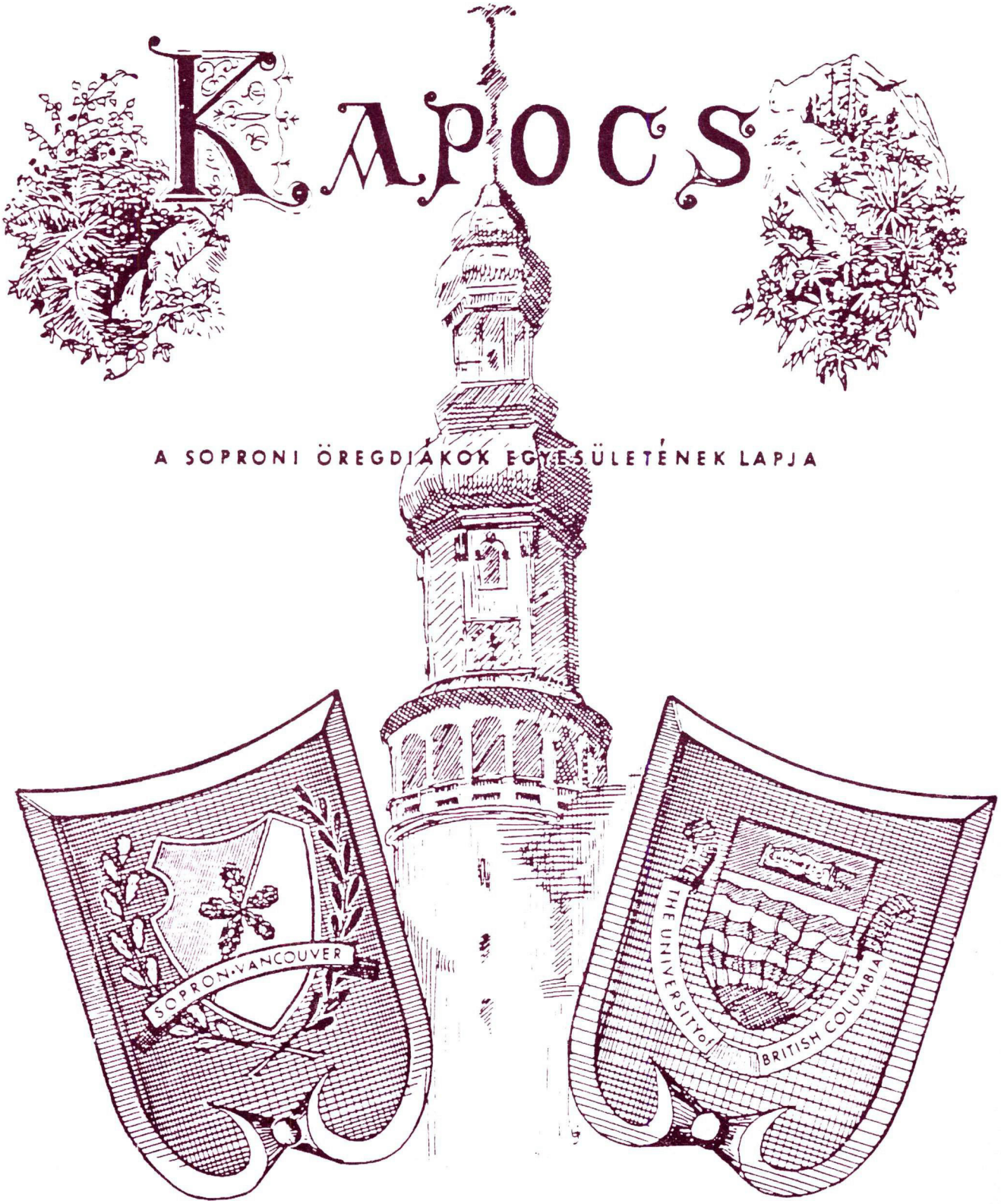

VANCOUVER, B.C. 2001 DECEMBER 35.

TARTALOM

2001 December

Negyvenöt év távlatából - Palkovics János 1
Adamovich László 80 éves 2
Major Richard köszöntö beszéde 3
Képek a díszebédröl 4
Cinke Bátyánk köszöntöje 5
2001 "BALEK Bál" Meghívó 6
Báthy István beszámolója a "Balek Bál"-ról 7
Dr. habil Koloszár József rector úr köszöntöje 8
Az képek az "Ifjú Balekok"-ról 9
Az "Örökös Balekok" tablóképe,- Csoport kép a bálon 10
The SOPRON STORY 11
Otthoni megemlékezés Dr. Jablánczy Sándor professzor úrról 12
Akikre büszkék vagyunk-Dr. Roller és Dr. Szablya kitüntetése 13
Egy kanadai magyar matematika tanár 14-16
"NYUGATI KAPU" 1956-ra Emlékezés 17
"SOPRONI NAPLÓ" - A Hagyomány Nemcsak Tisztelgés 18
Dr.Rumpf János beszámolója a SOPRONI EMLÉKTÁBLÁRÓL 19-20
Képek a SOPRONI EMLÉKTÁBLÁRÓL 21
Dr. Rumph János melléklete 22
Unokák a "SOPRON ALUMNI" családjaiban 23
Háhn Fülöp- Gyorsnövésü amerikai fenyöfajok M.-i telepítése 24-29
Seed Orchards - Szalkai András 30

Tribute to Dr. John Hudák 31-32
Negyvenöt évet ünnepeltek az "Örökös Balekok" Nanaimoban 33
Képek a "Balektalálkozóról" 34
Visszaemlékezések az 1956-os soproni eseményekre - Rétfalvi László 35-39
Emléktábla Ronyecz József emlékére 40
Rongyosok Szobra Sopronban. "A Gárda" - Lendvai István verse 41
Az Ágfalvi Csata évfordulója. VISSZA EMLÉKEZÉSEK" - Képek 42
Vissza Emlékezések - Képek 1955- 1957-böl 43
Jutasi Béla - "Külföldi Emléklapok" 44-49
A negyedévesek találkozója 2001-ben 50
Képek a negyedévesek találkozójáról 51
The Sopron Foresters - "Trek" magazine U.B.C. 52
Nyugdijazás: Visszapillantás - Dr. Pászner László 53-56
Búcsú Borsodi Ferenc svájci erdömérnöktöl 56
Mi is voltunk egyszer az akadémián - Az Erdészgyürü története 57-58
SOPRON GATE ARTICLE In the "Vancouver Sun" 59
"Soproni Lábnyomok" a U.B.C.-n 60
Az Országos Erdészet Egyesület Levele 61
Az 1961 évben valetálók közös találkozója Sopronban- Pintér L. verse 62
Kiáltvány Erdésztársainkhoz 63
"AQUARELLEK" - Winkler Oszkár/Winkler András 64
A Soproni Székelykapu a UBC Erdészépülete Elött - Józsa László 65
Képek a SOPRON KAPU avatási ünnepélyen 66-69
A legújabb megjelent könyvek 70
MEGHIVÓ A 18-ik SOPRONI PIKNIKRE 71
Józsa László: "CHRISTMAS 2001" 72
A SOPRON ALUMNI VANCOUVERI NÉVSORA 73

A "KAPOCS" Elöfizetöinek Listája 2001 December

Évi elöfizetés $20.- Adományokat csekken a "SOPRON ALUMNI-KAPOCS" névre kell kiállítani

Abonyi Á.	2004
Adamovich L.	T
Ambach M.	95
Apt K.	93
Bajzák D.	2005
Bakó J.	2000
Bakos T.	2000
Balatinecz J.	88
Barabás J.	92
Baraksó J.	2003
Baranyai V.	T
Bariska M.	2001
Báthy I.	2001
Bella I.	93
Benkö G.	2002
Bezerédi Gy.	T
Bige Zs.	95
Bódig J.	97
Bogyai E.	94
Bölecz B.	95
Borsos Z.-né	87
Buday G.	2000
Csányi E.	T
Csapó I.	2000
Csizmadia F.	2002
Czeiner Zs.	2003
Deminger K.	2006
Dobozy T.	2001
Donáth Gy.	2002
Dibuz J.	2003
Draskóy Gy.	2000
Ferenczyné, Dr.	T
Fodor Gy.	98
Fülöpp Z.	2001
Für K.	2001
Görgényi B.	92
Grátzer M.	2005
Grozdits Gy.	2006
Gyöngyösi S.	2003
Háhn F.	90
Hajdu Cs.	2001
Héjja A.	2002
Hintsch G.	98
Hirczy Baba	98
Hirczy B.	87
Homoky I.	96
Horváth Cz. E.	2004
Horváth I.	96
Horváth S.	2002
Ifjú G.	2002
Illés I.	2001
Jablánczy S.-né	T
Jacsman J.	2002
Jagosits E.	94
Jákóy E.	2002
Jancsik K.	97
Jandó T.	2003
Józsa J.	2001
Józsa L.	2002
Jutasi B.	2008
Kapitány Gy.	2000
Kapuszta J.	2003
Kassay V.	2001
Király I. K.	2026
Kerekes J.	95
Kis-Tóth E.	2009
Kiss Gy.	2002
Kiss J. (Oliver)	2003
Kiss J. (Victoria)	99
Klíma I.	T
Kocsis I.	92
Kocsis T.	2002
Komlossy J.	92
Kondor Gy.	2002
Korán Z.	96
Kováts M.	2001
Kozák A.	2001
Krajczár E.	2010
Kurucz F.	95
Kurucz J.	2002
Kuppán Á.	2000
Leskó Gy.	2001
M. Erd. Egyes.	T
Major R.	2001
Markó I.	2003
Micski J.	93
Murguly S.né	T
Must M.	2002
Nagy E.	T
Nagy-Bozsóky G.	88
Nagy-Link M.	2002
Nagy M.	2004
Nagygyör S.	93
Németh J.	2000
Németh L.	94
Nyers F.	90
Orlóczy L.	99
Orosz I.	87
Ötvös I.	2000
Pál L.	94
Palkovics J.	2005
Pap F.-né	T
Pászner L.	2001
Pataki I.	2008
Pech Gy.	2002
Puskás L.	2000
Ping F.	99
Pintér L.	2003
Porpáczy L.	98
Rab R.	2002
Radványi T.	T
Ravai J.	92
Rédey J.	2001
Rétfalvi L.	2001
Roller K.	T
Rónay S.	99
Rupf L.	2000
Safranyik L.	2000
Sinka/Dumont	2001
Sivák B.	2007
Soós É.	94
Sop. Egy. Könyv.	T
Szabó Gy.	2004
Szalkai A.	2004
Szablya J.	T
Szamosi G.	2002
Szanyi L.	2001
Szármes K.	93
Szász I.	2007
Szauer J.	97
Sziklai O.-né	T
Szilágyi T.	2003
Szücs Z.	87
Szy F.	T
Takács J.	2002
Tindall M.	2009
Tóth Géza	2001
Tóth János	2001
Tóth J. (Ont.)	98
Tóth József	96
Tresó F.	2002
Tuskó F.-né	T
Tuskó Cs.	94
Várady B.	96
Vári M.	90
Varga P.	2000
Vass Éva	95
Vetö L.	2002
Viszlai J.	2003
Vlaszaty E.	2004
Witt Z	96

KAPOCS

A Vancouveri Soproni Öregdiákok Idöszakos Közleménye

XX. évfolyam 35. szám 2001 december

Minden cikk az író véleménye, meglátása melyért a Szerkesztõ Bizottság felelõséget nem vállal

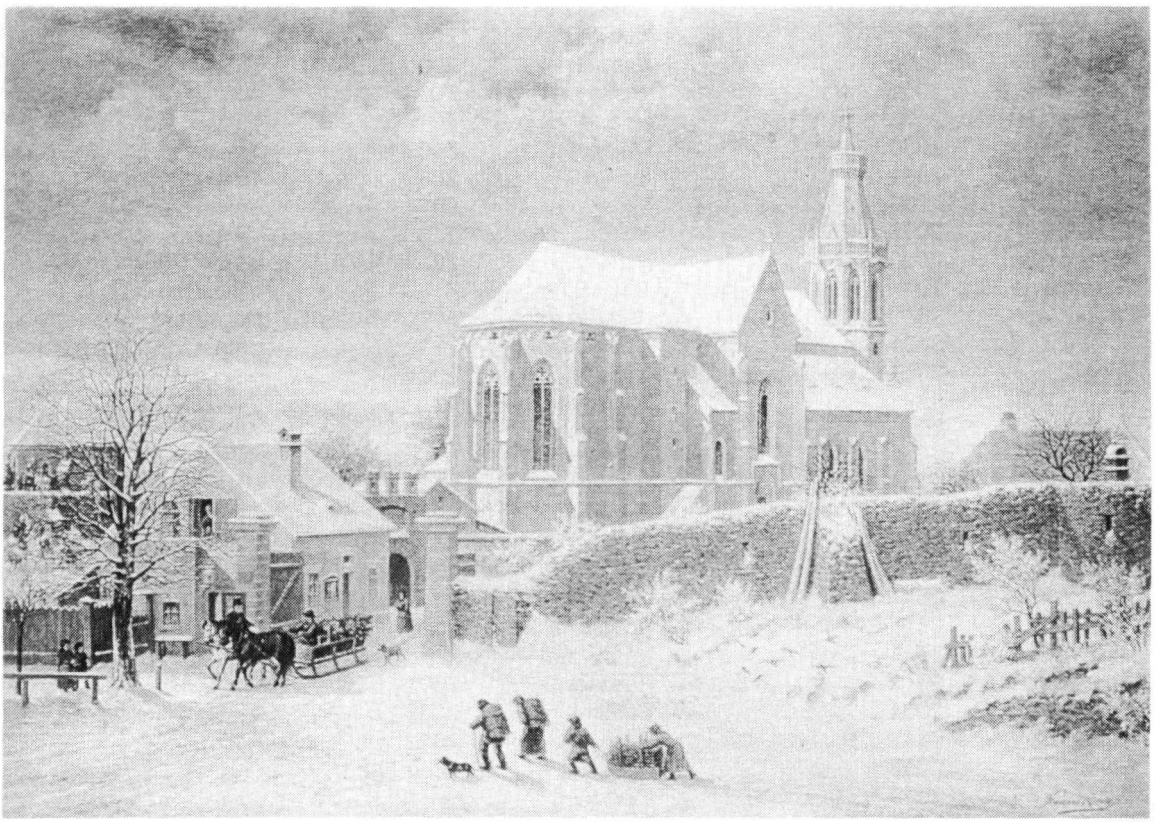

A Soproni Szt. Mihály Templom
Hauser Károly olajfestménye
Soproni Múzeum

45 Év Távlatából...

Az évek gyorsan leperegtek és immár 45 éve annak, hogy eltávoztunk szeretett otthonunktól, Alma Materünktöl, Soprontól, de "aki Sopron borát issza, vágyik annak szive vissza!" s így vagyunk mi is a távolban.
A 45 évvel ezelötti helyzet Magyarországon megfosztotta az embereket az "emberi jogoktól" és ez lett a rendszer megbomlásának az alapja, ezrek kivándorlásának oka és ezért haltak meg sokan akik harcoltak a szabadságért. Idegenben magyarnak megmaradni egy másik nagy feladat lett. De mint a Soproni Egyetem aulájában elhelyezett bronztáblán, Vargha Domokos rólunk írt verse mondja: "AKIK ELMENTEK, DE EL NEM SZAKADTAK,
KANADÁBAN IS MAGYAROK MARADTAK,
AKIK MEGYÖZTEK EGY MESSZI VLÁGOT,
DE MA SEM MÁSOK SOPRONI DIÁKOK,
AZ ÖSI OTTHONT, AZ AKADÉMIÁT
SZIVBÖL KÖSZÖNTIK: VIVÁT! VIVÁT! VIVÁT!"
Az egyetem kivándorlása nagy pofon volt az akkori magyar rendszer arcán. Nem csoda, hogy utána az otthoni újságok hasábjai, a rólunk írt könyvek sorozatai rágalmaztak bennünket gyávának és hazaárulónak stb. neveztek. Azok az írók elfelejtették azt, hogy hazáért harcolni az idegen földön is lehet, talán még nagyobb erövel.
Hogy harcunk még érvényesebb lett, elösegítette az a tény, hogy együtt maradtunk, s most itt mondunk köszönetet mind azoknak, akik együtt maradásunkban segítettek. Köszönet föleg Dr. Roller Kálmán dékánunknak, szeretett tanárainknak, vezetöinknek, sokszor szinte ismeretlen tanácsadóinknak, az osztrák és a kanadai állam akkori tagjainak akik ideiglenes otthont adtak, hogy együtt maradhattunk és folytathattuk tanulmányainkat.
Mint minden kezdet, a miénk is nehéz volt, de amikor az élet nehéz, az ember küzd a nehézségek legyözésében és mi ebben a harcban is megálltuk helyünket. Új nyelevet tanulni, átvenni az idegen otthon szokásait anélkül, hogy el ne veszítsük magyarságunkat, együttlétünk ismét nagy segítség volt.
Ma 45 év távlatából büszkén jelenthetjük, hogy beirtuk nevünket a történelem lapjaiba.," meggyöztünk egy messzi világot"! Átadtuk tudásunkat, föleg erdömérnöki vonalon, de szellemi és kulturális és egyéb alapon is. Mindezzel emeltük magyar és a Soproni Alma Materünk hírnevét az egész világon. Beírtuk nevünket a természet védelem, az erdögazdálkodás a faipari kutatások, erdötelepítések és egyéb könyvekbe is és megálltuk helyünket minden vonalon elismeréseket kaptunk az egész világtól.
Jövönk bebizonyította azt, hogy igazunk volt. Erröl tanuskodott a 2001 december 3-ikán a University of British Columbia 50 éves jubileumi ünnepsége. Az egyetemen 45 éven át mi voltunk a legnagyobb buzdítók és ez alakommal megjelent újság cikkek, rádió és televizió programok tovább hirdették a magyar nemzet és a Soproni Egyetem jó hirnevét. Célunk az összetartás gondolata, a "KAPOCS" és annak évenkénti megjelenése. Akadnak kritikusok ugyan de összetartásunkat semmi sem szakítja meg mert erösek vagyunk és ahol összetartás, szeretet és békesség él ott van Isten, s ahol Isten van ott szükség nincsen.

Kívánunk minden olvasónak, **Jó Szerencsét** a 2002-es évben.

Palkovics János, alias "PALKO".

HIREK: A volt V. évesek 2002 május 26-án tartják az immár negyvenötödik évfolyam találkozót. A meghívót a soproni rendezö bizottság februárban küldi ki. Érdeklödj nálam a (604) 732-8537 telefon számon.

Adamovich László 80 éves

Adamovich László, a Brit Columbia Egyetem nyugalmazott professzora 80 éves. 1956-ban idegenbe szakadt hazánkfia, Modrovich Ferenc méltó utódja, az erdőfeltárás és erdészeti gépesítés nemzetközi szaktekintélye, hazai és külföldi erdőmérnök-generációk nevelője 80 éves. Ez alkalomból köszöntjük őt szeretettel és nagyrabecsüléssel az Óhazából.

1921. március 8-án született Eszterházán, többgenerációs erdészcsaládban. Öt testvére volt. Édesapja és nagyapja is herceg Esterházy erdészei voltak.

A soproni bencés gimnáziumban érettségizett 1939-ben. Életszemlélete, istenbe vetett hite itt alapozódott meg. Erdőmérnöki oklevelét Sopronban, a háborús évek miatt csak 1946-ban szerezte meg, de már 1945-ben Modrovich professzor úr mellett tanársegéd, majd az ő halála után adjunktusként dolgozott. 1949–56-ig az Erdészeti Szállítóberendezések tanszékvezető docense volt. Ebben a minőségében továbbfejlesztette az erdei út- és vasútépítést, és bevezette az erdészeti gépesítés oktatását. Ez utóbbi keretében a hallgatók számára kötelezővé tette a gépjárművezetői jogosítvány megszerzését.

1956. november 7-én az egyetem oktatóinak és hallgatóinak többségével, feleségével és négy gyermekével együtt, összesen 359-en Ausztriába menekültek. Majd a vancouveri Brit Columbia Egyetem (UBC) részéről érkezett meghívásra, 1957 januárjában 214-en kivándoroltak Kanadába. Időközben 67-en visszatértek Sopronba, 78-an pedig más országba vándoroltak ki.

Kanadában több hónapos hányattatás után, 1957 őszén az Egyetem (UBC) vezetősége végre az önálló *„Soproni Erdészeti Kar"* számára Vancouverben, az egyetem területén létesített ideiglenes épületekben, az oktatók és családtagjaik számára pedig a városban elhelyezést biztosított. Így az 1957/58. tanévben – továbbra is súlyos nehézségek mellett – magyar nyelven megindulhatott az oktatás.

Ezt követően azonban még nehéz, küzdelmes évek következtek. Meg kellett küzdeniük mindenekelőtt a nyelvismeret hiányával. Meg kellett ismerkedniük az erdőgazdálkodás helyi, a hazaitól alapvetően eltérő körülményeivel, s az oktatás tematikáját ehhez kellett igazítaniuk. Kemény, szívós munkával sikerült elérniük, hogy a „Soproni Karon" végzett hallgatók diplomáját a többi Karon végzettekével egyenértékűnek elismerjék. – Ezzel Kanada végleg befogadta őket, második hazájukká lett.

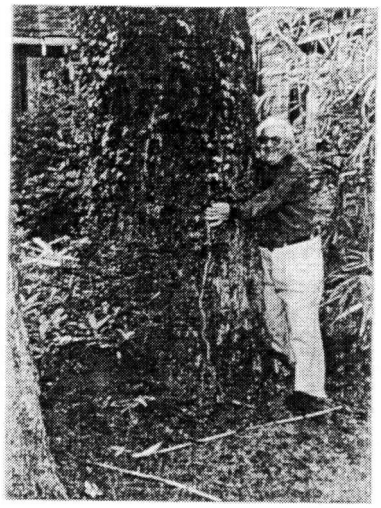

Adamovich László 1957–61-ig a „Soproni Karon" az Erdészeti Szállítástani és Gépesítési Tanszék professzora volt. A „Soproni Kar" megszűnése után, 1961–68-ig az Egyetem (UBC) Erdészeti Karán a Fakitermelési Tanszék adjunktusa, majd 1968–75-ig docense, 1975-ben pedig emeritus professzora lett. 1976-ban Malaysia Erdészeti Egyetemén, 1983-tól kezdve pedig Tanzánia Dar és Salaam-i Egyetemének Morogoro-i Erdészeti Karán tanított, mint az Erdészeti Mérnöki Tanszék vezetője.

A hazai „kis doktori" fokozatnak megfelelő *MF (Master of Forestry)* fokozat, valamint a mérnökkamarai tagsággal és a szakértői nyilvántartásba történő bejegyzéssel járó *P. Eng. (Professional Engineer)* és az *R. P. F. (Registered Professional Forester)* cím megszerzése teljes szakmai elismertséget biztosított számára. Több utat, hidat tervezett és épített, és számos híd hivatalos műszaki felülvizsgálatával is megbízták.

Kutatói tevékenysége kezdettől fogva a környezetvédelmi követelményeknek megfelelő fakitermelési módszerek kidolgozására irányult. Egy hosszú távú program keretében pl. a fakitermelő gépek környezethez alkalmazkodó tervezésének megalapozásához – 1972-ben Kanadában úttörőként – foglalkozott az *állófák mechanikai jellemzőinek*, többek között a súlypont elhelyezkedésének meghatározásával. Egy másik program keretében az *erdei útépítéseknek a környezetre gyakorolt hatásait* vizsgálta. Szakértőként több környezetvédelmi hatástanulmány kidolgozásában is részt vett.

Számos publikációja jelent meg. Itthon jól ismert a Partos Antallal együtt szerkesztett, 1951-ben kiadott *Erdészeti Hídépítés* című kötete. Kanadában megjelent publikációi kutatási eredményeihez kapcsolódnak. Ilyenek többek között: az erdei utak vonalvezetésével és építésével, az előhasználatok gépesítésével és az erdei utak tervezési előírásainak esztétikai követelményeivel foglalkozó közleményei.

Legjelentősebb munkája az 1972-ben Buenos Airesben rendezett 7. Erdészeti Világkongresszus egyik alaptémájához összeállított, *„A gépesített fakitermelés társadalmi-gazdasági összefüggései"* című tanulmánya. Ezt szakmai mondanivalója mellett az ember és a környezet iránti érzékenysége miatt még ma is célszerű lenne a hazai szakközönség számára hozzáférhetővé tenni.

A magyar erdészettörténet számára is fontos dokumentum a Sziklai Oszkárral együtt szerkesztett, 1970-ben kiadott kis kötete, melyben kanadai hányattatásuk, beilleszkedésük és eredményeik történetét örökítik meg, amelynek csak a címéből *(Foresters in Exile)* érződik az Alma Materrel való kapcsolatuknak a rendszerváltásig tartó, kényszerű megszakadása miatt bennük kialakult számkivetettségi érzés.

Számos nemzetközi rendezvényen, IUFRO konferencián, FAO/ILO szimpóziumon, többek között az erdei utak építésével és fenntartásával foglalkozó, 1973-ban Sopronban rendezett FAO/ILO szimpóziumon is részt vett. Ezeken kutatási eredményei alapján összeállított beszámolói általában nagy visszhangot váltottak ki és hozzájárultak széles körű nemzetközi kapcsolatainak és szakmai tekintélyének kiépüléséhez.

1984-ben ment nyugdíjba, az egyetem (UBC) emeritus professzoraként. Munkás éveinek legkedvesebb emlékei a katedrához, a terepi gyakorlatokhoz és kedves diákjaihoz kötődnek. Nagyszerű előadókészsége, humorral ízesített előadásai miatt diákjai mindig szerették, ragaszkodtak hozzá. Pályafutása alatt több kitüntetést kapott, de legjobban annak örült, amikor a vancouveri egyetem mintegy 1000 professzora közül egyik *„Master teacher"*-nek (élprofesszornak) jelölték, és bár nem lett első, az utolsó fordulóig a jelöltek között volt. Nagy megtiszteltetés volt számára az Alma Materben végzett oktató munkájának elismeréseként kapott *„Pro Universitate Soproniense"* oklevél is, melyet az egyetem rektora 1991 szeptemberében adott át neki.

Nyugdíjba menetele óta családjának és kedvenc szórakozásának, a botanikának és kertészkedésnek él, de kapcsolatot tart a Kanadában és itthon élő kollégákkal, barátokkal is. Házát és vendégszeretetét kevés Vancouverben járt magyar erdész kerülhette el.

Hat gyermekük, négy leányuk és két fiúk született, s tíz unokájuk van. Legidősebb leányuk 1989-ben autóbalesetet következtében meghalt. Gyermekeik beszélnek, unokáik azonban – az idegen környezet hatása alatt – már csak keveset értenek magyarul.

Feleségével együtt Vancouver kertvárosában élnek. A nagy család náluk, ahol szép nagy kertjük van, gyakran összegyűlik. Kertjükben elegyedik a kanadai jelen és a hazai múlt. A jelent hét db csodálatos, 42–45 m magas, 120–150 cm mellmagassági átmérőjű duglasz-fenyő, a hemloksövény, rododendronok, Cameliák és azaleák képviselik. Múltba vesző otthoni emlékként pedig ott van a fertőszentmiklósi diófa, a soproni szelídgesztenyék, somfák és ciklámenek, aztán az őszi kikerics az Ikva partjáról, a leánykökörcsin a bécsi dombról, a pirosló hunyor a Hidegvízvölgyből, a kert nedves szögleteiben pedig a répcecsá fordi erdőből származó hóvirágok és tőzikék.

Minden a múltra, a régi hazára emlékezteti őket. A házukhoz közeli erdőben, gombászás céljából is, gyakran sétálgatnak, de még ott is többnyire az eszterházi Leés-erdő, a soproni botanikus kert, a Deákkut és a soproni erdők, a virágokról, sőt néha még a napi eseményekről is egy-egy Áprily, Ady Arany vagy Illyés Gyula vers jut az eszébe.

Most április 8-a van! A komor tél után beköszöntött üde tavasszal és kerti virágokkal együtt mi is szeretettel köszöntünk. Kívánunk jó erőt, egészséget és még sok, kedves családdal együtt eltöltendő boldog születésnapot. Isten éltessen sokáig!

Budapest, 2001. március 8.

Halász Aladár

Mélyen tisztelt hölgyeim! Tisztelt Adamovich Professzor-Úr, Emeritus;
tisztelt firmák és balekok; szeretett "Cinke-bátyánk";

Méltatlan személyemnek jutott az a megtisztelő feladat, hogy a 80-ik születésnapod alkalmából rendezett megemlékezések sorozatában volt diákjaid képviseletében nyissam meg azokat a zsilipeket, amelyek személyeddel kapcsolatban érzett nagyrabecsülésünk és szeretetünk távlatait vetítik feléd.

Kevesen futották be azt a pályát, amit személyedben a Hanság három erdésznemzedéke leszármazottjaként, mint magyar tervező-erdőmérnök és professzor futottál be a Soproni Egyetemről indulva, British Columbia, Malaysia és Tanzania egyetemein át, nem számítva rövidebb állomásaidat a "Nagy-világ" egyéb tudományos fórumain. Ezen kis csoportnak és számtalan hallgatóidnak jutott az a kiváltság, hogy tanítványaidként próbáljuk értékesíteni, ha csak egy szerény-kis hányadát is annak, amit igyekeztél velünk megértetni.

Azon szerencsések közé tartozom, akik még személyesen ismerhették AlmaMáterunk nemzetközileg elismert nagynevű professzoraink jó részét, akik a selmeci hagyományok szellemében oktatták Egyetemünk hallgatóit; hogy csak néhányat említsek: Walek K., Stasney A., Fekete Z., Kövessi A., Romwalter A., Roth G., Sébor J., Fehér D., Winkler O., Botvay K., Lámfalussy S., Lesenyey F., Győrffy J.; hogy tovább ne soroljam, ez a tanári kar elismeréssel emelte katedrára azt, akit ma itt ünnepelünk. Ez nagy szó volt, hiszen nem volt egyszerű feladat a neves Modrovich tanszék hírnevét megőrizni, sőt öregbíteni. Még akkor sem, ha firmáink úgy élcelődtek, hogy : "Lillafüredi vasút juppejdé, juppejdá; sok rajta az alagút juppejdé, juppejdá. Modrovich építette, az államot tönkretette; juppejdé, juppejdá ....."

No nem tudom, vajon Cinke-bátyánk nevéhez is fűződnek e hasonló strófák annak a kacskaringós hegyiútnak a tervezése körül, amit Szilvásvárad közelében fuserált el a tanszék, de Laci-bátyánk a reá jellemző leleményességgel Zsigó Laci és Czeglédi Béla firmáink szigorlati tézisei által korrigált és mentett át az utókornak. Mellékesen arról a Zsigó Laciról van szó aki, hogy némi balekpénzre tegyen szert, a kezdő hallgatók szakértelmével döntötte rá a diófát Laci-bátyánk soproni házára. Ez a Zsigó Laci a mi Bezerédy Susónkkal és Kocsis balek Feri bátyával készítették a híres összelopott balek szilvásgombóclakomát."Szép idő volt, jó idő volt kár, hogy elmúlt jaj de kár. Feleségünk van már nékünk, aki számonkéri majd, hogy ....."

Adamovich Lászlót odasoroltuk a Nagyok közé és élvezettel hallgattuk szellemes, esetenként csipkelődő, de mindig intelligens és politikamentes előadásait, ami mögött finoman ott érződött a kor polikája felett elsikló, néha a gúny határait súroló irónia. De benne bíztunk és Ő minden lehetőt megtett érdekünkben. Évfolyamunk volt az első, amely áldozatul esett a szakosításnak, de Cinke-bátyánk és adjunktusa Pipó (Partos A.) voltak az elsők, akik közülünk az érdeklődőket átsegítették a dilemán és lehetővé tették, hogy az előírt tananyagon kívül, különórák keretén belül, ellenszolgáltatás nélkül felvegyük az Útépítés, Vasútépítés, Hídépítés és Géptan tárgyakat, sőt oroszlánrészük volt abban, hogy más tanszékek is nyitottak felénk. Pipó valóságos cimboraként beszerzett nekünk egy 10 tonnás 6 kerék-meghajtásos amerikai katonai GMC teherautót. Amin nemcsak az elméleti géptant tanulmányozhattuk, hanemvezetni is megtanultunk és így nemcsak személygépkocsi, de a teherautó vezetői vizsgát is eredményesen tettük le a Pestről érkezett vizsgáztató bizottság előtt. Egyébként a vizsgáztatás után az volt az érzésünk, hogy annak a monstrumnak a kezelésében a vizsgáztatóknak adhattunk volna egy-két gyakorlati tanácsot. Kuncogott is azon az egész tanszék Perlaki Ferivel és Klima Imrével együtt, s nem különben az egész balekság. Kivéve a "haladó káder-állományt" és a Tanulmányi Irodát.

Se szeri, se száma azoknak az emlékezetes epizódoknak, melyek valóságos tárháza gyűlt ma itt egybe. Szeretnénk, ha még 10 év múlva is valamennyien így köszönthetnénk Téged, akit a diákság annak idején a legkedveltebb fiatal professzoraként tisztelt. De azt már a Jólstenre bízzuk. És most emelem poharam, hogy élj soká...

Major Ricsi

Major Ricsi köszönti Laci Bát 80.-ik Születésnapja Alkalmából

Születésnapi Díszebéd Dr. Adamovich Professzor Emeritus Tiszteletére
2001 Március 10. HOTEL PLAZA 500. Vancouver, Brit Kolumbia

Vancouver, 2001 március 10.

Barátaimnak, volt kollégáimnak, diákjaimnak
és családomnak ajánlja
szeretettel és köszönettel a
80 éves Cinke

Egy életen át (1921-2001)

A nyám falunk forró porát taposta
Apám az erdő víg vadőre volt. -
S mert ablakunkban gyakran ült a gond:
Engem beküldtek "úrnak" a városba.

Faragtak furcsa emberkét belőlem
Gimnáziumban jó és rossz papok,
Azóta sok elismerést kapok.
De hova lett a kedves énem?

Viharként rohantak az évek felettünk,
Feleség, vándorlás, gyerekek, unokák,
Tanítás, kutatás, Ázsia, Afrika
Bár volt örömünk bőven, de bánat is néha.
Megöregedtünk, de fiatal a leikünk.

Szőke tincsem lassan hófehér lett.
Várom már szorongva a végső leszámolást
Van megbánni valóm, sok-sok ballépésem...
Bocsásd be Jó Urunk hozzád, Atyád tékozló fiát.

Becht Rezső
versét szavalta
kedves
barátunk
Dr Orbay László
faipari mérnök,
tudományos
kutató -
az emlék-ebéden -

Ciklámen

Soproni erdők lila virága
Illatod mennyi emlék világa
Páfrányos erdők sejtelmes mécse
Búcsúzó nyarak lila lidérce
Ciklámen.

a soproni
öreg (?) diákok
egyesülete és
barátaink
szervezték
meglepetésül.
Üdv. a sopronia...
Laci bá

Sopron Alumni 1957

ABONYI ÁKOS
AMBACH MIHÁLY
APT EDMOND
APT KAMILL
BALPATAKI GYÖRGY
BÁTHY ISTVÁN
BOGYAI ELEMÉR
BORDULÁK ZOLTÁN
DRASKÓY GYÖRGY
FARKAS ISTVÁN (1937-2000)
FARKAS MIHÁLY
FEKETE RÓBERT
FODOR GYULA
FONAGY SÁNDOR
FÜSTÖS ÁRPÁD
GÖGÖS FERENC (1938-1972)
GÖRGÉNYI BÉLA
HAJDU CSABA
HERCZEG ENDRE
HIDASI ISTVÁN
ILLÉS ISTVÁN
JÓZSA LÁSZLÓ
KAPITÁNY GYULA
KEREKES JÓZSEF
KOCSIS TIBOR
KUPPÁN ÁRPÁD
KURUCZ JÁNOS
LACZKÓ ANDRÁS
LOVAS LÁSZLÓ
MÁRKUS GÁBOR (1937-1983)
OROSZ IVÁN
ÖTVÖS IMRE
PÁLKA LÁSZLÓ (1937-1994)
PATAKI ISTVÁN
PINTÉR LÁSZLÓ
PRÉM BÉLA
RÉTFALVI LÁSZLÓ
SAFRANYIK LÁSZLÓ
SIMON JÓZSEF
SINKA GYULA
SZABÓ GYÖRGY
SZABÓ TIVADAR
SZÁRMES KORNÉL
TÓTH JÁNOS
TÖGEL GYULA
TUTUNOVSZKY KOSZTA
TURMEZEI ZOLTÁN
VARGA LÁSZLÓ
ZOLTAY ENDRE
WEIDINGER IMRE

"BALEK BALL" 2001

The 40th Anniversary

1961 - 2001

At the Grand Ballroom

of the Vancouver Hungarian Club

728 Kingsway & Fraser Street

Vancouver, B.C. CANADA

BALEK BÁL 2001

A már hagyományos Soproni Erdész Bál ez évben a Vancouveri Magyar Kulturális Egyesület helységében volt megtartva 2001 október 13.-án.
A bál a 40 évvel ezelött, és egyben a Sopron Divizió utolsó évfolyamának, 1961-ben végzett hallgatóinak, volt szentelve akik már nem részesülhettek "Isteni Fényben" mint a Dicsö FIRMÁK.
A tiszteletbeli vendégek közt volt szeretett Adamovich Laci bátyánk a Sopron Alumni örökös elnöke, Dr. Jack Saddler a U.B.C. Erdészeti Fakultásának dékánja, Dr. Molnár József, a Magyar Kultúrális Egyesület jelenlegi elnöke és a vancouveri magyar egyházak képviselöi és még sokan mások.
Az Isteni Fényben Tündöklö FIRMÁKON kívül 18 bALEK is jelen volt hü oldalbordáikkal egyetemben (tisztelet a kivételnek).

Névszerint:

Apt Kamill, Báthy István & Margaret, Bordulák Zoltán & Viola, Draskóy György, Fodor Gyula & Erzsi, Fónagy Sándor & Jutka, Görgényi Béla & Pat, Hajdú Csaba & Ruth, Illés István & Edith, Józsa László & Erika, Kapitány Gyula & Na, Kocsis Tibor, Kurucz János & Marika, Pintér László & Marika, Rétfalvi László & Leone, Dr. Safranyik László & Erzsike, Sinka Gyula & Marilyn, és Tóth János & Anna.

Apt Kamill, az egykori valétáló évfolyam elnöke és az Ifjúsági Kör utolsó elnöke, mondta a megnyitó beszédet.
Az egyetem részéröl Dr. Saddler üdvözölte az ünneplö közönséget és meghívott mindnyájunkat a brit kolumbia erdész fakultás megalapításának 50.-ik jubileumi évfordulójára ami december 3.-án lesz ünnepi keretek között megtartva az új FOREST SCIENCE CENTRE-ben. Saddler dékán úr két fontos eseményre hivta fel figyelmünket, ami a Vancouverben végzett soproni erdészeket érinti.
A Józsa Laci és Gál Árpád által tervezett és faragott SOPRON KAPU leleplezése. (Anyagi támogatást erre a célra a Sopron Alumni tagsága nyujtotta.)
Valamint a SOPRON PLAZA hivatalos megnyitása. Dr. Saddler arra kért meg bennünket, hogy minél többen jelenjünk meg ezen a gála ünnepségen.

A Pozsár család által készített kitünö vacsorát mindenki jóízüen fogyasztotta.
Vacsora után a **Forrás Néptánc Együttes** remekelt és aratott nagy tapsot. A táncosokat kísérö négytagú bandában egy gyanús alak "fürészelte" a nagybögön a húrokat. A Kamill bALEK volt!
A bálat a bALEKOK nyitották meg a Kék Duna keringö dallamára, amelyet Kocsis bALEK által fogadott nagyzenekar játszott - video szalagról.
Draskóy bALEK legalább 20 évvel látszott fiatalabbnak amint egy fiatal Szöke Tüneménnyel lejtette a walzert, (a fiatal högy az Edmontonban élö Barabás Józsi csinos lánya a Julianna volt aki váratlanul meglepett bennünket, - Julianna itt végzi tanulmányait Vancouverben) - de az is lehet, hogy csak a hangulat világítás keltette a csalóka látszatot.
A tánc szünetben Báthy bALEK a táncparkett közepére csödíttette a bALEKSÁGOT, ahol Adamovich Laci bátyánk társaságában fotográfusok pergötüzébe kerültek.
A tánc befejezése után a hagyományos danolás következett Takács Jóska és Kondor Gyuri Isteni Fényben Tündöklö FIRMÁK vezetése alatt.

"Szép idö volt, jó idö volt, kár hogy elmúlt, jaj de kár!"

Hálás köszönet Kocsis Tibornak, aki már évek óta fáradthatatlanul munkálkodik és segédkezik a bálok rendezésével, legyenek azok megtartva Vancouverban vagy Victoriában, és aki mindent megtesz, hogy a résztvevök jól érezzék magukat.
Mindnyájunk nevében kösz szépen Tibor!

Báthy bALEK
a prince georgi gyepüröl

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM
Rektora
9401 Sopron Pf.: 132.
Tel.: (99)518-126 Fax: (99)312- 240
E-mail: rectoro@efe.hu

UNIVERSITY OF WEST HUNGARY
Westungarische Universität
Rector
H-9401 SOPRON, Bajcsy-Zs.u.4. Pf:132.
Tel: +36 (99) 518-126 Fax: +36 (99) 312-240

TIBOR M. KOCSIS, B. SC.F.

302-789 Drake Street
Vancouver, B.C. V6Z 2N7

Tisztelt Örökös Balek Úr!
Kedves Barátom!

Nagyon köszönöm részletes beszámolódat az október 13-i hagyományőrző szép ünnepségetekről, melyet olyan plasztikusan írtál le, hogy szinte úgy érzem én is ott voltam Veletek.

Örömmel nyugtáztam, hogy a brit kolumbiai erdész fakultás jubileumi évfordulójának keretében milyen elismerésben részesülnek a Mieink, a Soproni Divízió ott végzett diákjai.

Természetesen hozzájárulok, hogy egyetemünk évkönyvének egyes részeit megjelentessétek a Kapocs következő számában, sőt üdvözlöm kezdeményezéseteket.

Jókívánságaid megköszönve, kívánok

Jó szerencsét! Üdv az erdésznek!

Sopron, 2001. november 6.

NYUGAT-MAGYARORSZÁGI EGYETEM REKTORA SOPRON

(Dr.habil. Koloszár József)
rektor

1957 Karácsonyán
Görgényi Béla, Herczeg Endre, Boa Sanyi, Kislány, Koltai Pista,
Középen: Bordulák Zoli, Nagy Miska, Hátul: Rétfalvi László, Kurucz Jancsi

Kapitány Gyuszi, Bogyai Elemér, Fekete Robi, Balpataki Gyurka
1958 Április

AZ IFJÚ "BALEKOK" . . .

Márkus Gabi, Safranyik László, Apt Dönci Bá, Saci Néni,
Apt Kamill és Kurucz Jancsi

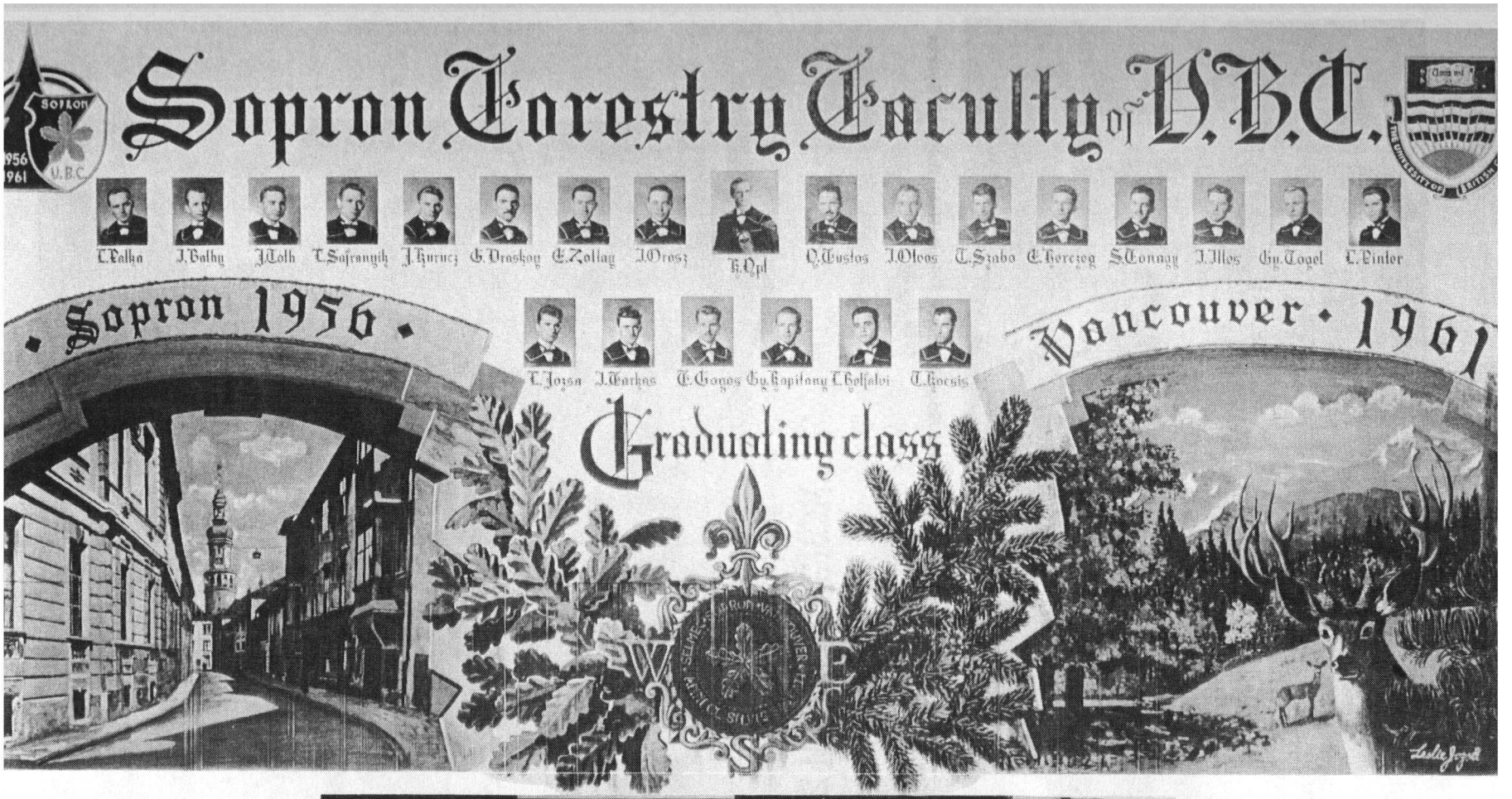

THE UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA

The Sopron Division of the Faculty of Forestry

Since the mid-60's, the phrase "Hungarian Mafia" is often and jokingly used in forestry circles in British Columbia. This is not surprising, since close to 100 Hungarian professional foresters found employment in this province during the late 50's and early 60's. They worked in a variety of forestry and forest engineering positions, and many of them rapidly elevated into influential positions. The phrase "Mafia" is used because a special bond, a family-like relationship developed between these young Hungarian foresters, as they were trying to shape their careers in unique and sometimes rather difficult situations.

What was unique about their situation? Well, to understand this, we will briefly review the history of the Hungarian Forestry School, located in Sopron, the migration of about half of this school to the University of British Columbia, and last but not least, the influence of the graduates on British Columbia's forestry practices.

The history of forestry education in Hungary dates back to 1809 when Forestry was added to the existing Academy of Mining in Selmec, an old mining town (now in Slovakia). The language of instruction was German until 1867, when it became Hungarian. In 1918 the birth of Czechoslovakia was announced, and the Czech troops invaded the northern part of Hungary where Selmec was located. As these events made the future for the School of Mining and Forestry unpredictable in Selmec, professors and students migrated to Budapest, and shortly thereafter, in March 1919, to Sopron, which is still the home of this, close to 200-year-old, Forestry School.

Events of the 1956 Revolution in Sopron were different from many other parts of Hungary since no Soviet troops were nearby. As in other cities with universities, the Student Revolutionary Committee took over the local municipal government, and played an important role in running the day to day activities of the city. Also, a large number of students were involved in organizing shipments of medicine, food, blood and other supplies from Sopron to Budapest. These items were brought to Sopron from Austria by Red Cross.

On November 4, Janos Kadar formed a new government, and asked Bulganin, the Soviet leader at the time, to use force to stop the revolution. Within hours, Soviet troops began to invade Budapest and several other cities. Attempts to resist the approaching Soviet tanks in Sopron were futile. About 450 students and 50 professors and their families left Sopron fleeing across the open borders to Austria. Of these about 250 were from the forestry school. This was not a planned departure. It happened quickly as the events of November 1956 unfolded.

In Austria, Kalman Roller, the dean of the Faculty of Forestry, did everything he could to keep the group together, and to provide them with a suitable situation so that our studies could be continued until we returned to Hungary. Yes, the majority of students and faculty felt that when the Hungarian situation became settled, with western help (we were hoping), we would return to Sopron. When it became clear that the Hungarian Forestry School could not stay in Austria permanently, Dean Roller sent letters to twenty countries explaining the situation. While several countries expressed interest in us, Canada's response was the most promising one. The Faculty of Forestry at the University of British Columbia offered to "adopt" the Sopron University of Forestry and guaranteed its maintenance for five years until the current students graduated. They had also guaranteed that the education would be continued in Hungarian, gradually phasing in English courses given by UBC professors.

Many Soproners felt uneasy about going "so far away", because they still felt that their emigration from Hungary would only be temporary. After several lengthy debates a large

proportion of the students and faculty members decided to accept Canada's offer. While some returned to Sopron, and others stayed in Europe to continue their studies, 14 faculty members and 200 students left for Canada on January 1, 1957 to establish the new school, the Sopron Division of the Faculty of Forestry at UBC. After short stops in St. John and Abbotsford the group settled in Powell River for "conditioning", studying English and learning the "Canadian ways of life". The first academic year began at UBC in September 1957 and was naturally a most difficult period for both students and faculty. Classes scheduled in old army huts in "night shifts" were resented by both students and faculty. Some of us even felt that our invitation was considered as a mistake by the university authorities. In hindsight, there were no reasons for this feeling. On the contrary, there were many signs which pointed to the helpfulness and generosity of our hosts. There was only one barrier between the hosts and guests - the language. In the end small misunderstandings brought about some good results. They created a determination among Soproners and helped to develop a special family-like relationship between them. Credit is due to Dean Kalman Roller, Dean George Allen (Dean of the Faculty of Forestry) and President Norman MacKenzie for their commitment and dedication to make this difficult situation work.

By May 1961 the last class had graduated from the Sopron Division to make the total number of graduates 141. It is interesting to note that, as of December 1966, 80.1% of the graduates were resident in Canada, 15.6% in the United States and 4.3% in Europe. 32% obtained a post graduate degree, an unusually high proportion by North American standards. The influence of Hungarian graduates on North American, Canadian and especially BC's forestry practices is rather difficult to evaluate. For those who work in research or education, and there are many, the number of publications and books written would probably be a good measure to survey and evaluate their contributions. For those who work in practical forestry, for companies, government or consulting firms, the evaluation is much more difficult. However, if we examine the changes that occurred in B.C. forestry practices between the early 60's up until now, we notice a significant change for the better. No, there is no scientific proof that 100 or so Hungarian foresters played an important role in these changes, but we would like to believe that they did.

In conclusion, the Sopron Forestry School exodus was a unique emigration, unparalleled in history. A significant portion of a university left a country, while another country adopted them, so that hey could continue on with their education in their own language. 70% of them graduated, and most of the graduates had very successful careers. I would leave you with a quote from Dr. G.C. Andrew, deputy president of LTBC in 1957, who wrote in the early 80's: "I have always looked at their (Soproners) arrival in Canada, and particularly B.C., as one of the most profitable immigration dividends the country has had."

Otthoni megemlékezés Dr. Jablánczy Sándor professzor úrról.

Sándor bátyánk volt kollegái: Madas Dódi és Reidl Gyula, veteranisszimus erdömérnökök egy hosszú értekezésben emlékeztek meg régi barátukról, kiemelve az Ö humánus és professzionális értékeit, hosszú élete folyamán.

Ez az értekezés az otthoni erdészeti lapokban megjelent.

Végre elismerték Roller Kálmánt mint szabadságharcost

Az Igazolt Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége lett az első, amely elismerte Roller Kálmán hősies tetteit, miszerint 1956. november 4.-én, diákjait testületileg kimenekítette Kanadába a Kádár uralom leigázó uralma elől és lehetővé tette számukra, hogy magyarságukhoz hűen és a sel- meci tradíciók szellemében, magyar nyelven szerezhessék meg erdészdiplomájukat a kanadai Vancouverben.

Polgár József, az Igazolt Magyar Szabadságharcosok Világszövetsége ontáriói elnöke, Bocskay József elnök nevében adta át a *Hűség a Hazához* érdemkeresztet Kálmánnak otthonában Mississaugában, felesége és családja körében. Kálmán hálás elérzékenyüléssel vette át a kitüntetést. Azt a megjegyzést fűzte hozzá, hogy Magyarországon még senki se ismerte el 56-os tetteit, amiket önzetlenül a magyar erdészetért tett. Az oklevél szövegéből: „*Az 1956-os forradalomban és szabadságharcban tanúsított magatartásáért, politikai és erkölcsi helytállásáért*".

Kálmán volt magyarországi kommunista érzelmű kollégái még máig sem ismerték el érdemeit. Pedig az 56-os októberi soproni tüntetésektől kezdve, a diákok neki köszönhetik hogy nem széledtek szét a világban, hanem mint az UBC Sopron Division tagjai diplomát szereztek, megbecsülést és elismerést szereztek maguknak és hazájuknak is, mint magyar erdészek.

Akire büszkék vagyunk:

DR. SZABLYA JÁNOS

Dr. Szablya János egyetemi tanárt a Magyar Tudományos Akadémia (MTA) 2001. május 7-i közgyűlése külső tagjává választotta. A Széchenyi István által 1825-ben alapított MTA-nak jelenleg 139 külső tagja van. A külső tagok olyan rendes tagok, akik a tudományok valamelyik ágában, vagy ágaiban, rendkívüli eredményeket értek el, magyarnak vallják magukat, de külföldön élnek és dolgoznak. Szablya professzor az elektro-mechanikus energia átalakulási folyamatok és alapvető elektromágneses jelenségek területén elért kutatási eredményeiért kapta ezt a kitüntetést, amelyhez szívből gratulálunk!

A Szerk.

Amerikai Magyar Hírlap
2001. augusztus 10.

Talpra magyar, menjünk haza!
(Petőfi után, szabadon)

Reakciós nyugatosok
Hangyabolya izeg-mozog:
"Talpra magyar, hív a Haza",
most már szabad, menjünk haza!

Gondolkozzatok egy kicsit,
Elszármazott hazafiak,
Nem korai még a vizit?
Mit szólnak az otthoniak?

"Háburus bünös a fele,
Rég volt ugyan, egye fene.
Ne felejtsétek elvtársak:
Most már ök is honfitársak!

Mi csak jól járhatunk vele,
Annak kinek zsebe tele;
Fonttal jönnek vagy dollárral,
Kövér, kemény valutával.

De nincs annak Isten hozott,
Ki nem elég lóvét hozott!
Nincs közöttünk bosszú, harag,
De az ilyen sóher alak,
Legjobb ha külföldön marad".

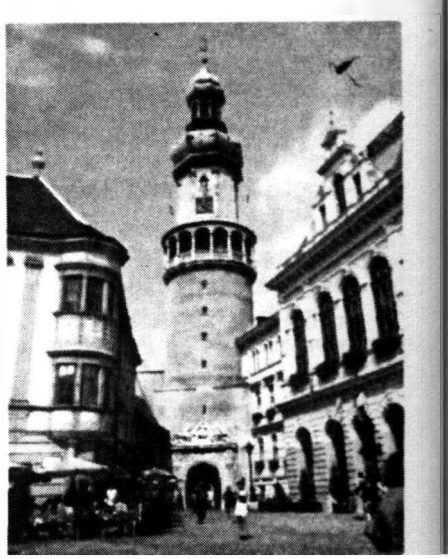

Egy kanadai magyar matematikatanár

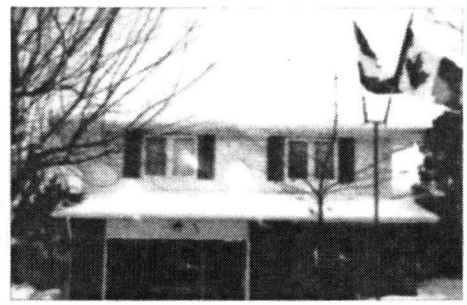

Ennek az írásnak a foszereploje Kanadában, a Huron tó partján, Kincardine városban él. A nyugdíjas tanárember háza elott két zászlót lenget a szél. A juharleveles kanadai nemzeti lobogó mellett a zászlórúdon ott látható a magyar trikolor is. Ez a tény is mutatja, hogy a ház gazdája sok ezer kilométerre az anyaországtól, negyvenöt évvel az után, hogy elhagyta hazáját, is orzi a magyarságát.

Rab Rudolf tanár úrral, az Internet segítségével ismerkedtem meg. Az Írisz/Sulinet Matematika Rovatát már a kezdetek óte megtisztelte a figyelmével. Nem sokkal az indulás után levelet küldött nekünk, ami meg is jelent a web-oldalunkon. Azóta rendszeresen küld könyveket és feladatsorokat. Néhány cikkünk is a tole érkezett anyagok felhasználásával készült.

A három éves kapcsolattartás alatt érdekes részleteket ismerhettem meg Rab tanár úr életébol. Ezek alapján úgy érzem, hogy ez az ember és ez az életpályája sokak érdeklodésére számot tarthat, ezért egy "távinterjú"-ra kértem fel ot. Szívesen vállalkozott arra, hogy válaszol a kérdéseimre. A tegezodo beszédmodor kollégák között és az Internetes kommunikációban természetes, akit az olvasók közül esetleg zavarna, attól elore is elnézést kérek.

Következzen tehát a riport!

Kedves Tanár Úr!

- Eloször is köszönöm, hogy vállalkoztál erre a rendhagyó "beszélgetésre". Tudom rólad, hogy 1956-ban a soproni egyetemisták - mára már legendássá vált - csapatával hagytad el az országot. Mondj valamit a gyermek és iskolás korodról! Hogyan kerültél Sopronba?

- Budapesten születtem 1935-ben. Harmadikos voltam, amikor 1944-ben anyámmal Németországba menekültünk, 1945 decemberében jöttünk vissza. Óbudán végeztem el az elemi iskola harmadik és negyedik osztályát. 1747-ben Bagra költöztünk. Ekkor egy barátommal elszöktünk hazulról, kalandvágyból Amerikába akartunk menni. Balassagyarmatnál átszöktünk a határon Szlovákiába, és több mint két hetes gyaloglás után eljutottunk a Morava folyóig, Dimburba. Nem tudtunk átúszni a folyón, mert túl hideg volt a víz. Egy ottani gazda befogadott bennünket, segítettünk neki a betakarításban. Egy hónap után a rendorök Pozsonyba vittek, kilenc napi fogság után Rajkánál áttettek a magyar határon. A Menekült Gyemekek Otthonába kerültem, ahol két év alatt végeztem el az elemi iskola ötödik hatodik és hetedik osztályát. 1949-ben kerültem vissza a szüleimhez Bagra, ahol a nyolcadik osztályt is befejeztem. Az aszódi Petofi Sándor Gimnáziumban érettségiztem, majd 1954-ben nyertem felvételt a Soproni Erdomérnöki Foiskolára.

- Hogyan élted meg, hogy el kellett hagynod a hazádat?

- Harmadéves voltam, amikor kitört a forradalom. Megfogadtuk, hogy addig nem megyünk vissza az eloadásokra, amíg a szovjet csapatok ki nem vonulnak Magyarországról. A kivonulás nem következett be, sot 1956. november 4-én harminc tankkal Sopronba is bevonultak. Semmivel sem tudtuk feltaróztatni a tankokat, így mi soproni egyetemisták, kis csoportokban, egymástól függetlenül Ausztriába menkültünk.

- Milyen úton és milyen viszontagságok után kerültél Kanadába?

- Ausztriában tudtuk meg, hogy rengeteg diák és tanár menekült el Sopronból, különbözo menekülttáborokba szóródtak szét. Felvetodött a gondolat, hogy jó lenne összehozni a soproniakat. Köszönettel tartozunk az akkori osztrák kormánynak azért, hogy a Salzburg melletti Ferienhortban, egy diáküdüloben össze is jött a tanárokból és diákokból álló csoportunk. Be akartuk fejezni tanulmányainkat, s reméltük, hogy ha együtt maradunk, nagyobb

esélyünk lesz arra, hogy egy nyugati egyetem befogad bennünket. Ezt egyetlen európai egyentem sem tette meg, végül Kanada bevándorlási minisztere és az University of British Columbia erdészeti karának dékánja látogatott meg minket és felajánlották, hogy Vancuverben befejezhetjük a tanulmányainkat.

- *Szívesen fogadtak benneteket a kanadaiak? Könnyen ment a beilleszkedés?*

- Nagyon nehéz volt a beilleszkedés. Sok baj volt az angol nyelv elsajátításával. Anyagi gondjaink is voltak, én minden nyáron kint dolgoztam az oserdoben mint fizikai munkás. A tanév közben, esténként egy magyar pékségben mosogattam, és egy bankban takarítottam. A kanadaiak barátságosak, legalább is addig, amíg nem érzik, hogy a bevándorló veszélyezteti az állásukat. Bekerültem az egyetem röplabdacsapatába is, ahol négyen voltunk magyarok. Az ott sportoló kanadai egyetemistákkal jól kijöttünk.

- *Hogyan lettél erdomérnök hallgatóból tanár?*

- 1959-ben végeztem Vancouverben. Kaptam egy állást Vancoucer Island északi részén egy út tervezésénél. Nem teszett az elszigeteltség, a családalapítás pedig teljesen reménytelennek látszott. Torontoba mentem, ahol az én szakmánban egyáltalán nem volt elhelyezkedési lehetoség. Az is nagy problémát okozott, hogy még nem voltam kanadai állampolgár, mert még nem telt le az öt év várakozási ido, és így mindenféle állami állástól elestem. Végül a Connaught Medicial Research Laboratorium-ban kaptam egy technikusi állást. Több mint két évig dolgoztam ott, de aztán úgy láttam, hogy elorehaladásra nincs sok esélyem.

Az újságban hírdettek egy tanári állást a Kincardine District High School-ba. Megpályáztam, és megkaptam azzal a feltétellel, hogy három éven belül megszerzem a tanári oklevelet. 1963-ban kezdtem tanítani és 1996-ban vonultam vissza.

- *Kérlek, hogy vázold a szamai pályafutásodat!*

- 1966-ban megszereztem az alpfokú, B típusú tanári oklevelet, majd hogy a specialista diplomát is megszerezzem, három kurzust kellett elvégeznem, három nyáron a University of Waterloo egyetemen. Ezek után elvégeztem az A típusú specialista tanári kurzust is, ahol 1975-ben kaptam oklevelet. 1981-ben lettem "Sience Department Head", tíz tanár tanított az irányításom alatt. Nem kis áskálódást váltott ki az, hogy én voltam az egyetlen olyan munkaközösségvezeto az iskolában, aki nem Kanadában született.

- *Milyenek a kanadai diákok?*

- Vannak jók és rosszak is. Szókimondóak, nem alázkodnak meg, tudják, hogy mik a jogaik. Nem tisztelnek egy tanárt sem csak azért, mert tanár, a tiszteletüket ki kell érdemelni. Nekem csak ritkán volt velük problémám, igaz, hogy a kalkulust és a fizikát csak a legjobb diákok választották.

- *Hogyan, milyen módszerekkel tanítottad a tanítványaidat?*

- Az elso évek elég nehezek voltak. Itt a "Socratic Method"-ot használják. Kérdésekkel kell a diákokat rávezetni a lecke tartalmára. Nekem ez nem volt rossz, mivel mindig fejbol tanítottam, így szabadon mozoghattam a diákok és a tábla között. Ez a módszer azért is jó, mert a diákoknak állandóan figyelni kell, hiszen nem tudhatják, hogy mikor kérdeznek tolük valamit.

- *Milyen a tanárok megbecsülése Kanadában?*

- Eléggé jó a tanárok helyzete Ontárió államban. A fizetés megfelelo (*A kapott adatok szerint 1995-ben átlagosan 54000 kanadai dollárt kerestek a középiskolai tanárok. Jóval többet, mint más államokban. a szerk.).* A pedagógusok nem bánhatnak önkényesen a diákokkal, mert a szüloknek adófizetoként nagy hatalmuk van, és rögtön panaszt tesznek, ha valami nem tetszik nekik.

- *Szívesen hallanánk a magánéleted alakulásáról is.*

- 1964-ben egy kanadai not vettem feleségül, két gyermekünk született Rudy 1965-ben és Marika 1971-ben. A fiú gazdasági diplomákat szerzett és Ottawaban dolgozik a Revenue Canada-nál. A leány szociális területen szerzett

okleveleket és Torontoban dolgozik a Childrens Aid Society-nál. 1986-ban a feleségemtol elváltam, most Herceg Rózsikával tartok fenn kapcsolatot.

- *Végezetül arra kérnélek, hogy üzenj valamit az olvasóinknak, a magyarországi diákoknak és matematikatanároknak.*

- Nagyképuségnek tartanám, ha valamilyen bombasztikus üzenetet küldenék.

Talán a diákoknak annyit, hogy tanuljanak nyelveket, ne tekintsék szégyennek a hazaszeretet, utazzanak sokat, és majd külföldön észre fogják venni, hogy milyen jó magyarnak lenni.

Mint tanár, a legnagyobb bünnek a diákok úntatását tartottam. Úgy tekintettem, hogy minden unalmas lecke 25-30 órát pocsékol el a tanítványok életéből. Minden tárgyat érdekessé lehet tenni, föleg a fizikát és a matematikát. Több munka, de megéri!

Nagyon szépen köszönöm, hogy rendelkezésünkre álltál. Jó egészséget kívánva arra kérlek, hogy továbbra is kísérd figyelemmel rovatunkat. Számítunk az ötleteidre, véleményedre, tapasztalataidra.

Dokumentumok Rab tanár úr életéből

A REGIO HETILAPJA

NYUGATI KAPU

MEGJELENIK MINDEN PÉNTEKEN 25.000 PÉLDÁNYBAN • ÁRA: 59 FT • III. ÉVF., 123. SZÁM • 2001. OKTÓBER 26.

A hagyomány nemcsak tisztelgés

Ezerkilencszázötvenhatra emlékeztek

Nem nagy ideje még, negyvenöt esztendeje, hogy ezerkilencszázötvenhat fényes napjai elmúltak. A nemzet: közös ihlet – mondta József Attila. Ilyen ihletett pillanata volt a történelem során a nagyobb közösségnek ezerkilencszázötvenhat. Az évfordulón ünnepséget tartottak a Nyugat-magyarországi Egyetem, ahol emléktáblát avattak. Ünnepi beszédet Ivanics Ferenc, a megyei közgyűlés elnöke mondott.

Jánostelepen csendes megemlékezést tartottak a megye és Sopron vezetői

A hagyomány persze nemcsak tisztelgés, főhajtás a múlt előtt, a hősök előtt, hanem – ahogy mondani szokás – évszázadokat, évtizedeket tart rendben.

Most éppen negyvenöt évet.

A megyei ünnepség helyszíne sem véletlen, hiszen a soproni egyetem főépülete a forradalom egyik központja volt.

A Magyar Egyetemi és Főiskolai Egyesületek Szövetsége október huszonkettedikén nagygyűlést tartott a Sotex kultúrházban, ahol az Erdőmérnöki Főiskola és a Nehézipari Műszaki Egyetem Bánya-mérnöki Karának ifjúsága is megalakította MEFESZ-szervezetét, megválasztotta a vezetőket.

A nagygyűlésen fogalmazták meg a soproni ifjúság követeléseit, ezeket pontokba foglalták. A nyilatkozat elgondolása és az elgondolás kidolgozása persze korántsem a legfontosabb eredménye volt a fiataloknak.

Az elsőrendű eredmény az, hogy határozottan és egyhangúan foglaltak állást a harc szent ügyében, becsületet dolgoztak a forradalom teljes győzelmének sikeréért, a külföldről érkezett segélyküldeményeket csomagolták, pakolták, továbbították (gyógyszereket, kötszert, ruhákat, élelmiszereket), együttműködtek a zöld határvadászokkal, felhívásukban – november elsején, csütörtökön – kenyeret, húst, zsírt és tejet kértek a szabadságharc sebesültjeinek, a városok küzdő népének, a munkásoknak, az egyetemistáknak, főiskolásoknak.

(A hagyomány... folytatás a 9. oldalon)

A VÁROS KÖZÉLETI LAPJA

SOPRONI NAPLÓ

ALAPÍTOTTA ÉS TÁMOGATJA SOPRON MEGYEI JOGÚ VÁROS ÖNKORMÁNYZATA • 2001. OKTÓBER 26.

A hagyomány nemcsak tisztelgés

Ezerkilencszázötvenhatra emlékeztek

„A város jelenében elevenen élnek az elmúlt századok maradványai... Élni, lélegezni kezd a múlt." Ennek az élni, lélegezni kezdő múltnak néhány darabját – ez alkalommal soproni és Sopronban alkotó zeneszerzők életéhez és munkásságához kapcsolódó emlékhelyeket – kerestek fel a Rotary Club soproni szervezetének tagjai és mindazok a soproniak, akik az immár hagyományossá vált, 1956-os forradalom emlékére rendezett sétán részt vettek. A séta vezetője *Nagy Alpár* nyugalmazott egyetemi docens volt, aki igyekezett a múlt friss, élteto levegőjét átadni a belváros utcáit rovó embereknek A rendezvényt a Perkovátz-házban – a megtekintett emlék-helyek korszakának hangulatát visszaidéző – koncert és a hagyományos vendéglátás zárta.

Itt, *Czifrik Lajos, Földes Gábor, Gulyás Lajos, Kiss Antal, Szigethy Attila, Tihanyi Árpád, Török István, Weinträger László* és *Zsigmond Imre* emlékére állított kilenc kopjafa emlékeztessen a névtelen áldozatokra is, akik életüket, szabadságukat, vagy egyéni, családi boldogságukat áldozták hazánkért – mondta *Dr. Payer Erzsébet* alpolgármester az ünnepi emlékezés szónoka a Sopronkőhida-Jánostelepen tartott városi rendezvényen. *Ivanics Ferenc, a* megyei közgyűlés elnöke, *dr. Gimesi Szabolcs* Sopron polgármestere és *Tengerdi Antal* alpolgármester mellett politikai pártok, civil szervezetek képviselői, Sopron polgárai csendes emlékezésen hajtottak fejet a forradalom valamennyi hősének tiszteletére emelt kőhalomnál és a kilenc kopjafájánál.

A Nyugat-magyarországi Egyetem parkjában tartották az 1956-os eseményekre emlékező megyei rendezvényt, amelyen *dr. Ivánesics János* általános rektorhelyettes méltatta az egykori soproni tanári kar és a tanuló ifjúság azon érdemét, hogy az eseményeket józanul értékelték, és ezáltal sikerült elkerülni a tragikus eseményeket. Hangsúlyozta az emlékezés fontosságát, hiszen ha nem megy feledésbe egy esemény, annak a nagyszerűsége fokozódik, a gondolatokban, a fejekben örökké megmarad.

Dr. Gimesi Szabolcs Sopron polgármestere arról beszélt, hogy fontos hogy a város egységben ünnepelni nemzeti ünnepeinket. Nagy jelentősége van ezért számunkra, hogy a megye itt ünnepel velünk. Ivanics Ferenc megyei közgyűlési elnök 1956 jelentőségét méltatva Bibóval együtt mondta ki, hogy megrendítő és csodálatos volt a felkelt nép emberséges, bölcs és különböztetni kész magatartása. A nép tudta mit csinál, tudta, hogy ki ellen harcol, tudta, hogy merre van a szabadság, az igaz út. Aztán mégis bűnhődnünk kellett olyasvalamiért, ami csak egy pillanatra volt a miénk. Aztán mégis sor került arra, hogy a szabadságban kiharcolt jogainkat megkaphassuk. 1990-ben, szabad választásokon a magyar nép a szabad Magyarország mellett döntött. Kötelességünk továbbadni gyermekeinknek és őrizni az emlékezetet: őseink tiszteletére és a szabadság védelmére.

V. B. É.

A hagyományos jótékonysági emléksétán sokan vettek részt

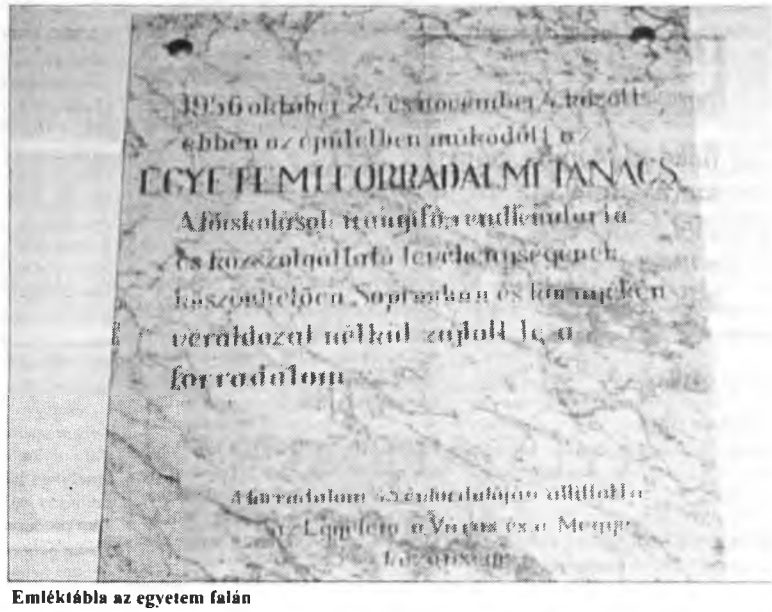

Emléktábla az egyetem falán

From: Dr. RumpfJános

Sent: Monday, October 29, 2001 8:12 AM
To: iotvos@PFC.Forestry.CA; sopron@islandnet.com; tiborsopron@hotmail.com
Subject: Emléktábla

Kedves Imre Bátyám,
kedves Géza Bátyám,
kedves Kocsis Tibor
és Rajtatok keresztül minden kedves kanadai-soproni Barátunk!

Október 23-án, délután 6 órakor felavatták az Emléktáblát! Én sajnos nem tudtam részt venni az ünnepségen, mert Horvátországban tartottam egy öt napos bemutató oktatást a balkáni valamint a német hallgatóknak és oktatóknak, de a feleségem ott volt az avatáson, és az újságok hírei mellett az õ részletesebb beszámolója is megnyugtatott, hogy méltó, megható ünnep végén leplezték le a táblát. A tábla a teljesen felújított A épület (volt rektori épület) B épület felé esõ sarkára került, kb. 80 cm magas és 50 cm széles álló formában, szürkén csíkozott fehér márványból, aranyozott betûkkel, a következõ - általatok jóváhagyott - szöveggel:

"1956. október 24. és november 4. között ebben az épületben mûködött az EGYETEMI FORRADALMI TANÁCS

A fõiskolások irányító, rendfenntartó és közszolgáltató tevékenységének köszönhetõen Sopronban és környékén véráldozat nélkül zajlott le a forradalom."

Az "aláírás", - és itt engedtem egy kis módosítást:
"A forradalom 45. évfordulóján állíttatta: az Egyetem, a Város és a Megye közönsége."

Az elõzményeket nem szívesen részletezném ebben az ünnepi hangulatban. A lényeg az, hogy a beadványomra hosszú idõn át nem is válaszoltak, a "kanadai soproniak" találkozóján hallott rákérdezés és a megyei közgyûlés elnökének sürgetése kellett az egyetemi vezetésnek, hogy megadják az engedélyt. Ekkor viszont ki is engedték a kezükbõl az ügyek intézését, átadták a megyei vezetésnek. Én pedig három hétig ismét távol voltam. Szerencsére a kis asszisztensnõnk, akinek átadtam a dolgok vitelét és ellenõrzését, a sarkára állt, nem engedett módosításokat, vagy telefonált nekem, hogy én állítsak le kedvezõtlen módosításokat.
Egy fontosabb dologban kötöttem csupán kompromisszumot, hagytam a kb. 250.000.- forintos kiadást egyedül a megyének fedezni. Más volt az elképzelésem, de az Egyetemi Tanácsnál én sem vagyok nagyobb hatalom...
Most tehát megmaradt a Ti összegetek. Ezt visszajuttathatjuk, de szerintem jobb lenne, ha ebbõl az összegbõl és a Hallgatói Önkormányzat pénzébõl megcsináltatnánk a tervezett vitrint az épület elsõ emeletére, a fényképek, dokumentumok és tájékoztatók részére. Ehhez szeretnénk Tõletek is anyagokat kapni (pl. karszalagot is).
(A göttingeni hallgatók kisérgetése mellett német történészekkel is sok programom volt, esténként együtt vacsoráztunk, azért voltunk elérhetetlenek este is..., azon a héten.)

A program a következõ volt:
- Himnusz
- Dr. Iváncsics János általános rektorhelyettes üdvözlõ beszéde (Mosonmagyaróvári Prof., a rektorunk a Földközi-tengeren volt valahol)
- Dr. Gimesi Szabolcs polgármester üdvözlõ beszéde
- Jámbor Anett soproni fõiskolai hallgató (óvónõ) szavalata: Márai Sándor: "Mennybõl az angyal" c. verse
- Ivanics Ferenc országgyûlési képviselõ, a megyei közgyûlés elnöke (FIDESZ) szónoklata
- Dr. Varga Ferenc egyetemi tanár (alias Ulti) visszaemlékezése
- A márványtábla ünnepélyes leleplezése
- Koszorúzás, virágok, gyergyák, mécsesek.

Magam a hazaérkezés után, szombaton este helyeztem el a tábla alá a megemlékezés virágcsokrát, és gyújtottam mécsest a hõsök és az áldozatok emlékére. November 4-én este, szûkebb körben még egyszer gyertyát gyújtunk itt.

Majd küldöm az ujságcikkeket.
Közben az Erdészeti Lapokban is megjelent egy rövid ismertetés Kálmán bácsi új magyar kötetérõl, mellette Pintér László: Erdész hivatás c. verse is.

Október 11-én meghalt Gál János, volt rektorunk (ötször volt hivatalban), november 9-én helyezzük el hamvait a Szt. György templomban.

Nos, ennyit tudtam elintézni, errõl tudtam beszámolni Nektek. Talán ez is jelent valamit, fõleg az új generációk számára, akik többet tudnak ma is a selmeci kocsmák azidei nyitvatartásáról, mint az '56-osok exodusáról...

Baráti üdvözlettel,

János

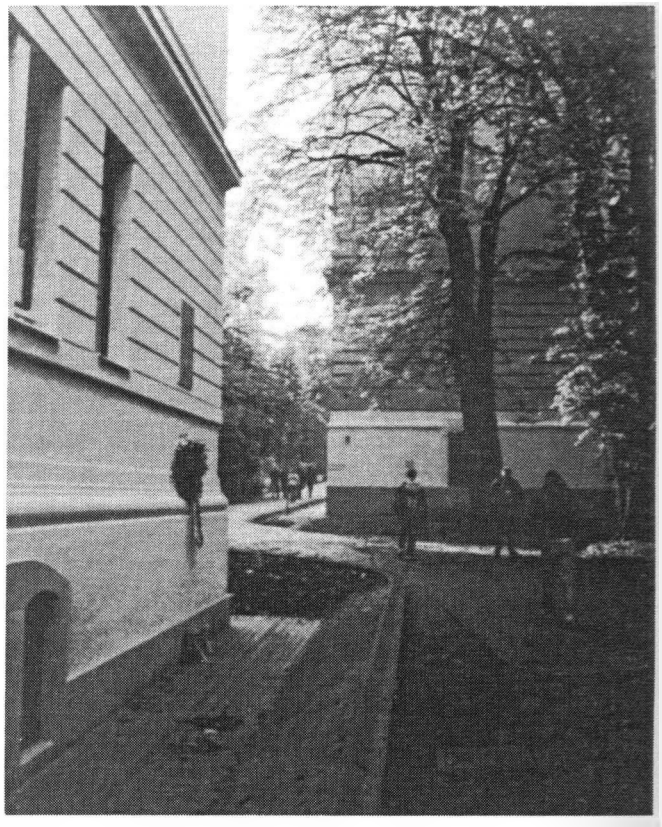

A Soproni Egyetemen 2001 októberében felavatták az EGYETEMI FORRADALMI TANÁCS emléktábláját. A tábla mellett kezdeményezője és tervezője **Dr. Rumpf János egyetemi tanár áll.**

A tábla szövege a következő:

1956 október 24 és november 4.között
ebben az épületben működött az
EGYETEMI FORRADALMI TANÁCS
A főiskolások irányító, rendfenntartó és
közszolgáltató tevékenységének
köszönhetően Sopronban és környékén
véráldozat nélkül zajlott le a forradalom.
--- o ---
A forradalom 45. évfordulóján állította
az Egyetem a Város és a Megye közönsége

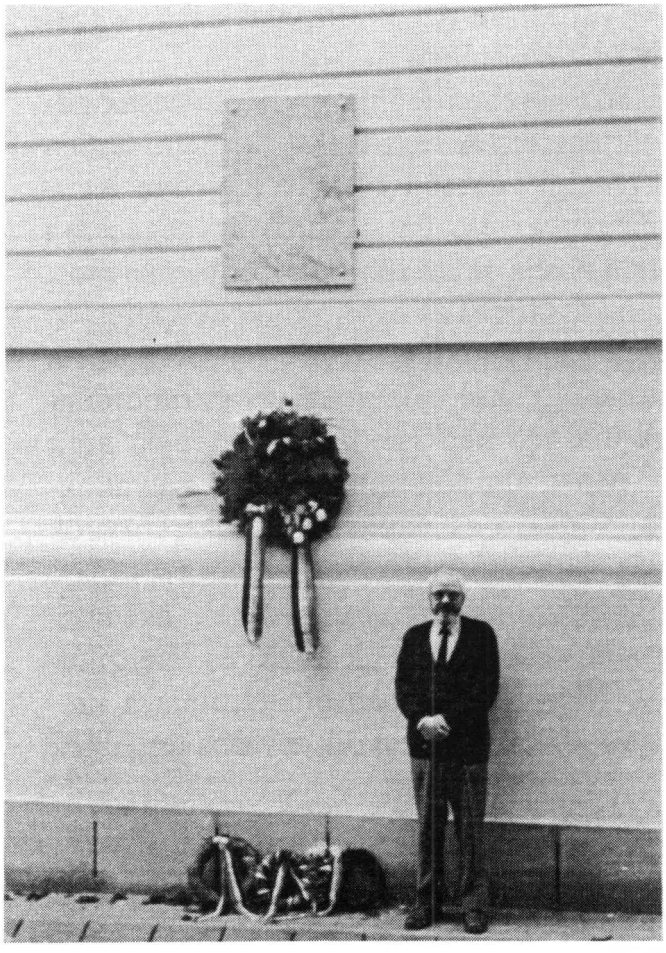

Dr. Rumpf János, egyetemi tanár
Erdöhasználati Tanszékvezetö
melléklete az emléktáblával kapcsolatos beadványhoz.

Alkonyatkor a Nemzeti Tanács néhány vezetőtagjával a MEFESZ egyetemi központját keressük fel, hogy megbeszéljük a „hatalomátvétel" módozatait.

A látogatás emléke lázálomszerű. A hatalmas egyetemi épület olyan, mint a megbolygatott méhkas. A főbejárat előtt gépkocsipark és embertömeg. A folyosókon izgatottan vitatkozó csoportok. A szobákból telefoncsengés és sűrű írógépcsattogás zaja hallatszik ki. Az első emelet nagy tanácskozó helyiségébe vezetnek, itt telepszünk egy óriás asztal köré néhány álmos mozdulatú és karikás szemű diákkal. A fal mellett körben dupla széksorokban elnyújtott tagokkal, a krónikus alvatlanságtól sápadtan a társaik, akik részben tanácskozásunk menetét figyelik, részben a velünk foglalkozó fiúkat tehermentesítik. A szomszéd szobákból ugyanis állandóan kiszólítanak közülük valakit s tanácskozásunk folyamán – mintha főhadiszálláson lennénk – szakadatlanul jönnek–mennek gépelt szövegekkel a kezükben a küldöncök s a fekete bőrzekés futárok. A főbejárat felől az induló és érkező gépkocsik és motorkerékpárok pöfögése szűrődik fel s vegyül el a telefonberregésbe és írógépcsattogásba. A teremben rajtunk kívül mindenki álmos, a tartalékban pihenők néhánya alszik is, csak az riad fel, akit szólítanak, vagy bevonnak a vitába.

A jelenlévők – egymást váltva és helyettesítve napok óta élnek így, a szakadatlan tanácskozás, együttlét és készültség állapotában.

A fiúk – részben óvatos tartózkodásból, részben időhiány miatt – csak néhány szóval vázolják a hatalomátvétel történetét. A részletekre ki nem térően közlik velünk, hogy a politikai rendőrség helyi vezetőit sikerült idejében letartóztatniuk, a karhatalom képviselőivel megegyeztek, így a város egységesen a felkelés ügye mellett áll. A régi rendszer nincsen jelen többé, a probléma most az új rend fenntartása és biztosítása. A munkássággal az együttműködést illetően már előzetesen megegyeztek, a karhatalom a mi oldalunkon áll, most azt kérik tőlünk, vegyük le a diákság válláról a városi ügyvitel, közigazgatás és rendfenntartás gondját, mert a részletmunkához a diákság képviselői nem értenek, amit eddig elvégeztek, kényszerűségből tették. Most, amidön minden gond a nyakukra szakadt, arra kérnek, mielőbb kezdjünk munkába és alakítsuk ki a szerepkörök megosztását.

Itt azután valamennyien hálásak vagyunk a Tanács új elnökének, aki közigazgatási tapasztalatával messze kimagaslik valamennyiünk közül és energikusan kézbe veszi a tanácskozás irányítását. Nagy vonalakban elhatároljuk a szerepköröket és bejelentjük, hogy a vasárnap folyamán átvesszük a város ügyeinek irányítását.

UNOKÁK A "SOPRON ALUMNI" CSALÁDJAIBAN.

Mindig nagy öröm életünk folytatásáról, gyerekeinkről, unokáinkról hirt adni. Csupán az jelent gondot hogy nincsen nyomozó osztályunk a jó hireket időben megszerezni igy aztán késve bár de örömmel irunk róluk.

Az "Ötödévesek" unokái:

2000 április 19 — Kovács Miklós első unokája HAILEY,
2001 március 10 — második unokája ZOE

A "Negyedévesek" unokái:

2000 october 27 — Tolnai István és Joan második unokája JADE PATRICIA WOOD

2001 julius 9 — Jandó Tibor és Magdi második unokája SOPHIE /ZSÓFIA/ JÁNDÓ

2001 julius 27 — Takács József és Agi harmadik unokája ANDREW /ANDRÁS/ TAKÁCS

2001 szeptember 17 — Dobozy Tamás és Éva első unokája BENJAMIN DOBOZY

2001 október 9 — Horváth István és Ingrid ötödik unokája JACK ALEXANDER

A "Másodévesek" unokái:

1997 március 20 — Józsa József és Shirley első unokája ESTEN JÓZSA
2001 március 30 — második unokájuk NATHANIEL JÓZSA

2001 szeptember 30 — Nagy Mihály és Erzsi első unokája ELÁNA ELISABETH NAGY

Szivből gratulálunk a boldog nagyszülőknek és Isten áldását kérjük a fiatal szülők gyermeknevelésehez.

A Jákoy család szaporodik: Jákoy Bandi Diana lányának 1999 februar 9.-én született Leah nevü kislánya. Adrienne és Bandi esküvőjének napján 1999 július 17.-én Dawn menyüknek született Owen nevü kisfia. Jákoy Lawrence és Patricia kislánya Amber, született 2000 május 15.-én, majd Dawn második kisfia született 2000 október 5.-én; igy gyakran Adriennek és Bandinak négy unoka felett kell ügyeletezni.!

2000 május 22 — Rédey József és Imelda negyedik unokája Alexandra Victoria

Napjainkban gyakran halljuk az erdők végzetes pusztulását hirdető prófétálást és bizony igen ritkán kerül sor emlitésre hogy mi minden történik a kitermelés lebonyolitása után.
Lehet hogy soronkövetkező sokoldalu erdészeti tevékenység nem olyan drámai vagy szenzációt keltő mint a mechanizált termelés de biztositja hogy unokáink is gyarapodjanak az erdők végtelen gazdagságából.
Kérésünkre Háhn Fülöp és Szalkai András kollégáink értékes tapasztalataikról irtak beszámolót a KAPOCS számára.

KAPOCS Szerk.

GYORSNÖVÉSÜ AMERIKAI FENYÖFAJOK MAGYARORSZÁGI TELEPÍTÉSÉNEK LEHETÖSÉGE

HAHN FÜLÖP
Eugene, Oregon USA

A fenti cimmel készítettem egy kb. 6 oldalas szakmai cikket, beleértve táblázatokat és ábrákat, a magyarországi erdészeti folyóirat az "Erdészeti Kutatások" számára. Az alábbi leírás egy rövid összefoglalása ennek a cikknek.

Az Egyesült Államokból és föleg annak nyugati részéböl származó fenyöfajok magyarországi telepítése nem új téma. Föleg a Duglászfenyö iránt volt nagy érdeklödés a múltban. A legrégibb Duglászfenyö telepítések talán egy évszázadra nyúlnak vissza. Kb. 50 éve, 30-40 éve és más alkalmakkal is történtek próbálkozások. Ezek közé tartozott *Dr. Sziklai Oszkár, professzorunk* munkássága is. Neki már erös kapcsolata volt ezzel a programmal amikor még az ERTI tudományos munkatársa volt Budafokon az 1950-es években. Ennek egyik bizonyítéka a budafoki arborétumban általa létesített és kiválóan növö nyugati fenyöfajok. Munkásságait Magyarország számára még kanadai pályafutása alatt is folytatta tanácsadással, magszállítmányokkal és szaktúrák rendezésével. *Kovács Gábort, a Nyírerdö RT vezérigazgatóját* is ö biztatta ennek a programnak szakszerü és szélesebbkörü kivitelezésére. Gábor szerint ez akkor történt amikor a vezérigazgatók amerikai túráján az általam irányított kutató telepet és csemetekertet látogatták meg Cottage Grove, Oregonban.

Kovács Gábor *Dr. Halupa Lajos nyug. tudomanyos osztályvezetöt* bízta meg a legújabb próbálkozás irányítására. Lajos pedig a program külföldi támogatására engem kért fel másfél évvel ezelött. Ezt az alább leírt erdészeti pályfutásom és gyakorlati tapasztalataim miatt tette.

Én Magyarországon nöttem fel és egyetemi tanulmányaim nagy részét Sopronban végeztem. Mint negyedéves kerültem ki Kanadába az 1956-os események után. Egyetemi tanulmányaimat Vancouverben fejeztem be. Néhány évvel végzésém után, az USA-ban telepedtem le ahol folytattam erdészeti karrieremet. Itt egy hatalmas erdészeti vállalatnál dolgoztam (Georgia-Pacific Corporation) amely vállalatnak össz erdöterülete kb 2.5 millió hektár. Ebböl kb 400 ezer hektár volt a nyugati partvidéken, Washington, Oregon és Kalifornia államokban ahova az én erdészeti kutatási és fejlesztési ténykedésem terjedt ki. Mint az erdészeti kutatások igazgatója, a munkaköröm a fanemesítést, csemetetermelést, fásítást és erdömüvelést foglalta magába.

Ez év elején Halupa Lajos megkért, hogy az ismert eddigi tapasztalatok és saját tapasztalataim alapján határozzam meg azt a vidéket, amely jó hasonlóságot mutat Magyarországhoz és ezen a területen gyüjtsek magtételeket a legigéretesebb fenyöfajokról. Ezenkivül értékeljem a származások helyeinek ökológiai tényezöit, beleértve a csapadék és éghajlati viszonyokat és azok hasonlóságát a magyarországi viszonyokhoz.

Ezt meg is tettem a következö fenyöfajokról és ezek származási helyeiröl:

Pseudotsuga Mensiesii (Mirb) Franco - Duglászfenyö
Abies concolor, /Parry/ - Kolorádói jegenye fenyö
Abies procera, /Rehder/ - Nemes jegenye-fenyö
Pinus monticola, /Douglas/ - A simafenyö nyugati változata
Pinus lambertiana, /Douglas/ - Kaliforniai cukor selyemfenyö, Angolul "Sugar pine" néven ismeretes.
Pinus ponderosa, /Douglas/ - Simafenyö, gesztes-fenyö
Pinus jeffrey - Jeffrey-fenyö, nagytobozú sárgafenyö
Pinus strobiformis - Délnyugati simafenyö
Pinus strobus - Simafenyö /keleti/
Taxodium distichum /Linnaeus Richard/ - Mocsár ciprus.

A korábbi tapasztalataim, tavalyi erdöjárásom Magyarországon és a közben gyüjtött kisérleti eredmények eléggé meggyöztek arról hogy az USA nyugati és más részéröl származó gyorsnövésü fenyöfajok igéretesnek mutatkoznak több európai országban való telepítésre, köztük Magyaroszágon is. Ennek további tanulmányozására a fenti 10 fenyöfafaj 35 magszármazási helyröl került számításba. A legtöbb az általam elhatárolt és elnevezett USA "belföldi sáv" vidékéröl származik. Ez a vidék magában foglalja a Csendes oceán partividéki hegylánc és a Cascade és a Sierra-Nevada hegyláncok közötti erdöterületek nagy részét, Washington, Oregon és Kalifornia államokban. A kiválasztott 35 származási helyröl a magszállítmányok a csemete termeléshez 2000 és 2001-ben kerültek Magyarországra.

A fafajok és származási helyek kiválasztását nagy körültekintéssel végeztem. Talán elöször fordult elö, hogy a származási helyek ökológiai tényezöi is be lettek gyüjtve, elemezve és összehasonlítva a Magyarországon tervezett jövöbeli erdösítési vidékkel.

Az értékelt hömérsékleti adatok azt mutatják, hogy a származási helyek a hatalmas területen való szórottságuk ellenére viszonylag kevés ingadozást

mutatnak. Az igaz, hogy a "belföldi sáv" évi átlag hömérséklete valamivel melegebb mint Magyarországé, de a szélsöségekben nincs nagy különbség. Ugyanakkor a "belföldi sáv" átlag évi csapadéka cléggé váltakozó és jóval magasabb mint Magyarországé, de ennek a csapadéknak nagy része októbertöl márciusig esik. A vegetációs idö alatti hónapok (április 1-töl Szeptember 30-ig) igen szárazak. Magyarországon ezzel szemben majdnem kétszer annyi a csapadék a vegetációs idö alatt, mint a "belföldi sávban". A leirt kedvezö klimai tényezök biztos nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy a korábban behozott fafajok viszonylag igen jó eredményeket mutatnak Magyarországon. Ez valószinü azt is jelenti, hogy ez a próbálkozás is sikeres lesz és hozzá fog járulni a gyorsnövésü észak-amerikai fenyöfajok üzemszerü termesztéséhez és a magyar erdök termelékenységének további fokozásához. Ösztönzésem hatására a szélesebbkörü telepítés is valószinü meg fog indulni a jövö év tavaszi csemetekerti vetésekkel a Nyírségi és Szegedi erdögazdaságoknál.

A cikk rövid ismertetése után gondoltam adok egy kicsivel bövebb beszámolót a Magyarországon nyert erdészeti tapasztalataimról. A 2000-es erdészeti statisztika alapján az ország össz erdöterülete 1.9 millió hektár. Ebböl 60% állami és 40% magán. Az erdök 84.1%-án folyik gazdálkodás, míg 15.9% e szempontból rendezetlen helyzetü. A müködö erdökböl 71.3% állami erdö, 28.7% pedig egyéb, föleg magán erdögazdálkodók birtokában van. A közösségi erdök aránya 1% alatt van. Az állami erdök vagy az. u.n. Erdögazdasági Rt.-ék a kormány Pénzügyi osztály kezelése alatt vannak és az erdök haszonbérben vannak kiadva az erdögazdaságoknak. Ezeknek természetesen profitra kell törekedniük a rájuk bizott vagyon kezelésnél. Az országnak van 22 erdögazdasága. Ebböl 19 részvény társaság. A három másik erdögazdaságból kettö a Honvédelmi és egy pedig a Földmüvelésügyi Minisztérium hatásköre alá tartozik. A magyar erdök élöfakészlete 1995 óta fokozatosan növekedett, 309 millió m3-röl 325 millió m3-re és a fafajok területi és élöfatömeg százalékos megoszlása a következö (az élöfatömeg %-a zárójel ben van): tölgy és cser 32.7 (38.6), bükk 6.2 (12.0), akác 21.3 (12.0), egyéb keménylombos 10.0 (9.9), nyár 9.5 (6.4), egyéb lágylombos 5.9 (5.8) és fenyö 14.4 (15.3). Jelenleg az ország területének 19.1%-a erdövel borított. Ezt idövel közel 30%-ra akarják növelni.

A magyarországi erdöjárásom, tavaly és az idén, számomra igen eredményesnek tünt. Korábban bejártam a Mecseket, Észak-Somogy vidékét, a Bakonyt és a Bükk hegységet. Az idén a számomra kevésbé ismert vidékekre összpontositottuk a figyelmet. Az idei túrán éppenúgy mint tavaly Halupa Lajos volt a vezetöm, aki az ötödévesek évfolyamtársa volt magyarországon.

Lajos elöre megtervezte az egész programot, így elöre tudtuk minden nap, hogy hova megyünk, ki fog a megjelölt helyen fogadni bennünket, kik lesznek ott kíséröink, hol fogunk étkezni és hol fogunk éjjeli szállást kapni.

A cél az volt, hogy kapjak egy teljesebb betekintést a magyarországi erdészetröl. Hangsúlyozva a mostani magyar erdögazdálkodás módszereit, a hagyományos és legújabb erdömüvelési rendszereket, beleértve a nemesnyárak termesztését és a gyorsnövésü amerikai fenyöfajok alkalmazását.

Június 25 Hétfö. A 14 napos túránk elsö állomása a Vértes, Gerecse vidéke volt. Tatán láttunk energia telepítményeket gyorsan növö nyárral és akáccal. Ezeket 3-4 éves vágásfordulóval tenyésztik és biomassza termelésre törekszenek. A Gerecse hegység vidékén, Süttö közelében megnéztük a Neszményi és Agostyáni arborétumokban telepített nyugati fenyök fajtakisérleteit. Ezek mindkét helyen kiváló eredményeket mutattak.

Június 26. Kedd. A délelött nagyrészét a Szigetközben és a Duna hullámterében töltöttük. Ez egy igen jó fatermö vidék. Több helyen láttunk I. osztályú termöhelyeket ahol a nemesnyár fahozama 800-1000 m3/ha, 15 éves vágásfordulóval. Itt nyertem egy kis izelítöt a Magyarországon nemesített, minösített és használatban levö nemesnyár fajokról. Azt is megtudtam, hogy Magyarországon, beleértve magán és állami erdöket, csak minösített fajokkal szabad telepíteni.

A Szigetközben érintettük a szlovák határt is a Bosi erömünél. A Duna eltérítése szlovák területre, a sok huza-vona után és egy kis Szoviet segítséggel, nem az eredetileg itt tervezett, hanem ettöl feljebb vagy nyugatabbra történt. Igy most az új Duna csatorna, az erömü és a hajozási zsilipek mind szlovák területen vannak. Ennek eredményéül Magyarországnak megmaradt a nem üzemelö Bősi erömü, egy csörgedezö dunai mellékág és egy nagy talajviz gazdálkodási probléma. A nyugatibb Duna eltérítés károsan befolyásolja a Szigetköz és a Hanság talajviz gazdálkodását amely nagymértékben befolyásolja az ottani erdögazdálkodást is.

Délután a Hanság vidékén folytattuk túránkat. A Hansághoz füzödik Balsai Laci, évfolyamtársunk édesapjának úttörö munkássága. Ennek folytatója Balsai Sándor, Laci öccse, aki volt a túra vezetönk. Itt föleg a gyorsan növö nemesnyár állományokat és kisérleteket néztük meg. A Hanság tözeges talaja miatt általában csak a IV.-es termöhely-osztály minösítését éri el, amelyen a nemesnyár terméshozama kb. 200 m3/ha, 20 éves vágásfordulóval.

Éjjeli szállásunk a Soproni Erdögazdaság Rt. Iváni Erdészetnél volt. Ahol vacsora után egy vadász-

lesen láttam egy vaddisznó csordát a terítéken. Egy másik helyen láttunk négy szarvast, egy vadkant, néhány özet és egy rókát. Mivel itt a lesen volt a hangsúly és nem a vadászaton puskát nem vittünk magunkkal.

Június 27 Szerda. A következö megállónk Sopronban volt. A Tanulmányi Erdögazdaság Rt. soproni központjában találkoztam Illyés Béni volt évfolyamtársammal és Jámbor László vezérigazgatóval. Az eligazitást Varga Tamás végezte és a túránkat késöbb is Tamás vezette.

Az erdögazdaság összterülete 17,000 hektár és 1951-óta gazdálkodik ezen a területen. A gazdaság független az egyetemtöl, de lehetöséget nyújt az egyetem számára az erdök használatára. Ugyanakkor az erdögazdaság erdei parkerdönek is van minösítve és az ország második legjobban látogatott parkerdö a pilisi után, kb. egy millió évi látogatóval.

Varga Tamás és Béni kiséretével tettünk egy gyors városi túrát és a löverekbe is felmentünk. Még a Károly magaslatot is megmásztuk. Jó volt látni azt a vidéket amit onnan oly sokszor megtekintettünk diákkorunkban. Ez alkalommal Ausztria nem látszott olyan ismeretlennek és oly távolinak mint 45-50 évvel ezelött.

A következö megállónk a Pán-Európai piknik helyen volt vagyis a Fertörákos és Mörbischi határátjáró helyén ahol 1989-ben Magyarország megnyitotta a vasfüggönyt és átengedett több ezer Kelet-Német menkültet, hogy elnyerjék szabadságukat Nyugat-Németországban.

Ez a hely számomra is mindjárt igen ismerösnek tünt hiszen én is itt nyertem szabadságomat az 1956-os forradalom után amikor a még most is létezö közeli örtorony alatt szöktem át Ausztriába kilenc volt évfolyamtársammal igen körülményes viszonyok között.

A helyszinen a vasfüggöny maradványa is látható. Emellett emlékmüvet is létesítettek a következö felirattal: "*Az 1989 augusztus 19.-i határnyitással itt kezdödött Európa újra egyesülése*". Szinte nehéz elhinni, hogy az én életem egyik legfontosabb eseménye milyen közeli kapcsolatba került a világtörténelem egy másik igen fontos eseménnyével. A visszaemlékezés jegyében újra átgyalogoltam a kilátótorony alatt, természetesen félelem nélkül, de könnyes szemmel. Igy érintettem a második országhatárt ezen a túrán, Ausztriát.

A túra után visszamentünk az egyetemre ahol találkoztam Dr. Mészáros Károly, Rektor helyettessel. Ö igen szivélyesen fogadott és részletesen elmagyarázta a soproni egyetem átszervezését. Ebböl egy sokkal szélesebb körü Nyugat-Magyarországi Egyetem lett soproni székhellyel. Ez magába foglal négy városból származó karokat. Sopronban: Erdömérnöki Kart, Faipar Mérnöki Kart, Benedek Elek Pedagógiai Föiskolai Kart és Közgazdaságtudományi Kart. Györben: Apáczai Csere János Tanitóképzö Föiskolai Kart. Mosonmagyaróváron: Mezögazdaságtudományi Kart, Székesfehérváron: Földmérési és Földrendezöi Föiskolai Kart. Az egyetem oktatóinak, kutatóinak és más alkalmazottak létszáma: 1,256. A hallgatók összlétszáma: 8,200. Ennek kb. 50%-a levelezö hallgató.

A rektori látogatás után futtában megtekintettük a föépület egyes részeit és utána a botanikus kertet. A botanikus kert jóval nagyobb mint volt diákkoromban, de eléggé elhanyagolt állapotban van.

Végül megéheztünk és elmentünk a menzára ebédelni. Ez az újépületben van. Ide egy kicsit késve érkeztünk és igy elég szegényes volt a választék és csak krumpli leves jutott.

Sopronból dél felé vettük az útirányt az ERTI sárvári kutató intézet megtekintésére. Ez igen értékes és érdekes volt számomra, mert sokat hallottam róla, de korábban nem jártam itt. Sok más erdészeti kisérlet mellett az említett nemesnyár klónokkal való kisérletezés, azok minösítése és azokból származó szapóritóanyag termelésével is foglalkoznak itt.

Ezen a napon még Zalaegerszeg vidékének megtekintése is a müsoron volt. Itt Kiss László botanikus kiséretével meglátogattuk a várost és az érdekes és nagyon értékes örökzöld fafajok törpe változatából létesített magángyüjteményét vagyis botanikus kertjét.

Június 28. Csütörtök. A következö állomásunk a Zalai Erdögazdaság Rt. megtekintése Nagykanizsa környékén volt. Ennek vezérigazgatója Feiszt Ottó, akivel találkoztam korábban, de most elfoglaltsága miatt nem tudott fogadni bennünket. Az erdögazdaság összterülete kb. 55,000 hektár igen termékeny erdöterülettel. A fafajok T, Cs, B, A, és Fenyök. Tíz üzemegysége van. Évi telepités 540 ha. Gyérités 2,300 ha. Kitermelés 60,000 m3 (8MM Sc.bft.). Három fürészüzeme van. 866 alkalmazott, ebböl fizikai 586 fö.

A nagykanizsai túrát Nagy Laci, volt évfolyamtársam és kamarásom vezette. Ö mint igazgató müködött itt és még mindig tagja az igazgatósági tanácsnak. Az elsö megállónk egy idösebb öshonos bükk állományban volt amely természetvédelmi területnek van nyilvánitva. A magyarországi "zöldmozgalom" erösödésével a követelés természetvédelmi területek létesitésére erösen megerösödött. Már kezdik követelni, hogy Magyarországon csak öshonos fajokat telepitsenek. Szerintem ha követeléseiket megvalósítják akkor Magyarország öshonos erdöterületének nagy része természetvédelmi terület lesz. Ezenkivül, a jelenleg használt nem honos fajokat pl. nemesnyár, akác, fenyök telepitését és a legújabb honosítási programokat is gátolni fogják.

A Zalai Erdögazdaság fontos része a Budafai Arborétum. Az 1926-ban épített vadászház, amely egy tágas arisztokrata kényelemmel berendezett épület, és a köréje telepített park képezi a magvát a mostani 46 ha-os arborétumnak. A 20-as évek elején itt ringatták a magyar olajtermelés bölcsöjét is. Az arborétum föcélja a külföldröl származó fafajok vizsgálata hazai termöhelyi körülmények között és azok üzemszerü használata a fatömeg és annak minöségi növelésére az országban. Érdekes, hogy az érdeklödés e téma iránt Magyarországon még ma is nagyjából a nyolcvan évvel ezelötti szinten van. Annak ellenére, hogy az arborétumban látott kb. 40 éves nyugati fenyöfajokból álló parcellák növekedési eredményei messze túlszárnyalják fatömegben és föleg minöségben az országban még mindíg tömegesen telepített erdei, fekete és más fenyöket. Az erdei túránkon itt is közel kerültünk két másik országhatárhoz, Szlavóniához és Horváthországhoz.

Egy igen kedves vadászházi fogadtatás és izletes ebéd után búcsút intettünk Nagy Lacinak és társainak és elindultunk Kecskemét felé. Utunk Kaposvár, Dombovár, Tamási, Simontornya, Cece és Nagydorogon keresztül elvitt bennünket Pusztahencsére, vagyis otthonomhoz. Itt csak pár percre álltunk meg, mert a mögöttünk levö esövihar sürgetett bennünket a további utazásra. De még azért is mert még meg akartuk nézni a nemesnyár erdömet, a közeli földesi határban, és az idö akkor már késöre járt. Lajost ez az erdö nagyon érdekelte, mert csak itt találhatók Magyarországon a nyugati Populus trichocarpa és a Populus deltoides keresztezésü nemesnyár fajok amelyek állítólag jobbak mint a jelenleg Magyarországon használt nemesnyárak. Ebböl van nekem négy fajta. A négy legjobb amit Oregonban kikisérleteztem és használtunk. A sílány viszonyok között ültetett és kezelt állomány egy része igen jól néz ki és a növekedéssel Lajos is meg volt elégedve. Olyannyira, hogy szeretné azokat telepíteni és tanulmányozni más helyeken is Magyarországon.

Június 29. Péntek. Kecskeméten a Kiskunsági Erdészeti és Faipari Rt. (KEFAG Rt.) találkoztunk Sodor Pál, vezérigazgatóval. Itt kaptunk egy általános eligazítást az alföldi erdökröl, amelyek viszonylag nagy területet foglalnak el de termelékenységük alacsony. A jelenlegi faleltár kb. 100 m3/ha és a véghasználati fatömeg kb. 200 m3/ha.

Az eligazítás után Gömbös Antal igazgató vezetésével megnéztük Kecskemét városi parkját és a mellette levö arborétumot. Ezek szinte a város közepében feküsznek és a városnak dísze. Az arborétum létesítése 1986-ban kezdödött egy 62 hektáros területen. Az arborétum alapvetöen a ritkaságszámbamenö fafajok és más növények ismeretterjesztését, azok kutatását, a szabadtéri felüdülést és környezetvédelmi célokat szolgálják. 1995 év végén már több, mint 650 fa és cserje faj volt található a területen. Ezek nagyon jó rendszerben és izlésesen vannak telepítve.

Az erdészeti túránkkal kapcsolatban még arra is akadt idö, hogy megtekintsük a Bugac pusztai csordát, ménest és más muzeállis pusztai értékeket. A végén egy szép lovas bemutatót is élvezhettünk.

Június 30. Szombat. Ezen a napon bejártuk a Duna-Tisza között délebbre fekvö erdövidéket. Itt újra találkoztam a homokos, szikes és ártéri területekkel ahol az erdeifenyö, feketefenyö és legújabban a nemesnyár termelése is folyik. A hazai fenyök szerintem gyengék. A majdnem hasonló termötalajon a gödöllöi arborétumban a nyugati Pinus ponderosa, Pinus jeffrey és még a Duglaszfenyö is sokkal jobb növekedést mutattak. A mélyültetéses nemesnyár állományok azonban elég jól néztek ki mindenfelé. Ezek egyéves, 3-4 méter magas gyökeres suhánggal, fúróval és két méter mélységbe ültetett telepítvények. A mélyültetés azért fontos, hogy a fák mély és erös gyökérrendszert képezzenek az itteni alacsony csapadék gazdaságosabb felhasználására.

A Duna-Tisza közötti túrán a Délalföldi Erdögazdaság Rt. (DALERD Rt.) vagyis a Szeged vidék egyes erdészeteit is meglátogattuk. Söt még az ásotthalmi erdészeti szakiskolához is eljutottunk. Ezzel újra közel kerültünk egy másik országhatárhoz, Jugoszláviához.

A délalföldi túra után, újra az ország belseje felé vettük irányunkat és elindultunk Püspökladány felé. Útunk Szentes, Szarvas, Mezötúr, Túrkeve, Kisújszállás és Karcagon keresztül vezetett. Közben a Tiszát és a Köröst is áthajóztuk mire estére Püspökladányra érkeztünk. Itt Csika Imre az ERTI igazgatója fogadott bennünket. Éjjeli szállást és étkezést az ERTI vendégházában kaptunk.

Július 1. Vasárnap. Reggel megtekintettük a püspökladányi kisérleti állomást és a körülötte levö arborétumot, valamint a környékén levö szikes talajú vidékeket is. Püspökladányon, Dr. Magyar Pál és sok más erdész kutató részvételével indult meg egy széleskörü alföldfásítási program az 1950-es években. A homokos és szikes talajok ezt a feladatot eléggé nehezítették.

A talaj felszínének porlasztása tárcsázással történik. Ez segít a kapillaritás megszakításában és a párolgás csökkentésében amely hátráltatja a szikso felhúzódását a felsöbb talajrétegekbe. A vidék erdösítésére föleg tölgyet használnak amit makkal összel ültetnek.

Még délelött elértük Debrecent. Itt a Nyírerdö Rt. Debreceni Erdészet vendégszobáiban laktunk és városi éttermekben étkeztünk. Vendéglátónk és az erdészet igazgatója Csöke Pál. A szállásfoglalás után találkoztunk Juhász Lajos, a Nyirerdö Rt. vezérigazgató

helyettessel, e napi kisérönkkel. Lajos elvitt bennünket egy kis város nézésre. Debrecen legnagyobb nevezetessége a nemrég felújitott Fö tér és a nagytemplom. A város igazán megszépült mióta utóljára láttam.

Egy igen izletes ebéd után, Halupa Lajos elment unokáival magán ügyeinek intézésére. Én pedig Juhász Lajossal tovább folytattam a város nézést, a debreceni nagyerdö és a környékben levö Parkerdö bejárását. Köztük, a gyönyörü nádfedeles épületben elhelyezett erdészeti muzeumot is megtekintettük.

Július 2 Hétfö. Az elsö hét napos túra után, végre elértük túránk végsö célját a Nyírerdö Rt. meglátogatását. Ennek központja Nyiregyházán van. A vezérigazgató Kovács Gábor. A Nyírerdö Rt. összterülete 58,000 hektár kilenc erdészettel. Föfafajok akác, nyár és tölgy. Akác magtermelö állomány 137 ha. Évi erdöfelújítás 1,100 ha., ebböl telepítás 100 ha. Évi fakitermelés 15,000 m3 (2MM Sc.bft). Vadgazdálkodás 437 hektáron. Az erdögazdaságnak jelentös természetvédelmi területei is vannak.

Túránkat a Hajduhadházi Erdészetnél kezdtük Lengyel László kiséretével. Hajduhadháza igen jól ismert számunkra az itteni 1954-es katonai táborozásunk miatt. Ennek azonban nyomait sem láttam ottlétem alatt. Elsö megállónk egy fenyö fajtakisérlet megtekintése volt. Ez több fajból állt és a Duglaszfenyöt is képviselte. A jól kezelt talajon a 4 éves csemeték közepes megeredést és viszonylag jó növekedést mutatnak. A fajok származása nem volt világos számomra és statisztikai adatokat sem láttam a megeredés és növekedésröl.

Később, Lengyel László elvitt bennünket a derecskei nyár csemetekert megtekintésére. A csemetekert feladata az üzemszerü szaporitóanyag termelése, a korábban emlitett, minösitett nemesnyár fajokból. Itt az eredeti ültetés tavasszal, 20 cm-es simadugvánnyal, 30x30 cm-es hálózatban történik. Nálunk ezt "stoolbed"-nak hívjuk. A cél egy 2-3 méter magas gyökeres csemete elérése az év végére, amely megfelel középmély (40-50 cm) és mélyültetéses (200 cm) telepítésre. A kiültetés általában ugyanaz év öszén vagy a következö év tavaszán történik. Ezeket a csemetéket állami erdögazdaságok és magán gazdaságok egyaránt vásárolják. A nemesnyár termelés nagyrésze a privatizálás után magánkézbe került.

Július 3. Kedd. Ezen a napon túránkat a Halápi Erdészetnél kezdtük. Itt Szabó Béla az igazgató. Az erdészet 8,000 ha erdöterülettel rendelkezik. Kilenc erdökerülete van és föleg vállalkozókkal dolgoznak. Az erdészet élöfa készlete 105 m3/ha. A tölgy igen fontos fafaj. A fiatal tölgyesek képezik az erdök nagy részét és az öreg tölgyeseket mint védett erdöt kezelik. Az akác e vidék erdöterületének kb. 30%-át teszi ki. Ennek véghasználti fatömege 35 éves vágásfordulóval 145 m3/ha. Ebböl 50%-a tüzifa, a többit bányafa, támaszfa, szölökarró és kerítés oszlopokra használják fel. Simafenyöt is telepítenek , de ez kis szerepet játszik itt. Ezenkivül nemesnyárral is foglalkoznak. Ehhez nyolc nemesnyár fajt használnak állományok létesítésére. A nemesnyár ültetvények 5-13 évesek. Ez a nyírség legszárazabb és leghomokosabb vidéke és ez van kijelölve a nyugati fenyöfajok honosítási területének. Ezzel kapcsolatban a kérdésem az, hogy: "az erdögazdaságon belül miért nincsenek jobb területek is beütemezve erre a célra ?"

Délután a Guthi Erdészetet látogattuk meg. Ennek igazgatója Bartucz Ferenc. (A Feri apját jól ismertem aki egy évvel járt elöttem az egyetemre). Ennek az erdészetnek összterülete kb. 8,000 hektár igen jó barna erdei talajjal. Azon az akác, a tölgy és amerikai dió kiválóan nö, de a nemesnyárnak itt igen kicsi a szerepe.

A nyírségi tartozkodásom alatt majdnem minden nap esett az esö. Szerencsére egyszer sem áztam meg, de az eredei utakat Guthon motoros járművel nem lehetett használni. Igy lovas hintón jártuk az erdöt amely egy külön élvezetet jelentett számomra.

A nap utolsó állomása a gyönyörü guthi vadászkastélynál volt. Itt megvendégeltek bennünket egy igen finom vacsorával, amely a végét jelentette egy újabb napi igen érdekes és eredményes erdöjárásnak.

Július 4. Szerda. E napi túrát Nyírlugoson kezdtük ahol Koprinyák Tibor az erdészeti igazgató fogadott bennünket. Itt is nyugati fenyöfajok fajtakísérleteket néztünk meg. Ezenkivül láttunk több nemesnyár állományt is.

A délutáni nyírbátori látogatásunk lehetövé tette egy fafeldolgozó üzem meglátogatását is ahol kemény lombfa bútorlap, bútorléc, csaphornyos parketta anyagot gyártanak. Itt a fürészelés viszonylag primitiv módon, emberi erövel irányított szallagfürészzel történik.

Ezen a napon, késö délutánra volt beütemezve egy elöadás a Debreceni Erdészet elöadó termében, amelyen én voltam az elöadó. A téma a nyugatamerikai erdészeti tapasztalataim ismertetése dia felvételeken keresztül és a most folyamatban levö honositási tervek kivitelezése. Kb. 40-50 erdészeti szakember vett részt ezen és nagy érdeklödéssel követték az elöadást. A kérdés-felelet része is erös érdeklödést tükrözött.

Július 5. Csütörtök Ezen a napon irányt változtattunk nyugat felé és elmentünk a Tisza hullámterére ahol megnéztünk néhány nemesnyár állományt. Az egész országos túra alatt általában az volt a benyomásom, hogy a nemesnyár állományok ültetésére és kezelésére több pénzt fordítanak, mint arra szükség lenne. A Tisza hullámterén látott állományokat

hasónlóan, de még egy kicsivel intenzívebben kezelték, mert ez kisérleti terület volt. Itt két féle müvelési módszerrel készitették elö az ültetési területet: 1. tuskozással és mélyforgatással. 2. Tuskózás nélkül és csak tárcsázással.

A telepített állományok több klónból tevödtek össze és azok ültetése 4x4 m-es hálózatban történt. A sorok között az elsö három évben kukoricát termeltek amely segítette az egész terület gyomtalanítását. Ezután 5 évig, mindem évben a sorok között, mindkét irányban, többször mélytárcsáztak. Utána, 12 éves korig, továbbra is, legalább egy évben egyszer, mélytárcsázást folytattak.

Az efajta müvelés igen költséges és ennek szükségességét sem lehetett bizonyítani mivel a kisérletben, müvelés nélküli vagy kevésbé müvelt területek nem voltak a fahozam különbség megállapításra. Azonkivül, szerintem a mélytárcsázások a terméshozamra még károsak is lehettek, mert állandóan irtották a talajfelszín közelében fejlödö gyökereket és a nyári csapadék a mélyebben fekvö gyökereket nem mindíg érte el. Ennek az állománynak területe egy igen jó termöhelynek van minösítve és az állományok 17 éves korukban készen álltak a véghasználatra. A fák átlag 28 méter magasak és átméröjük 28-30 cm volt. A hektáronkénti töszám 320.

Ezzel végetért erdöjárásom Magyarországon. Jó betekintést nyertem a magyar erdészetröl, sok szép vidéket láthattam, nagy területet bejártunk és végül közel kerültünk még két országhatárhoz Romániához és Ukrajnához Magyarország peremén.

A nap hátralevö részét a hortobágyi puszta megtekintésére fordítottuk. Az út közelében több helyen láttunk igen szépen megépitett és karbantartott magán tehenészeti istálókat és mesterségesen készített halastavakat. Láttunk juhtanyákat és egy nagyméretü hoszzúszarvú gulyát hazatérni a legelöröl. Elmentünk a hires hortobágyi kilenc lyukú hid mellett is amelyet szinte mindenki ismer Magyarországon és még sok külföldi is.

A hortobágyi túra után, útunk vissza vezetett Debrecenbe ahol csomagoltunk és átköltöztünk Nyíregyházára. Még az nap este, Nyiregyházán résztvettünk az országos Erdészeti Egyesület Vándorgyülés megnyitóján a város központban ahol több, mint 600 erdömérnök és más erdészeti személyiség találkozott. Sajnos ezek közül szinte senkit sem ismertem azokon kivül akikkel az idei és tavalyi túrán ismerkedtem meg.

Julius 6. Péntek. Ezen a napon volt a vándorgyülés autóbusz túrája. Én a Nyírbátor, Máriapócs és Nagykálló túrára kerültem. A szakmai bemutató az akác nemesítésel és termeléssel kapcsolatban tanulságos volt. A lovaskocsikon és hintókon való utazás nagyon emlékezetes volt számomra. Az ebédidö alatti lovas bemutató nagyon szép volt és emellett maradt böven alkalom a társalgásra is.

A gyönyörü máriapócsi templom nagyon emlékezetes maradt számomra. Erröl azelött csak hallottam és most személyesen is láthattam.

A nagykállói hatalmas méretü református templomban megtartott hangverseny kiválló volt. Ezt a gyönyörü templomot is most láttam elöször. Ezenkivül itt végül találkoztam két régi ismerössel, Ipsics Lajossal és Frankó Jancsival akiket 1956 óta nem láttam.

Este a bankett a fehértói falúmúzeum területén volt. A falúmuzeum nagyon szép volt és visszahozott sok gyermekkori emléket. Igen élveztem a vacsorát és a késö éjszakába nyúló társalgást egy kis italozás közben.

Július 7. Szombat. A közgyülés a nyiregyházi szabadtéri szinházban lett megtartva ahova a nap erösen vetítette hösugarait. A katlanszerü nézötér nem volt a legkellemesebb hely hosszú beszédek meghallgatására, különösen egy kivülálló számára. Ettöl eltekintve a vándorgyülés pazarúl meg volt szervezve és igen nívós és érdekes volt számomra is. Ebben Kovács Gábor, vezérigazgatónak és kollégáinak igen nagy szerepük volt és ezért a legmagasabb fokú dicséretet érdemlik. Magyarországi látogatásomat, mint a Nyirerdö Rt. vendége tölthettem el amelyért hálás köszönetemet fejezem ki az erdögazdaságnak és különösen Kovács Gábor, vezérigazgatónak és Halupa Lajosnak.

A hátralevö két hetemet Magyarországon rokonlátogatással töltöttem, föleg Tolna megyében. Azóta újra visszazökkentem mindennapi életembe Eugeneben és remélem az emlékek nemcsak érdekesek hanem hasznosak is maradnak számomra.

SEED ORCHARDS.

--WHAT IS A SEED ORCHARD?---A seed orchard is a common place where superior seed is produced for the various tree species and each selected parent tree is represented by grafted individuals which are genetically identical to the original tree.

--WHAT ARE THE REASONS FOR ESTABLISHING SEED ORCHARDS?---The Ministry of forests requires that licensees be responsible for reforestation including the cost of tree seeds, whether they are from wild stands or managed seed orchards. Reasons for the establishment of seed orchards may include production of improved seed at a cost to approximate the cost of wild stand collection, reduction of future nursery costs as a result of higher germination rates of the improved seed, economy of scale for the participants in the program, increased volume growth from the genetically improved seed, etc.

--HISTORY OF SEED ORCHARD DEVELOPMENT:---Coast:1950's:Breeding program for Douglas Fir, seed registration system for wild stand seed collections, Plus Tree Board 1960's-1970's:There were 21 Company and 4 B.C. Forest Service seed orchards.Considerable duplication of effort was realized and the the Coastal Tree Improvement Council was formed in 1979.---Interior:1950"s:Provenance research with Lodgepole Pine was conducted in conjunction with International Union of Forest Research Organizations. 1966:Tree breeder for Spruce was appointed, 1974:First seed orchard for Spruce was established. The Coastal orchards were so called "first generation" orchards while the Interior orchards were so called "generation and half" orchards which include progeny testing and grafting.

--PROCESS TO ESTABLISH GENERATION AND HALF SEED ORCHARDS---a) SELECTION of parent trees: Thee purpose of this activity is to select well distributed parent trees within a specific seed zone. Parent trees will be at or close to rotation age of the specie, will have the largest diameter at breast height with the best height and resulting volume, will have small branches, well defined crown, the best specific gravity resulting from increment boring. b) CONE and SCION COLLECTION from parent trees:The seed extracted from cones collected from the parent trees will be used in progeny tests in order to select the best progenies. Scions collected from parent trees will remain in clone banks. Clone banks are plantations which include all parent trees. c) PROGENY TESTING of parent trees: A six year long progeny testing will result in the opportunity to select the trees for seed orchard planting. Progeny testing for a specie are carried out on several sites within a seed zone. d) SELECTION: This activity is carried out based on criterion including height growth, diameter etc. Statistical analysis will determine the numbers for the selection from progeny tests of a specific specie. e) GRAFTING of selected parents: This activity includes the use of specific root stock which has the best acceptability of a graft. Grafts from parent trees selected from progeny tests will be grafted on suitable root stock and placed in pots. f) PLANTING: Seed orchard trees from the pots will be planted out in the seed orchard at computer generated grids.

--SPECIES INVOLVED?:--Coastal and Interior Douglas Fir, Interior Spruce, Lodgepole Pine, Sitka Spruce, Western Hemlock, Western Larch, Western Redcedar, Yellow-cedar, and Broad Leaved Species.

--WHEN WILL ORCHARD TREES PRODUCE A GOOD CROP OF SEEDS?--Scientist expect a good crop of seed some fifteen year after grafting.

--HOW VARIED IS THE WAY SEED ORCHARDS ARE MANAGED?--Seed orchards may be managed by the Forest Service, by individual Companies, by Joint Ventures between industrial Companies with Forest Service participation, etc.

2001-09-25. A. Szalkai.RPF(Ret).

A Tribute to the Life and Work of Dr. John Hudak

I was greatly saddened to learn that John Hudak had passed away. He was a working colleague of mine and also he was my very good friend.

In all of John's activities he was an all-or-nothing-personality. He gave much of himself to his profession, forestry; to the advancement of science in forestry; and to the practice of forest protection in Newfoundland and Labrador. His contribution was great, so, therefore, I felt strongly obliged to give this tribute to his life and work.

John was a graduate in forestry from the famous Sopron College of Forestry from Hungary. John graduated from the school in British Columbia, because in the 1956 uprising against the Russian Communist regime in Hungary, the Forestry College, faculty and students, escaped and was re-established on the campus of the University of British Columbia. John also completed his Master of Science degree at UBC, and later his PhD at the New York State College of Forestry. His field of specialty was Forest Pathology.

I first met John and his new bride Kathy, in 1962, when I welcomed them to Corner Brook, Newfoundland. John had accepted a position as a Research Scientist to study the nature and extent of the deterioration of wood that had been damaged by insects. More specifically, to examine the economic significance of the losses, and how they could be minimized.

I would like here to interject that it was only last Saturday evening that my wife Mary and I had dinner with John and Kathy in their home. We reminisced and laughed about events of these earlier days, and I will be forever grateful for having spent that evening with them.

As the Newfoundland forestry program developed, John became the leader of Forest Pathology research, and later the Program Manager of Forest Protection surveys and research. I was the Director of the establishment and I was always impressed by John's meticulous work; by his painstaking attention to detail; and by his great knowledge of the entire field of forestry. There were many times when I had the privilege of availing myself of that fund-of-knowledge. John's mother tongue was Hungarian, of course, but his command of the written English language was impeccable. Here, he helped me also, because I always had him edit any major of writings that I did.

It is difficult to summarize, in a few words, a man's life, his accomplishments, and their impact on society and on the country. In my view, John Hudak's contribution was meaningful, and of great practical significance to Newfoundland and Labrador.

As I recall John Hudak's life and work, the attributes that come to mind are: ***First,*** a deep sense of loyalty to his wife Kathy, their children, to his work, to his colleagues and friends, and especially to the employees that he supervised. He fairly glowed with pride whenever he told me of their work and accomplishments, even after I had retired. ***Second,*** his strong professional work-ethic. John Hudak followed the principle that "there

is no substitute for hard work". I have known him to miss dinner on many occasions, and work well into the night to finish a job, and finish it well. When circumstances required working over the weekend, he did, and there was no overtime. He did this for the joy of a job well done. ***Third,*** a great sense of devotion to and pride in his family. He was a loyal and devoted husband. He loved his family, and John was immensely proud of their accomplishments.

John and Kathy both escaped from Hungary at a great risk to their lives. They escaped from an oppressive communist regime that dominated their country after World War II. John, I understand, was part of the fighting that took place. For the Hudak family, liberty and freedom from oppression were not just abstract terms. They value them greatly, and that is why they are here with us.

Here I would like to let you in on a secret. For the last 17 or 18 years, a large and beautiful creation – a house made of cake, cookies, candy and other such things that a boy would love - was left at the Mount Cashel Orphanage every Christmas morning. This was a Christmas gift to the boys from the Hudak family. Once, I asked John what motivated them to do this. He answered that in this small way he and his family were simply saying "*Thank You*" for what this country had done for them. Yes! *Thank You* was one of his sayings. Through his work John Hudak said *thank you* to Canada. He dearly loved Canada, and our Province of Newfoundland and Labrador.

I am sorry that I spoke for such a long time, but I felt compelled to tell the story of John Hudak's life and recognize his many contributions to forestry in Canada.

Finally, my wife Mary and I would like to express our sympathy to Kathy and the children as they grieve. I am not a strongly religious person, but I do feel that the great all-knowing and loving God, whom we worship, has a special niche for the John Hudaks of the world.

Thank you.

Eulogy delivered by Dr. W. J. Carroll, Director General Emeritus, Forestry Canada, Newfoundland Forest Research Centre.

FIGYELEM FIGYELEM

Dr Jack Saddler dékán úr meghivására

a 2002 őszi

SOPRONI GÁLA BÁLAT

A

FOREST SCIENCE CENTER -BEN

fogjuk megrendezni szeptember végén vagy október elején

Végleges dátumról időben tájékoztatunk mindenkit.

Negyvenöt Évet Ünnepeltek Az Örökös Balekok Nanaimoban...

A Kurucz és a Pintér-család meghívására kétnapos évfolyam találkozóra gyültünk össze augusztus 5-6.-án a családias hangulatú Nanaimoi Magyar Otthonban.
A társaság nagyrésze vasárnap koradélutáni órában érkezett feleségeikkel. Kapitány Gyusziék kislányukat is elhozták mindnyájunk örömére , Dacsu, azaz Pataki Pista pedig Oregonból felkocsikázott erre a jeles találkozóra.
Vendéglátóink finom, ízletes ebéddel fogadtak bennünket. Egésznapos záporok miatt a nap hátralevö részét a nagyteremben és a billiard szobában töltöttük, zsugázás, pool table-csata, komputerezés, tere-fere közepette.
Az idö gyorsan repült, mire felocsúdtunk már 6 óra felé járt és vacsora idö közeledett.
Kurucz és Pintér Marika remek vacsorával kedveskedett. A virágokkal díszített, fehér abrosszal terített asztalok hamarosan megteltek. A föszakácsok mellet ott szorgoskodott Safranyik Erzsi és Józsa Erika is.
Nagy volt a választék, töltött káposzta, rántott disznó hús, rántott lazac petrezselymes bugonyával és rizzsel, dinsztelt káposztával... A vacsorát krémessel koronázták.
Vacsora után Pintér Laci szervezte meg az események lefolyását és néhány keresetlen szóban emlékeztetett bennünket az elmúlt 45 évre. Kiemelte, hogy függetlenöl attól, hogy ki milyen életpályát választott, lényegében mindnyájan megálltuk helyünket itt az idegenben és hü fiai maradtunk Sopron Alma Materünknek.
Az est folyamán egy perces felállással megemlékeztünk elhunyt évfolyamtársainkról, Gögös Feriröl, Palka Laciról, Márkus Gabiról és Farkas Pistáról.
A szomorú tények mellett vidámabb dologra fordúlt az est ugyanis ketten ezen a weekenden ünnepelték születésnapukat. Kurucz Marikát és Szabó Gyurit köszöntöttük virágokkal, csokoládéval és egy-egy vidámságot serkentö itallal.
Pintér Laci két humoros anekdótával szórakoztatott bennünket ami Bordulák Zoli és Báthy Pistáról irodott. A közben felszolgált Dunavári borok csak tetözték a hangulatot.
Még táncra is jutott idö de a finom vacsora ugyancsak megülte a gyomrokat, mert 15 perces zene után inkább pihenni vágyott a társaság. Talán az idösödés jele is mutatkozott??
Másnap, hétfön, szebb lett az idöjárás, ezért egy jó kiadós reggeli után kiruccantunk Little Qualicum River Falls Parkba ami jó alkalmat adott sétálgatni és élvezni az erdö oxigéndús lehelletét, hallgatni a vizesés csobogú robaját és fényképészkedni a természet lágy ölében...
A vérkeringés serkentése után arra is jutott idönk, hogy visszatéröben felkeressük a nevezetes Coombs-i "kecskés fagylaltozót". Ez a hely arról nevezetes, hogy egy kis fürge kecsketársaság az épület tetején legelészik a látogató közönség örömére.
Hamarosan azonban vissza kellett térnünk a clubba, ahol búcsúvacsorával kedveskedtek házigazdáink majd hamarosan elrobogtunk, hogy még idöben elérjük a Vancouverbe induló 9-órás hajót.
Jó volt újra találkozni, elbeszélgetni, mókázni, nevetgélni a régi emlékeken. Köszönet jár a sok munkáért amibe a találkozó a megszervezése került, a Kurucz és a Pintér-családnak, a segítö hölgyeknek és reméljük, hogy ök is elfogadják azt az ajánlatot, hogy ilyen összejövetelt, találkozást érdemes lenne minden évben megtartani.

Baráti Üdvözlettel, Görgényi, Pintér és Kocsis "Örökös Balekok"

BALEK TALÁLKOZÓ

2001 Aug. 5 – 6
Nanaimo Magyar Otthon

Alsó sor balról : Bordulák Z., Hajdu Cs., Dacsu (Pataki Pista) Kocsis T., Pintér I.
Középen balról: Farkas Misi, Draskóy Gy., Szabó Gy., Ötvös I., Péri (Fónagy S.)
Hátul: Báthy Pista, Kapitány Gy., Safranyik L. (középen), Kurucz J., Görgényi B.

VISSZAEMLÉKEZESEK az 1956-os SOPRONI ESEMÉNYEKRE[1]

A soproni forradalmi események mindannyiunk életének döntő mozzanatai voltak. Róluk beszélni itt Kanadában mindennapi dolog volt de az otthon maradottak körében harminc évig csak suttoni lehetett vagy inkább hallgat ni. Az alábbi rövid ismertetéseket az Erdészeti Közlemények (EK) 29, 37 és 44-ik 'Soproni Műhely különszám'-aiban megjelent cikkekről abban a reményben közöljük hogy ezek talán felkeltik az olvasó érdeklődését a téma iránt s ösztökélik őt a cikkeket elolvasni teljes terjedelmükben[2] és továbbá késztetik őt megírni saját visszaemlékezéseit a történtekről.

1. Vancsura R. Tankok az egyetem előtt. Visszaemlékezées az 1956-os soproni diákfelkelés napjaira. EK 29: 9-38.

Jól megírt, átgondolt egyéni visszaemlékezés egy fiatal soproni oktatótol, hasznos információkkal. Rendkivüli érdeme hogy még a rendszerváltozás legelején íródott, ami bátorságra vall mivel akkor még lehetett tartani a visszarendeződéstől és hogy az első cikk volt amivel a visszaemlékezések elindultak. Majdnem naplószerű beszámolójának sok részlete segít visszahozni elhalványult emlékeket az olvasóban és időrendben helyretenni összekuszálódott élményeket. Irásának korai kelte lehet magyarázója több szereplő névtelenségének megőrzése és azok szabadon megnevezése akik külföldre távoztak.

2. Szabó J, Szeberényi D, Kékesi J és Pápa F. Visszemlékezés az 1956-os soproni, kópházi és sitzenheim[3]i eseményekre. EK 29: 37-59.

Ausztriából vissztért 'V.éves erdőmérnök hallgatók' közös beszámolója a jelzett eseményekről. A cikk, fontossága miatt lehetne részletesebb, bár így is tartalmaz olyan közléseket amelyek máshol nincsennek kihangsúlyozva. Számomra legfontosabb része a 'kopházi-csata' előzményeinek és lefolyásának leírása, különösen a 'vezetőkről' szóló közleményeik. Neveket ők sem említenek bár azok hiányoznak a teljesség kedvéért. Főleg a 'csata-előtti MEFESZ buzdító' és a 'csata' hevében természetesen kiválasztódó vezető személye lenne hasznos információ. Engem mint 'siezzenhemi internált'-at nagyon érdekeltek a tábori életről szóló részek és a 'wolfgangseei nyaralók'-kal való kapcsolatok. Érdekes statisztikát közölnek: a 109-es létszámú évfolyamról Sopronban november 4-én reggel 'fegyverkezésre megjelent' 62 személy mind Siezzenheimben kötött ki (!). Ezek közül 47 visszatért Magyarorszagra, 6 Európában maradt s csak 9 személy jött Kanadába. A tény hogy a December 9-i 'szabadulásunk' után a szerzők és évfolyamtársaik nagy többsége azonnal visszament Magyarországra mutatja hogy ők eleve akaratuk ellenére kerültek külföldre.

3. Nagy L. Az ifjúság jót akart. Visszaemlékezések az 1956-os forradalomra. EK 29: 60-75.

Kár hogy nem emlékszik a fontos részletekre az akkor 'IV-éves erdőmérnök hallgató' mivel ő fontos szerepet játszhatott az eseményekben. Már a forradalom előt is vezető szerepe volt; évfolyam-csoportvezető és DISZ titkár volt. Később tagja lett a MEFESZ és a későbbi 'Forradalmi Tanács Intéző Bizottság'[4]-ának és több fontos megbizatást kapott az utóbbi testülettől. Részese volt a győri küldöttségnek, a fertődi tüzérezredhez agyúkért küldött csoportnak és a 'kópházi csatá'-nak (emlékezését ezen eseményekről érdekes összevetni a 4 és 12 szám alattiakkal). Megemlíti a 'Bizottság' által a különböző feladatok végrehajtására alakított csoportokat de a legfontosabbat, a 'katonai csoport'-ot csak később említi annak kapcsán hogy "úgy gondoltuk,...(mármint November 4-én reggel az Intéző Bizottság jelenlévő tagjai és a katonai csoport tagjai)... hogy meg kell akadályozni , hogy az oroszok Sopronba jöjjenek".A részletek már azért is fontosak lennének mert valahonnan jó lenne megtudni hogyan, kik által és milyen meggondolások alapján keletkeztek az intézkedések amelyek akkor olyan sokunk sorsát meghatározták.

4. Újvári F. 1956 - negyven év távlatából. EK 29: 76-83.

Rövid, visszafogott-hangú visszaemlékezés az akkori 'balek'-tól, aki az évfolyamot képviselte a MEFESZ, majd a Forradalmi Tanács Intéző Bizottságában. Mint katona-viselt ember a 'katonai csoport'-nál 'kapott

---

[1] Rétfalvi László ismertetése.

[2] Tudomásom szerint a 29. szám több példányban forog köreinkben, a 37. számból van három példányom, a 44. számból csak egy, de tőlem mind kölcsönözhetők.

[3] Valami oknál fogva itt és a többi cikkben is Sitzenheim-et írnak a helyes Siezzenheim helyett

[4] Sajnálatos a nevek sokasága a különböző intézkedő csoportoknál. Nehéz közöttük kiigazodni. Ugyanaz a nehézség áll fenn az 'utasítás/feladat' tipusú kifejezéseknél.

feladatot[5] és részt vett a különböző fegyverszerzési akciókban. November 4-én ő is a fertődi agyú-szerző csoport tagja de baleksága révén nem kellett Kópházára mennie. Muck-ról volt mersze visszatérni Sopronba annak ellenére hogy a motoros G.V. hallgató olyan híreket hozott hogy a "botanikus kertben akasztják a főiskolásokat". A forradalom után egy ideig zaklatták mivel egy évfolyam-társa, aki eltűnt Sopronból a forradalmi napok alatt, feljelentette ellenforradalmi tevékenységért.

5. Varga F. Visszaemlékezés. EK 29: 84-90.
Számomra azért fontos ez a visszaemlékezés mert volt balek évfolyamtársam írta s a részletei amik a balekokra rótt feladatokról szólnak nagyon egyeznek saját emlékeimmel. Őt is 'megbízták' egy Budapestre krumplit szállító teherautó kíséretével October 31-én, és miután ott lakó szüleinél maradt még két napig csak November 3.-án délután indult vissza Sopronba. A teherautónak, amire többedmagával felkéredzkedett Obudán én voltam a MEFESZ fegyveres kísérője, amira csak akkor jöttem rá amikor megemlékezésének részleteit olvastam. Közel éjfélhez érkeztünk vissza Sopronba, ahol másnap évfolyam társam maradt s ahonnan jómagam igen messze kerültem.

6. Illyés B. és Nagy L. Egy küldetés története. EK 29: 91-97.
A szerzők akkori 'IV-éves emh' voltak (az utóbbi a 3 szám alatti szerzővel azonos) akik három otthon maradt tanár megbízásából Wolfgangsee-be utaztak December 5 és 9 között felvenni a kapcsolatot az ott tartózkodó soproniakkal és visszahívni őket Magyarországra. Küldetésük kis sikerrel járt mivel a tanári kar Strobl-ban elhelyezett tagjaival nem is tudtak találkozni, a diákság pedig már nagyon benne volt a kanadai hangulatban. Csak 6 hallgató (nevüket nem említik) tért vissza velük.

7. André B. Sopron 1956 - Vancouver 1957. EK 29: 98-111.
Saját szempontomból ez az írás a legérdekesebb és az egyik legértékesebb a kötetben megjelent írások közül. Talán mert soha sem tudtam teljesen megemészteni Kanadába kerülésem motivációit, Béla barátunk tépelődései kijövetelén és visszatérésén nagyon érzékeny visszhangra találtak bennem. Egykorúságunk lehet oka hogy visszaemlékezéseinek részletei bennem is olyan élénken jelenítették fel azokat a régmúlt napokat. Még mi többségünkben csak bódultan szedtük magunkba a vadonatúj élményeket, addig ő naplót írt és részletes leveleket haza. Természetesen leveleket mindenki írt de sajnos kevesünknek volt az a szerencséje mint Bélanak, hogy azok meg is maradtak. Naplója részleteinek gazdagságával csak olyan visszaemlékező tud vetekedni aki maga is naplót vezetett (lásd a 12 szám alatti írást). Béla visszaemlékezése azért is érdekes mert bemutatja a 'kijövetel' és az 'otthonmaradás', sokunk nagy akkori dilemmája, közötti lehetőséget.

8. Borovits F. "..Szabadság napja hogyha kél..". Emlékezés 1956 október 23-a es 1957 október 15-e közötti időre. EK 29: 112-123.
Hasonlóan a fenti szerzőhöz Borovits Feri is Kanadából visszatért akkori 'II-éves emh". Ő nem írt naplót így a cikkben az van ami emlékébe bevésődött s vele maradt az elmúlt negyven év alatt. Kissebb tárgyi tévedéseit is csak ezért vesszük észre mert össze tudjuk vetni mások írásaival és nem azért mert minket jobban szolgál az emlékezet. Például írja, hogy Siezzenheimben többnyire II-III évfolyamosak voltak, amikor az ott lévő kb. 80 személy közül 62 V-éves volt (lásd a 6 szám alatti cikket) és jómagam emlékszem közel 10 balekra és ugyanannyi II-évesre, tehát lehet hogy a III-IV évről nem is voltak ott jelen. Befejezésében, ahol leírja találkozását édesanyjával visszérkezése után könnyet hozott a szemembe. Szintén nagyon tettszett amit leírt élet-tapasztalatként az epilógusban.

9. Firbás O. és Jereb O. Emlékezés a Soproni Erdészeti Technikum 1956-os eseményekbeli időszakára. EK 29: 124-143.
A cím majd mindent megmond amit közölni kívánok itt. Nem tett rám jó benyomást a két technikumi tanár szinte bocsánatkérő hangja a történtekért, dicsekedésük diákjaik kordábantartásáért és gyakori (kompromittáló ?) hivatkozásaik mások rossz tetteiért, mint a "raktárak illegális széthordása" és a "fegyverraktárak feltörése". Különösen azért nem, mert ezeket elhúnyt volt évfolyamtársunk (és nékik volt technikumi diákjuk), Simkó Józseffel kapcsolatban is említik.

---

[5] Kettős idézőjelekkel a cikkek szóhasználatát és sajátos kifejezéseit próbálom érzékeltetni.

10. Mészaros Gy. (közlő, hovatartozása nem ismeretes). Hadtörténeti Levéltár (Budapest): (A soproni) Egyetemi Katonai Tanszék jelentése az 1956 október 23-át követő eseményekről. EK 29: 147-160.
Érdekes módon a jelentés pozitív hangú s bár igyekszik a Tanszék tagjait mosdatni a diákság felé barátságos marad. A dátumokkal lejegyzett eseménysorozat hasznos lehet későbbi összehasonlító tanulmányoknál. Meghökkentők viszont a Simon őrnagynak tulajdonított kijelentések. Ugyan mit gondolhatott az 'őrnagy elvtárs' az október 24-i reggeli 'parancs' kiadásakor amikor így szólt "Elvtársak...az események...arra kötelez(nek) hogy a tanszék egyéni állományát felfegyverezzem. Figyelmeztetem a személyi állományt hogy...halgattassa el a pánikkeltőket."

11. Mészáros Gy. (közlő). Hadtörténeti Levéltár (Budapest): 1956 október 23-ával kapcsolatos események a 16. tüzérezrednél. EK 29: 161-175.
Ez a szó szerinti közlés jól érzékelteti az olvasóban a katonai pontosságot (pontatlanságot ?). Az egység (a fertődi/süttöri tüzér laktanya) állandó kapcsolatot tartott az egyetemistákkal az október 28-i első 'fegyverszerző probálkozás' óta a 'katonai parancsnokság'-hoz kihelyezett összekötő tisztek révén. Annak ellenére hogy a jelentés hemzseg a valótlanságoktól az időrendi összeállítás nagyon hasznos a máshol is említett események összehangolásában. Legtöbb téves információ a nevek említésére vonatkozik s bár a megnevezett egyének megfordulhattak ott ahol említtetnek, de a nekik tulajdonított szerep kevesbé hihető. A jelentés azért nagyon fontos mert ettől az egységtől jöttek azok a bizonyos agyúk amelyekből hiányoztak az ütőszegek a 'kópházi csatában'.

12. Hahn F. Egyetemünk két országban. EK 37: 5-104.
Nem térek ki hosszabban a cikk ismertetésére mivel annak nagyobb része már megjelent a Kapocs korábbi számaiban és szerzője mindannyiunk számára ismerős. A cikk részletekben gazdag, élvezetes olvasmány. Vonatkozásai azonban az 1956 október-novemberi napokra újra szemügyre vehetők a többi hasonló tárgyú cikk összehasonlításakor. Különösen azért mert a csoport amelyhez a szerző is tartozott egyedüli volt a soproniak között amelynek tagjai nem dobták el a fegyvert Kópházánál hanem fegyveresen visszavonultak, más szóval csak kitértek az ütközet elől. Az emlékezet szepítő távlatát és az írói szabadságot is figyelembe véve mégis egyedülállónak tűnik a csoport viselkedése fegyveres ellenséggel szemben! A 'csata' részletezése nagyon hasznos mert ilyen részletek mások visszaemlékezéseiből hiányoznak vagy ellentétesen jelennek meg. Egyes közlések hibásak is lehetnek mint például a 40 tank említése Nagycenknél november 3.-án késő este, mivel fél lappal később már 100 tankot említ ugyanott november 4.-én délelőtt. Hihetetlennek tűnik viszont a lélekjelenlét amit azon szereplőknek kellett tanúsítaniuk ahhoz hogy a körülmények között (fejetlenség maguk között, harcállásba helyezkedett 100 sorkatona velük szemben és ágyúk mellől megfutamodott tüzérek) kiadják a 'parancsot a tűzre' s amikor nem sülnek el az agyúk 'gyors vizsgálattal' megállapítani hogy hiányoznak az ütőszegek. Tudományos alapon is érdemes lenne analizálni hogy kinevezett parancsnokok hiányában a rettenetes helyzeti sztressz alatt hogyan választódnak ki természetes vezetők akik kezükbe veszik az irányítást. Bizonyos mértékben van is erre utalás a fegyvert megtartó csoport között.

13. André B. Sopron 1956 - Vancouver 1957. EK 37: 105-113.
Ez a cikk folytatása a 7-ik pont alatt bemutatott írásnak de talán hiányzik belőle az az eredeti hangulat ami első cikkét jellemezte. Ennek ellenére ugyanolyan értékes adatokat tartalmaz. Jó lenne kitisztázni a 'jószívű salzburgi grófnő' kilétét (mivel mások 'gazgag hölgyek jótékonysági klub'-járól írnak) aki olyan elviselhetővé tette első karácsonyunkat külföldön, aki oly bőkezűen ellátott bennünket Hollbrunni 'éhező' napjainkban és aki olyan gazdag szeretet-csomagokat küldött otthonmaradt hozzátartozóinknak mint Béla és saját esetemben is. Érdekes az évfolyamuk létszámról szóló adat is, miszerint a novemberi Ausztriai 57 főből csak 10 fő térhetett vissza Magyarországra, mivel 4-en Svájcba, 2-en Németországba és 41-en Kanadába mentek.

14. Surminski A. Idegen föld. EK 37: 114-143.
A forradalomra és a Kanadába került soproni diákokra vonatkozó magyara fordított részlet egy német nyelvű regényből. Közlésének célja, gondolom, az események külföldi viszhangjának visszadása. Nem találtam érdekesnek.

15. v.Mészáros Gy. Előszó v.Molnár István írásához. EK 37: 144-147.
A szerző valószínűleg ugyanaz a személy akitől a 10 és 11 szám alatti közlemények származnak de most már egy 'v' betű is van a neve előtt ami gondolom 'vitéz'-t jelenthet. Bemutatja a következő cikk szerzőjét aki mint "Pista bácsi" híresült el azokon a nehéz november eleji napokon. Sokan hallottunk 'Pista bácsi'-ról, de őszintén megvallom azt hittem hogy ő csak a forradalom utánni rezsim kitalált 'mummus'-a volt mivel annyira megszoktuk hogy azok mindent rávarrnak 'volt horthysta tisztek ' nyakára. Rosszul hittem!

16. v.Molnár I. A soproni események 1956 november 1-jétől november 4-ig. A történelem meghamisítása. EK 37: 148-163.
Kimért, megfontolt hangú, a témához szorosan vonatkozó sorok ezek, de szűkszavúságuk több kérdést tesz fel mint amit megválaszolnak. A higgadt hang végig megmarad de sajnos a cikk részletei hamarosan komoly zavart okoznak több témakörben. Legfontosabb témakör a vezetői hierarchia kialakulása ,a parancsadások jogosultsága és felelősségvállalása, de ebben teljes fejetlenséget mutat be a szerző, nem kis mértékben saját szerepvállalása okán. Érdemes figyelnünk a 'parancs' és 'parancsnok' szók használatára a szövegben! Kezdjük ott hogy a szerző "saját elhatározásából" jött Sopronba november 1-én hogy "csekély szakismeretével támogassa Sopronban a forradalmi erőket". Megérkezése után kapcsolatba hozták Buda (Breuer) György-el 'az egyetemi zászlóalj parancsnok'-ával aki másnap bevitte a "katonai parancsnokságra, amely a főiskolán székelt" és bemutatta "néhány embernek". Buda a szerző kérésére "felrendelte"(!) a "főiskolás zászlóalj parancsnokát" (a szerző szerint "'valószínű Nagy László volt") hogy "jelentkezzen nála" (tudni illik a szerzőnél!) szükségleteik listájával. Budát többé nem látta. Az igényeket tartalmazó jegyzék átadása után a "parancsnokot visszaküldte(m) a kiadott utasítások végrehajtására" (!). A szerző ekkor már mint vezető szerepel annak ellenére hogy vezetésre senki sem kérte fel. Panaszkodik is hogy "...senkit nem ismertem. Feladatot sem kaptam...hivatalosan semmiféle beosztásom nem volt...".
November 4-én reggel 'Nagy Imre szózata' után a szerző szerint "Baranyai tanársegéd, az ottani katonai parancsnokság egyik tagja felkért(e), hogy teljhatalommal azonnal vegye(m) át a katonai ügyek irányítását. Ennek a kérésnek eleget tett(em)." Ezután kerültek 'bevetésre' a V és IV évesek és a 'süttöri ágyúk' Kópházánál. A főiskola kiürítése is az ő parancsára történt miután "valószínűleg a Dékáni Hivatalból utasítás érkezett..." (később 'dekáni parancsnak' titulálja) és a Muck-kilátóhoz való 'kivonulás' is. Hogy onnan 'ki hová' az szerintem már mindenki egyéni döntése volt. Nem hagyható szó nélkül viszont a szerző elképesztően érzéketlen hozzáállása a történtekhez, különösképp cikke utólsó bekezdésének alapján.Valami 'Farkas századost' tesz felelőssé a dolgok kimeneteléért s azt megrójja mert nem vállalta Sopron 'védelmét' így elmulasztva helyét a 'történelem dicső lapjain'. A most közölt cikkek mondanivalói igazolják hogy a szerző által szorgalmazott 'védelem' igen sok diák hiábavaló életébe kerülhetett volna. Véleményem szerint a szerző féktelen becsvágya vagy mérhetetlen felelőtlensége készthette hogy az akkori fejetlenséget kihasználva 'vezéri' szerepben tettszelegjen.

17. Köveskuti Gy. Emlékek 1956-ról. EK 37: 164-179.
Egy fiatal bakonyi erdőmérnök beszámolója a forradalom alatti napok személyes élményeiről. Sok minden történt vele azokban a napokban de azoknak sajnos nincs vonatkozása a Sopront érintő eseményekhez.

18. Dobay P. Sopron 1956 - Sopron 1996. EK 37: 181-186.
Öt eredeti röpirat közlése volt balek társunk jóvoltából amely bemutatni szándékozik a soproni forradalmi napok hangulatát. Bölcsen nem ad kommentárt.

19. Tóth J. Lóháton, kerékpáron és gyalog hagytam el az országot Jugoszlávia felé. EK 37: 187-194.
Egy 1953-ban végzett dél-dunántúli erdőmérnök beszámolója a forradalom alatti tevékenységéről és viszontagságos menekléséről. Jugoszláviai tartózkodása idején kapott tanársegédi ajánlatot Roller K.-tól, Vancouverből, de nem volt módjában elfogadni.

20. Zsigó L. 'Erdészcsillag'. Egyetemi történetek Sopronból. 1946-1950. EK 44: 7-80.
Idősebb kollegánk mint egy régmúlt szerelmi kalandot idézi fel Sopronban töltött éveit. Cikkében élvezetesen visszahozza a régi idők 'uram-bátyám' hangulát, amikor még együtt volt az Akadémia s a diákok gyakorolhatták a 'selmeci hagyományokat'. A háború utánni évek romokkal teli környezete sem tudta rontani vidámságát s mindenütt csak a szebbnél szebb asszonyokra és lányokra emlékezik. Jó példája ez a szépítő emlékezetnek. Sajnos ez a hangulat gyökeresen megváltozott 1948, a 'fordulat éve' után.

Elhalványuló emlékezete is érzékelteti a közhangulat süllyedését amikor "valami nagyon szomorú letargia ült rá a városra". A cikk már 1990-ben íródott s talán azért nincsennek vonatkozásai az 1956-os soproni eseményekre, de annak ellenére élvezetes olvasmány.

21. Wisnovszky K. Ötven éve ölték meg az 'Akadémiát'. Egy szemtanú vallomása. EK 44: 81-137.
Komoly, kimért hangú írás ez, majdnem szöges ellentétben az előző cikkel bár a szerző csak egy évvel kezdett később az 'Akadémián'. A cikk inkább értekezés mint visszaemlékezés. A komoly, majdnem szemrehányó hang ellenére élvezetes és kimondottan tanulságos olvasmány. Tudományos igénnyel írja le a századeleji soproni életet, a régi utcaneveket és a haború utáni romokban heverő várost. A részletek komoly levéltári munkára vallanak. (A szerző pozitív emléke a 'menza' vezetőjéről érdekes példája a személyes benyomás hatásának a történetírásra és érdemes összevetni azt az előző szerző emlékével.) Személyes emlékeket általában csak akkor sző bele mondandójába ha azok egyenesen vonatkoznak az Akadémia lépésről lépésre való megsemmisítéshez és a selmeci hagyomanyok fokozatos eltilásához. A hirhedt 1951-es valétálás előtti kizárásnak szenvedő alanya volt s ezért számonkérő és felelősségre-vonó hangja, azok irányában akiket ezért bűnösnek tart, nagyon is érthető.

22. Kató F. Sopron, 1956. Visszaemlékezés Nyugat-Európából. EK 44: 138-169.
Az otthonmaradás/visszatérés és a Kanadába menetel mellett volt más megoldás is a forradalomban felkavart soproni diákság számára. Európában is lehetett maradni. Ezen íras egy értékes adalék a történetünkhöz. A legnagyobb Európában maradt, öt V-éves és egy II-évesből álló, csoport a Németországi erdész oktatás 'fellegvárában', Göttingen/Hann.-Munden-ben kötött ki ahol csatlakozott a már ott tartózkodó két, egy IV- és egy II-éves, soproni diákhoz. Sok munka árán mindannyian sikeresen befejezték tanulmányaikat. A szerző széles perspektívával írja le a történteket. Részese volt a 2 szám alatti szerzők által leírt eseményeknek és egyetért véleményükkel. A 'kivonulással' kapcsolatban erőteljesen kijelenti, hogy "a Roller-féle könyv 298. oldalán, az erdőmérnöki és műszaki fakultások hallgatóinak az ország együttes elhagyásáról szóló előzetes határozatról, sohasem hallottam". Megvallom, én sem!

23. André B. Sopron, 1956-Vancouver-Powell River-Field, 1957, 3. rész. EK 44: 170-188.
Ez a kedvelt visszaemlékezésem befejező része. Mint amikor régi újság kerül kezünkbe úgy hoznak emlékei vissza rég múlt időket. Akkor épült csak a Trans Canada Highway? Yoho Parki élményei, ha más Parkban is, többünknek is élményei voltak. Emlékezete viszont már Bélának is fakul mivel nem említi hogy többen voltak Yoho-ban; Orosz I. közlése szerint ő is odakerült "jó néhány soproni diákkal együtt".

24. Balsay L., Illyés B. és Nagy L. 1958-ban Sopronban vegeztünk. EK 45: 189-211.
A szerző-trio második két tagjával már találkoztunk az elöbbiekben (lásd a 3 és 6 szám alatt), első tagja pedig egy Ausztriát megjárt társuk az akkori IV. évfolyamról. A hézagpótlónak szánt cikk kitűnően megfelel a célnak. A hézag amit betöltenek az a november 4 utánni időszak Magyarországon a göröngyös újrakezdéssel a megcsorbított egyetemen, a dacos ragaszkodással korábbi elveikhez a megfélemlítések ellenére és amely végeztével sikerrel fejezték be egyetemi pályafutásukat. A forradalom ki nem mondott vívmányának lehet elkönyvelni későbbi lehetőségeiket a selmeci hagyományok felélesztésében és a selmeci-soproni összetartó szellemnek tulajdonítható, hogy a hivatalos buktatók ellenére, professzoraik és praktizáló kollegáik segítségével mindannyiuknak sikerült illő pozíciókba elhelyezkedni.

25. Major R. "Mint száműzött, ki vándorol..." EK 44: 212-222.
Nem kell bemutatni sem a szerzőt sem a cikkét amely csak részlete a nem régen megjelent 'Vadváltók' című könyvének. Most bevallom Ricsi barátunknak hogy könyvében is ez a rész tettszett legjobban, mármivel én nem vagyok vadász s kívántam is hogy a személyes nem-vadasz élményei hosszabbra nyúljanak. Az írás lendületes, izgalmas olvasmány, gondoltam is olvasása közben hogy írója talán pályát tévesztett.

26. Peéry R. Pannon napló és jelentés. EK 44: 223-239.
Ha azt gondoltam hogy előző szerzőnkben egy író veszett el, jelen irónal közölhetem hogy az író nem veszett el, hanem jeleskedik is prózájával. A cikk részlet egy hosszabb, 1966-ban kiadott, a forradalomról szóló tanulmányból. Az akkori idők normájaként Sopron és a szereplők nevét nem említi az otthonélők védelmében, de kétség nics hogy mi a történet helyszíne és kikről van szó. A többi itt ismertetett cikk

alapján elmondható hogy szerzőnk megszépítette az emlékeket a soproni egyetemistak javára. Köszönjük jóakaratát.

27. v.Mészáros Gy. Egyetemista Nemzetőrség felfegyverzése Pápáról. EK 44: 240-242.
Gyakori szerzőnk cikke egy tárgyilagos híradás a történtekről jegyzőkönyvek és más okmányok alapján. Része egy 'közeljövőben megjelenő' könyvnek.

28. v.Mészáros Gy.(közlő) Egy nyomozati anyag a soproni eseményekről 1957-ben. EK 44: 243-247.
Egy ismeretlen otthon maradt soproni egyetemista kihallgatási jegyzőkönyvét van alkalmunk megismerni ebben a cikkben. Itt már nincs elhallgatás nevekről, helyekről, dátumokról. Kicsit hátborzongató ha belegondolunk hogy magunk is lehettünk volna a szerencsétlen kihallgatott helyében. Bár a kihallgatott nevét nem adja meg a közlő, a három kötetben megjelent cikkek olvasása után nem nehéz arra rátalálni.

A Brit Kolumbiai Port McNeill-ben felállított
emléktábla Ronyecz József erdömérnök emlékére.
Western Forest Products Company

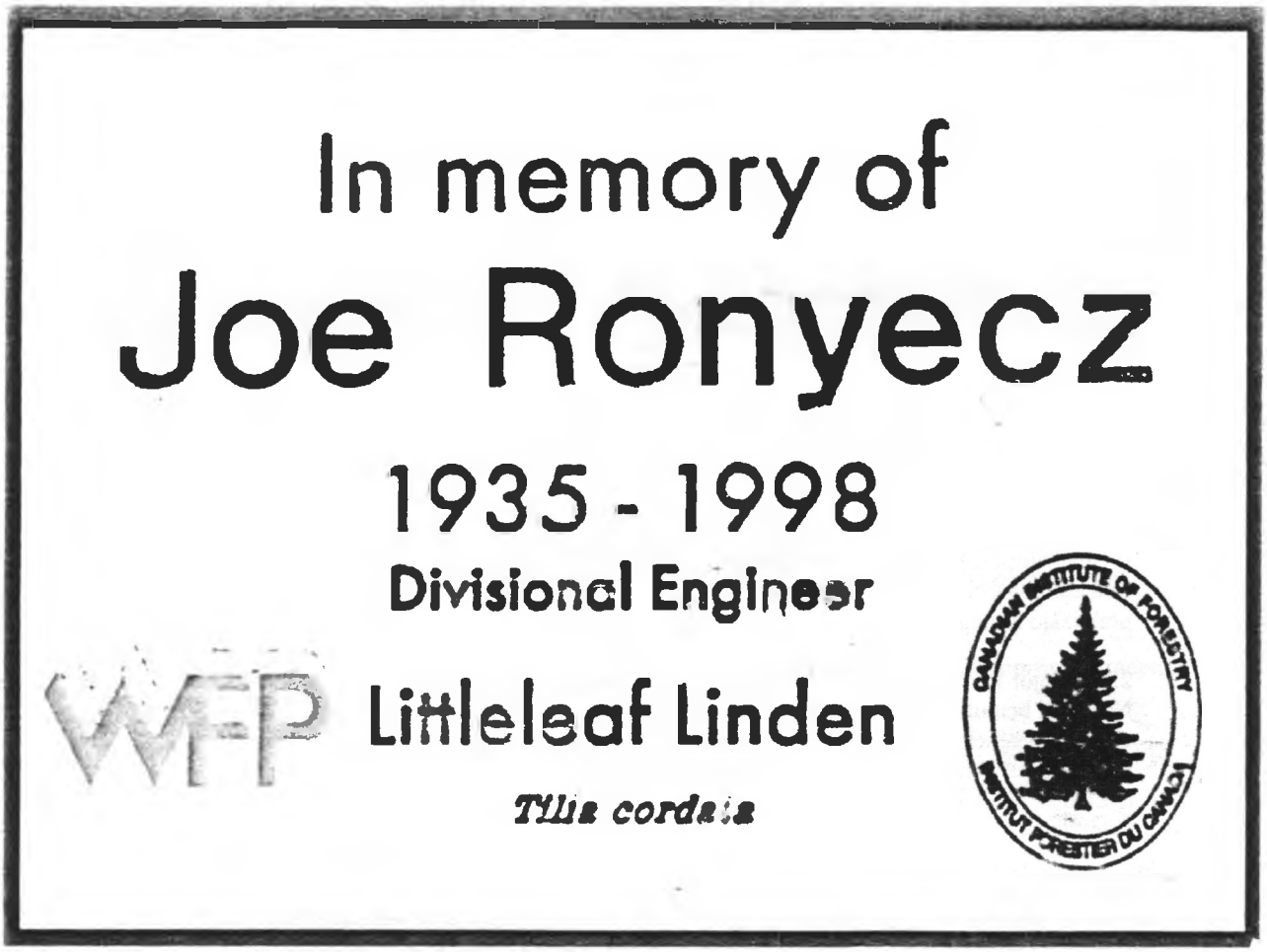

EGY EMLÉK JÓSKÁRÓL:
Ronyecz Jóska véleménye a puhány városi lakosokról; elhangzott egy közös halászat idején a Telegraph Cove vizein. Jóska mindig angolul beszélt, így most az Ő szavait idézzük : " I can't understand you cappuccino sucker Vancouverites. Why do you want to save these wet and miserable forests. I want to log them all, we are unable to keep ahead of you guys, we can't log fast enough."

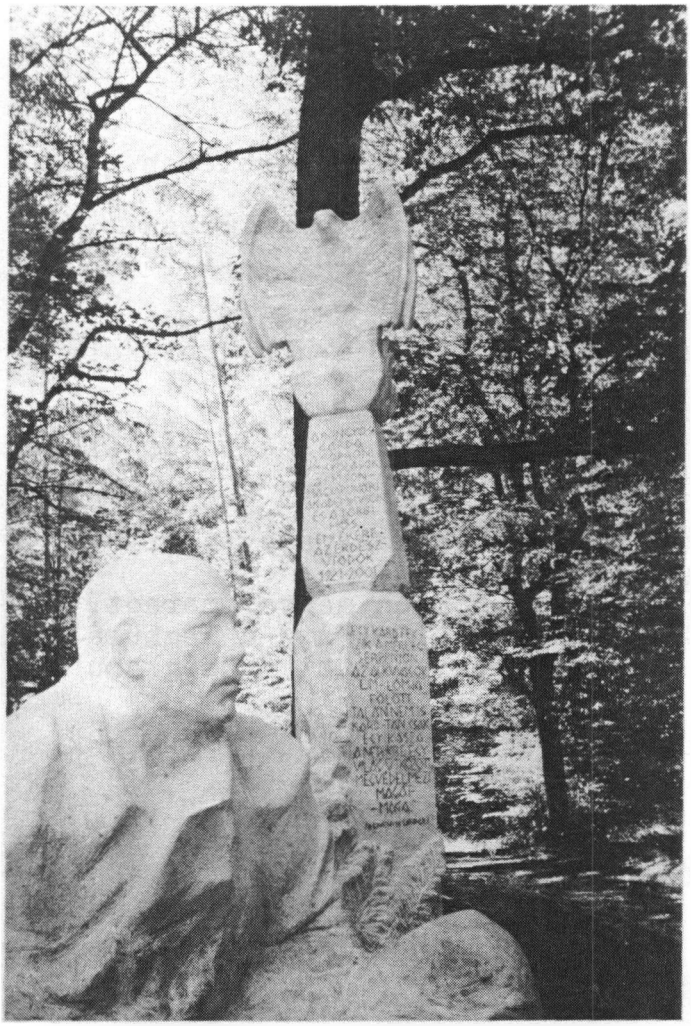

" RONGYOSOK SZOBRA "

A szobrot állitották 2001 szeptember havában a soproni egyetemisták; régi hallgatók, mai erdészek.

Helyszin: Soproni Hegyvidék,
Károly-Kilátói parkoló.

A szobor,Kovács György szobrász-müvész alkotása.

Lendvai István:

A GÁRDA.

Ha minden elvész: él a gárda
hóba,fagyba,őszbe,sárba.
Arca kormos,a keze véres,
válla ragad a fegyveréhez,
kalapja nincs,a lába rongyban
gyomra étlen,a torka szomjan,
mégis vágja az örök marsot,
a nótája mégis harsog,
mégse tágit egy árva szál is.
Mert az Isten a generális,
Láthatatlan lova fénylik
s merre arkangyalok vezénylik:
ködbe,hóba,vérbe,sárba,
megy a gárda.

Merre jöttünk ?a jó Isten tudja.
Nyomainkat homok futja.
Földgolyóbis ahányat fordult,
a szivünk vére annyit csordult,
világ ahány összeomlott,
mindegyikbe a vérünk omlott,
ahányszor haltunk:nincsen száma,
kit néztünk: a csillag sincs máma,
kivel nőttünk: a szót sem értik,
aggok hozzánk,nem érnek térdig
s jöhet elibénk száz halál is,
mégis Isten a generális
s amerre visz,vérbe,sárba,
megy a gárda.

Merre vágunk? Csillag se mondja.
Csak hajunk lobog s ruhánk rongya.
Bordánk alól a szivünk lángol
s az örök vágy bennünk ficánkol:
legyen már egyszer Magyarország,
jók vigyék már egyszer a sorsát,
legyen már egyszer szép megállás,
boldog nappal és nyugodt hálás.
Unokák ha sirunkat futják:
ne is köszönjék ne is tudják,
hogy Isten volt a generális
s ha verte börtön és halál is:
őutána vérbe,sárba
ment a gárda.

AZ AGFALVI CSATA ÉVFORDULÓJA.

2001 december 14-én Sopron városa nagyszabásu ünnepség keretében emlékezett a neves évfordulóra.
Mint ismeretes a Trianoni-békeszerződés /1920 jan. 4/ értelmében Nyugatmagyarországgal együtt Sopront is át kellett volna adni az osztrákoknak.
Ebbe a soproni és sopronkörnyéki polgárok nem tudtak belenyugodni sem a Selmecbányáról ide menekült Bánya Kohó és Erdőmérnöki Főiskola hallgatói.
A főiskolások hadba szálltak és az országból érkezett felkelő csapatokkal együtt Agfalvánál megütköztek szept. 8-án - békeszerződés alapján - Nyugatmagyarországot elfoglalni akaró osztrákokkal.
A magyarok győztek.
Ezt az elszántságot látva Szövetséges Nagyhatalmak népszavazásra bocsátották a kérdést hogy Sopron havá tartozzon.
Az eredménye dec. 14-i népszavazásnak az hogy Sopron magyar maradt.
Ekkor kapta a város a megtisztelő CIVITAS FIDELISSIMA / a leghüségesebb város/ megtisztelő cimet ami a várostorony alatti "Hüségkapu"-n olvasható.

AZ évforduló kapcsán kaptuk az emlékszobor képét és az ágfalvi hősöket megörökitő verset és irást Dr. Pallay Mária kollégától.

VISSZA EMLÉKEZÉSEK. . .

A Ferienhorti szállás

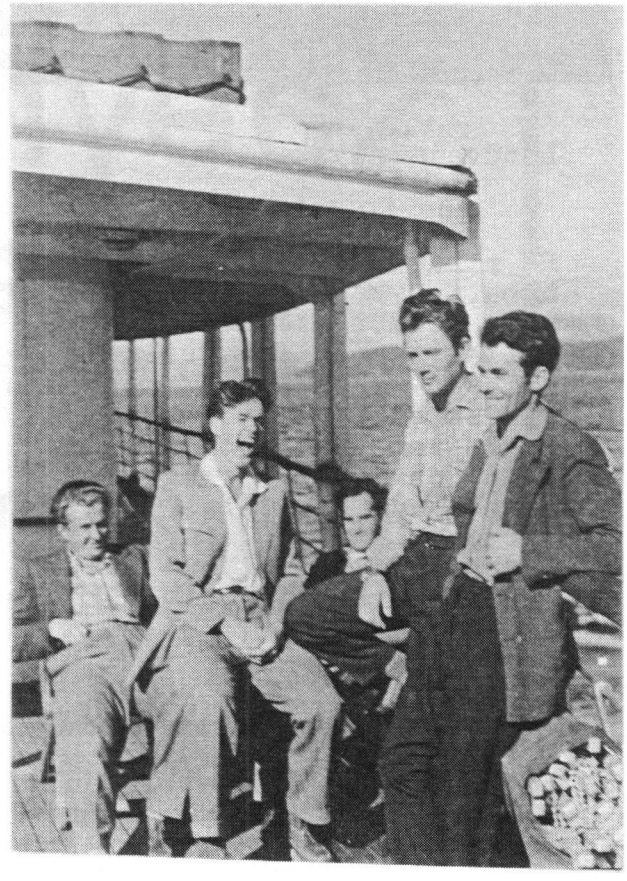

Nyári munka után hajózás Vancouver felé

Megérkezés Angliába, 1956 december végén
Dover fehér sziklái felé közeledünk

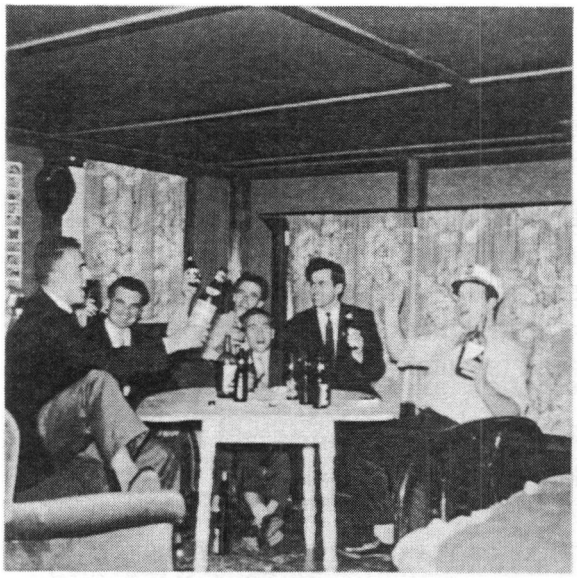

Vancouver, BC.

A negyed és ötödévesek sörpartija
Dec. 26, 1957

Ötödévesek gyakorlati kiránduláson
Sopron környékén, 1995-ben

Róth Gyuszi Bá nyugalmazott tanár
jobb oldalon, középen Baranyai Jóska Bá,
Sopron 1955 október

Külföldi emléklapok

Jutasi Béla

Elöszó

1956 decemberében Salzburgban mászkáltam, mint pénztelen menekült. A fényes kirakatokat nézegettem. Kanácsonyi hangulat volt, mindenki ajándékot vasárolt. Az egyik kirakat teli volt a legújabb fényes autókkal – valami amit Magyarországon soha nem láttam.

Egy zajos sörcsarnok elött mentem el. Megálltam és a zsebeimben kotorászva találtam pár shillinget. Talán elég lesz egy üveg sörre – gondoltam. Bementem, leültem egy asztal mellé ahol már egy idösebb férfi ült és sörözött.

Valamit makogtam neki – félig németül, félig magyarul. Ö rámnézett, tanulmányozott egy darabig és magyarul szólt hozzám. - « Maga egy magyar menekült, úgy-e? » Bevallottam, hogy az vagyok. Kiderült, hogy az öreg úr magyar volt aki már 1945-töl Salzburgban élt. Ottmaradt a háború után. Megkérdezte mi a foglalkozásom. Mondtam, hogy erdömérnök hallgató vagyok és rövidesen Kanadába megyek.

Megértöen bóllogatott, vett nekem egy üveg sört és azt mondta, sajnos sietnie kell valahová, de jó szerencsét kivánt nekem a jövöben. Mielött elment hozzám fordult és azt mindta ne csodálkozzam azon, ha egy pár év multán állást cserélek. Neki az volt a véleménye, hogy a menekültek túlnyomó többsége elöbb-utóbb más pályát választanak mint amit tanultak.

Nem sokat adtam szavaira. Nekem nagyon is megfelelt az erdészet és semmí kívánságom nem volt arra, hogy én bármikor is mást csináljak.

Négy évvel késöbb British Columbiában mégis csak búcsút mondtam az erdészetnek. Beiratkoztan az angliai London Egyetem mérnóki karára és azt elvégezve szereztem még egy magasabb fokú diplomát Montreálban. Vizierömü tervezésre specializáltam. 1999-ban 66 éves koromban nyugdijba mentem.

Mivel sok országban dolgoztam, Takács Jóska (egy másik ex-kaposvári, akivel együtt koptattam a Gimnázium padjait több, mint 50 évvel ezelött) megkért, hogy irjak egy kis cikket a Kapocs-nak. Úgy gondolta az olvasók talán érdeklödéssel fogadnák tapasztalataimat. Mivel nem hiszem a müszaki leírások találnának érdeklödésre, elhatároztam, hogy inkább néhány mindennapi eseményt írok le.

Amikor ezeket a sorokat írtam eszembe jutott egy soproni írásbeli mechanikai vizsga Adamovich profeszor úr irodájában 1954-ben. Ö nekem azt a tanácsot adta, miután elolvasta a vizsga válaszomat, hogy keressek valami más pályát,

mert belölem soha sem lesz jó mérnök. Mivel szerinte én túl sokat irtam ahelyett, hogy képleteket használtam volna azt ajánlotta vagy menjek inkább ügyvédnek vagy legyek író. Most csak attól tartok, ha Ö elolvassa ezt a cikket, eltanácsol az irástól is.

Laci bátyám, könyörülj meg rajtam, nekem már nincsenek olyan sok éveim hátra, hogy ismét új pályára lépjek!

Guyana, Dél-Amerika, 1966-67

Mikor Guyanában dolgoztam az öserdöben egy vizierömü elötervein a szakácsunk gyakran fözött valamit amit ö « dzsungel csirkének » hívott. Hónapokkal késöbb jöttünk csak rá, hogy a « csirke » valóságban iguana volt amit a szakács az erdöben csapdázott. Késöbb az is kiderült, hogy ezen kívül kígyót, majmot, teknösbékát és papagályt is ettünk kölönbözö álnevek alatt. Jóétvágyat!

****

Habár három helikopterünk volt, legalább egy mindig javítás alatt állt. Az sem segített hogy a két müködö gép egyik pilótája állandóan magával vitte a barátnöjét, akiben annyira sem bízott, hogy a táborba hagyta volna legalább is munkaídö alatt. « Ha hátat fordítok ennek ez valakivel lefekszik » monda a pilóta. Mivel tudtuk, hogy igaza volt nem tiltakoztunk. Nincs szebb, mint az igazi szerelem!

****

Sokat repültem Guyanában egy ottani pilótával, aki mikor megtudta, hogy van magán pilóta engedélyem, gyakran megengedte, hogy – az ö felülvizsgálása alatt – gyakoroljak felszállást ás leszállást a vizí repölögéppel (egymotoros Otter repölögép pontonokon).

Egyik nap a pilóta négy munkást szállitott ki a terepre. A leszállásnál a gép felfordult és két munkás megfulladt. A nyomozásnál kiderült, hogy a pilótának nem volt vizi repölögépre engedélye. Öt évet kapott. Nekem azon a napon máshol kellett dolgoznom, máskülönben lehet, hogy én is ott hagytam volna a fogamat. Egyes « barátaim » szerint ez nem is lett volna egy nagy tragédia.

Nigéria, Nyugat-Afrika , 1973-75

Nigériában volt tíz fiatal kanadai földmérö mérnököm akiket a Kanó városi Central Hotelban szállásoltam el ameddig ki nem mentek a terepre dolgozni.

Egy nap megjelent a hivatalomba öt nö akik, azt mondták panaszt akarnak tenni ezekre, az én általam alkalmazott mérnökökre. A panasz jellege az volt, hogy a

kanadaiak hamís pénzzel fizették ki a lányokat, akik az asszonyoknak dolgoztak a hotel kertjében a bokrok között naplemente után. A lányok átadák nekik a « keresetüket » - amiben volt amerikai dollár, német márka, holland florin, angol font, stb... stb... És a kanadaiak mivel fizettek? A delegáció vezetöje az asztalomra rakott egy halom « Canadian Tire » coupont amit a többivel együtt a Bankba vittek átváltani nigériai Nairára. Mivel a Bank nem fogadta el ezeket mint legális fizetési eszközt a nök elhozták hozzám,a kanadai fönökhöz. A delegáció vezetöje kifejezte reményét, hogy én egy elfogadható magyarázatot fogok ajánlani, máskülönben kénytelenek lesznek úgy a rendörséghez, mint a helyi újságokhoz fordulni elégtételért.

Atyaisten! Épen erre volt szükségem! Már láttam is a vezércikkeket - « Kanadai mérnökök kizsákmányolják a szegény nigériai dolgozó lányokat! ». « Neo-kolonializmus ismét emeli a ronda fejét » ... etc., etc. Na és az ebböl fakadó jelenetek nem csak a vállalatom vezetöivel hanem a kanadiai nagykövetség képviselöivel is!!

Lassan el kezdtem beszélni és azt mondtam, hogy ez a pénz Kanadában elfogadható (ebben nem hazudtam, a Canadian Tire üzletek elfogadják vásárlás ellen). Azt is mondtam, hogy mivel az üzlet a nigériai lányok és a kanadai fiuk között sötétben, a bokrok között volt lebonyolitva, sem a beosztottjaim sem a lányok nem láthatták a pénzt. Tehát az egész ügy nem szándékosan, hanem a körülmények miatt történt.

Azt is kifejeztem, hogy én szivesen beváltom a pénzeket nigériai Nairára. A delegáció tagjai elfogadták a magyarázatot és az ajánlatot.

Tizenöt-húsz perc mulva megállápodtunk abba, hogy a kanadai vállalat (akit én képviseltem), kifizet 500 nigériai Nairát (az akkori hivatalos átszámitás szerint 750 kanadiai dollárt) a Central Hotel-i kéjnöknek (akiket a delegáció tagjai képviseltek) mint teljes és kielégitö kiegyenlitését azoknak a szolgálatoknak amit a megnevezett kéjnök nyujtottak a kanadai vállalat alkalmazottjainak.

Ezt azonnal legépeltettem és a dokumentet mindnyájan aláirtuk (már aki tudott irni. Mivel a delegáció tagjai irástudatlanok voltak, ök a gépelt neveik mellé odaillesztették a tintás ujjlenyomataikat). Elégedetten nézegettem ezt a különös okmányt. Majdnem úgy nézett ki mint egy pápai bulla a sok pecséttel.

Az üzlet lebonyolitása után kezet ráztunk is a delegáció vidáman eltávozott. A kanadai fiukat szigoruan megleckéztettem és megtiltottam a « Canadian Tire » pénz további használatat. A 750 dollárt egyenlöen elosztottam közöttük, habár ök ezt soknak tartották, és levontam a fizetésúkböl.

Később még többe került nekik ez a kaland mikor kiderült, hogy mind a tiznek orvosí kezelésre volt szükségúk. Mivel a biztositás nem fizetett ilyen saját

hibából szerzett betegségekért úgy az orvosi költségeket, mint a munkából való kimaradást nekik kellett elviselni. Néha bizony szenvedni kell a szenvedélyeinkért!

Pakisztán, North-West Frontier, 1988-91

A Kabul folyó partján álltam, és kiváncsian figyeltem a szamár karaván̈t. Ezt a karaván̈t már hetek óta láttam minden reggel amikor Peshawárból mentem a munkahelyemre – a Warsak vizierömúbe – a Pakisztán Afganisztán határ közelében.

Ezt a vizierömüvet kanadai segítséggel épitették az 1950 – es években és én most az újáépitésen dolgoztam, mint fömérnök.

Az oroszok még mindig hadakoztak az afgánokkal. Majdnem minden nap láttunk orosz vadászbombázókat, melyek berepültek Pakisztán légterébe és néha « tévedésböl » egy-két bombát is dobtak a közeli afgán menekült táborra. A diplomaták ugyan tiltakoztak, de az oroszok rá se fütyültek.

Azért néztem én a szamarakat, mert megtudtam, hogy ezek nem közönséges teherhordók, hanem megrögzött csempészek, akik minden emberi kiséret nélkül ingajáratot tesznek meg naponta Afganisztán és Pakisztán között. A nehezen megrakott szamarak fegyvert, löszert és orvosságot vittek Pakisztánból a « mujahedin »-nek és visszafelé jövet hoztak orosz televiziókat, mikrohullám kemencéket, jégszekrényeket és sok más holmit amit az afgánok az oroszoktól « szabaditottak » fel. Állitólag hoztak még ópiumot is amiböl a nemzetközi kábitószer kereskedök heroint finomitottak Pakisztánban.

A szamarak megálltak a folyónál. Pár perc mulva egy komp jött át a másik oldalról.

Állig felfegyverzett, szakállas férfiak leszedték a csomagokat a szamarakról és megterhelték öket új ládákkal. Mikor ez megvolt az egyik férfi kiáltott valamit. A szamarak többsége oda sem nézett; csak tovább legelésztek, de a viselkedése egy nagy szürke szamárnak teljesen megváltozott mikor a kiáltást meghallotta. Habár ö is ugy meg volt rakva, mint a többi, ez a szamár elkezdett orditozni, fel-alá futkározni és úgy viselkedni, mint egy élmunkás Magyarországon a kommunista rezsim alatt, a « hóvégi hajrá » kellös közepén.

Megharapta és megrúgta azokat a szamarakat akik folytatták az eszegetést. Pár perc alatt mindenkit sorba rugdosott és a karaván elindult az ösvényen Afganisztán felé. A szürke szamár állandóan szem elött tartott mindenkit és szigorúan megbüntette azokat akik lelassultak.

Később megtudtam, hogy a szamarakat a csempészek betanitották arra, hogy emberi kiséret nélkül menjenek, mert senki sem akart velük menni. Az orosz helikopterek löttek mindenre ami csak mozgott.

Gyakran láttam még vagy egy hónapig ezt a karaván't. De egyik reggel hallottam az autó vezetömtöl, hogy az egész csapat elpusztult, mikor egy földrengés hegycsuszamlást okozott és lesöpörte öket a szakadékba. Ugy éreztem, mintha egy jó ismerösömet vesztettem volna el.

India, 1991-92

A terepjáró autó lassan haladt az állandóan emelkedö, poros és kanyargós uton. Elhagytuk Simlát, ami egy igen fontos szerepet játszott 1947-ig, mint a British Raj nyári fövárosa, mikor az egész kormány ide menekült a hegyekbe Delhi-böl a kibírhatatlan forróság elöl. Simla ma az indiai Himachal Pradesh államnak a fövárosa és sajnos már nagyon kevés mutat arra, hogy a város valamikor egyike volt a legszebbeknek és legkívánatosabbaknak Indiában ahol a világ minden kincse rendelkezésére állt az angol és indiai arisztokráciának.

Mi Narkanda és Rampur felé hajtottunk a Sutlej folyó völgyében. Ezen az úton ballagott 1825-ben Körösi Csoma Sándor hazánkfia a közeli Tibet felé ahol eltöltött 11 évet egy Buddhista kolostorban a tibeti nyelv tanulásán. A hatalmas deodar fenyök az út mellett valószínü, hogy látták öt fiatalabb korukban.

Ilyen gondolatok jártak fejemben amikor hirtelen valami nagy puffanással elénk zuhant az útra. A vezetö fékezett keményen de az autó mégis beleütkózött. A « valami » egy tehén volt amely felettünk, a meredek hegyoldalon legelészett, megcsúszott és leesett. Kiszálltunk az autóból. A tehén a zuhanásba belepusztult. Fejre eshetett mert a szarvai letörtek és vér folyott orrából és szájából.

Nekünk az ijedtségen kivül semmi bajunk nem volt. Mivel a tehénnel mást nem tudtunk tenni, elhatároztuk, hogy elhúzzuk az autó elöl mert elkerülni nem tudtuk a keskeny hegyi úton.

Hárman voltunk, mindegyikünk megragadott egy lábat és húztunk teljes erönkböl. De a tehén meg sem moccant. Egyszerre megjelent egy magas szikár indián és megkérdezte a vezetötöl hindi nyelven, hogy mit csinálunk. A vezetö elmonda mi történt. Gondoltam minden rendben van és talán négyen majd elhuzzuk a tehenet.

De az autó vezetöje hozzám fordult és azt mondta, hogy az indián a tehén tulajdonosa és kártéritést követel a tehénért akit mi ö szerinte elütöttünk az autóval.

A mi autónk egy Suzuki terepjáró jeep volt amivel soha sem tudtuk volna a tehenet megölni hiszen nem is mentünk gyorsabban, mint talán 15-20 km/óra sebességgel. Amig mi igyekeztünk meggyözni a tulajdonost arról, hogy a tehén kímúlt mert a hegyröl leesett (és szerencsére nem ránk esett, mert akkor mindhárman mi is az ö sorsára jutottunk volna) egy egész nagy tömeg gyülekezett az autónk körül. Indiában ha valami baleset történik, még egy lakatlan sivatagban is, pillanatok alatt tucatjával jelennek meg emberek. Szó-szót követett, mindenki egyszerre beszélt. A tehén tulajdonosa 4 000 rupeet követelt kárterítésként. Én ezt névetségesnek tartottam és azt javasoltam, hogy jobban vigyázzon a teheneire a jövöben. Ekkor az autóvezetö félre huzott és nagyon komoly hangon azt tanácsolta fizessek mert a tömegben olyan hangokat hallott, hogy legjobb lenne minket leütni és az autót elkobozni. Az indiaiak legtöbbje békés ember de nagyvárosoktól távol sok a rablás, különösen akkor, ha egy tömeg összeverödik balesetnél.

Ezen gondolkodtam de csak nagyon rövid ideig. (Érdekes, hogy súlyos testi sértés lehetösége mennyire meggyorsítja cselekményeinket!) Azonban elhatároztam, hogy mégsem fogom elismerni, hogy mi elütöttük tehenét hanem fizetek neki 4 000 rupeet azért, hogy az állatot eltakaritsa az útról. Javasoltam hogy a tulajonos fogadja fel a körülöttünk állókat, erre az alkalmí munkára. Úgy is lett. Vagy 10-15 ember nekiesett a tehénnek és pillanatok alatt elhúzták az autó elöl. Én közben kifizettem a tulajdonost úgy, hogy mindenki láthassa a pénzt és amig az emberek körülvették öt fizetésre várva, mi beugrottunk az autóba és elhajtottunk.

A pénzt én kimutattam az elszámolásban mint « útjavitási költséget ». A könyvelö úgy sem hitte volna el az igazságot.

---

8 ½ x 11 méretü, 42 lb, szines TABLÓKÉP
minden évfolyamról, megrendelhetö $12 CAD –ért,
posta költséggel.
A Tablóképet bekeretezheted és gyermekeidnek,
unokáidnak ajándékozhatod örök emlékként.
Csekket a **"SOPRON ALUMNI – KAPOCS"** névre
állítsd ki és küld el a következö címre:

Tibor Kocsis
#302 – 789 Drake Street
VANCOUVER, B.C.
V6Z 2N7

E-mail cím: tiborsopron@hotmail.com

A NEGYEDÉVESEK TALÁLKOZÓJA 2001-BEN

A volt negyedévesek immár hagyományossá vált évi találkozója ez évben a Shuswap Tó partján, Tolnai Pista és Joan rendezésében lett megtartva Július 25-én és 26-án. A találkozó helyszine első napon a Quaout Lodge Resort, majd második napon Pistáék nyaralója volt a Shuswap tó partján. Házastársakkal együtt 29-en vettünk részt a találkozón.

Kora délután érkeztünk 25-én. A hotelt könnyen megtaláltuk. A Kis Shuswap tó partján gyönyörű napos helyen van a Quaout Lodge Resort a helyi Indián törzs tulajdonában. A személyzet is szinte kivétel nélkül helyi bennszülöttekből áll.

A hotelszobák ablakai a tóra nyilnak. A hotelhoz tartozó területen "skanzen" szerű bemutatók vannak a bennszülöttek régi életmódjáról, szokásaikról felszereléseikről.

A vacsora előtt iszogattunk, beszélgettünk. Tanakodtunk hogy vajjon ki lesz az az évfolyamtárs aki most először vesz részt a találkozón. Sokat nem kellett várakoznunk, megérkezett Tarnócai Karcsi és felesége.

A vacsora bőséges és finom volt. Pikánssá tette a vacsorát hogy a sok egyéb mellett őz és medve hust is lehetett választani a "svéd asztalról". Vacsora alatt és utánna a meleg hangulatot tovább táplálták a fehér és vörös borok. Az asztalok körüli beszélgetéseket meg-megszakitotta néhány közérdekű bejelentés. Ezek egyike az volt hogy a jövő évi találkozót a Eugene, Oregonban élő évfolyamtársak (Háhn Fülöp, Horváth Pista és Nagygyőr Sándor) valamint nejeik rendezik. Ezt az ötletet a résztvevők lelkesen támogatták.

A társas beszélgetések végül is megritkultak, és lassan elvonultunk szállásainkra. Másnap reggel 8:00 órakor reggeliztünk, majd megoszlott a társaság. Egyik részük egy két órás gyalog túrára ment megtekinteni a régi (100 éves?) fa-rönk usztató vályut az Adams Lake mellett, mig a többiek a Shushwap Lake-en csónakáztak, vagy éppen kedvtelve setálgattak a természet lágy ölén.

Déli 12 óra körül kezdtünk gyülekezni Tolnai Pistáék Nyári Lak-jánál. Ez gyönyörű tóparti környezetben van, nagyon szép kilátás esik a tóra és a környező hegyesebb részekre.

Itt elfogyasztottuk a finom ebédet, felvágottakat, süteményeket, gyümölcsöt, majd folyt a beszélgetés és az italozás. Volt sok visszaemlékezés a régi időkre, és tervezgetés a jövő évek találkozóira.

Az extrém erdőtűz veszély miatt nem volt lehetőség arra hogy a tervezett nyárson sült malacot készitsék el vacsorára. Igy Pufiék "bar-ba-que"-n készült csirke, disznó és marha steak husokból és kolbászokból álló fejedelmi vacsorát készitettek, a megfelelő köretekkel. Majd jöttek a torták. Természetesen mindezt jócskán leöblögettük finom borokkal.

Elbeszélgettünk, énekelgettünk, majd naplemente után elköszöntünk egymástól azzal hogy jövőre találkozunk Eugene-ben.

Jó volt látni hogy mindenki viszonylag jó erőben és jó kedvvel vett részt a találkozón.

Tolnai Pistának és Joan-nak köszönjük a sok fáradozást és a szives vendéglátást. Kivánunk nekik minden jót.

ÜDV AZ ERDÉSZNEK! (Kondor György)

Horváth Sándor, Nagygyör Sándor, Jandó Tibor, Dibuz Jenö, Tolnai István (házi gazda)
Takács Ági, Kondor Györgyi, Horváth Ingrid, Nagygyör Helga, Horváth Izabella, Dibuz Jutka, Horváth István

Krajczár Mary, Horváth Marjorie, Jancsik Isabella, Háhn Fülöp, Horváth Cz. Emil, Takács József,
Horváth Sándor, Krajczár Ernö

Hungarian forestry students and faculty arrive by train in Vancouver.

THE SOPRON FORESTERS

When Russian tanks invaded Hungary in the autumn of 1956, students at the Sopron School of Forestry knew it was time to move on. Many students had been involved in the anti-Soviet activities that had swept Hungary in the weeks and months before the invasion, and staying on was not a viable option. And anyway: the school had a tradition of patriotism and activism. Begun some 200 years earlier at the University of Selmecbanya, the forestry school had picked up and moved to Sopron after Selmecbanya became part of Czechoslovakia after World War I and the breakup of the Austro-Hungarian Empire.

But in 1956, with Hungary occupied by the Soviets, the school was forced to find a home outside the country. Faculty, students and their families, some 300 people, fled to Austria with little more than the clothes on their backs, where they would appeal to the international community for a home.

Enter the Canadians.

When the Faculty of Forestry opened in 1951, Canada faced a serious shortage of trained foresters. The business of forestry continued to boom across the country, but outdated management practices, limited scientific advance and a growing awareness of environmental concern in the public were beginning to threaten the industry. The new faculty, one of four in the country, hoped to train a new generation of scientific foresters, men and women who would modernize forestry and insure the industry's growth.

The dean of Forestry, George Allen, heard of the plight of the Sopron foresters and recognized the incredible opportunity to increase the talent pool of the faculty and to reach out to the men and women displaced by the Soviets. After a hurried trip to Austria to talk to the group, and with the assistance of Jack Pickersgill, the Canadian Minister of Immigration, arrangements were made to bring the Sopron foresters and their families to Canada.

With the cooperation of the Powell River company, some of the students and faculty were settled initially in Powell River, while others came immediately to Vancouver. Few knew any English, and most found the ways of the new world strange and difficult.

But faculty and students soon came together on campus, and the synergy Dean Allen hoped would develop became fact. The majority of the students in the Sopron division of the Faculty of Forestry finished their degrees by 1961 and, along with the faculty, most stayed in BC to work in the forest industry or at UBC.

The addition of the Sopron foresters gave the faculty the boost it needed to develop rapidly. Partly because of that synergy, UBC's Faculty of Forestry has become one of the top forestry research facilities in North America. ›

NYUGDIJAZÁS: VISSZAPILLANTÁS - PÁSZNER LÁSZLÓ

Hazát cseréltem 1956-ban, noha az Ó-hazát soha fel nem adtam.

Negyvenhárom-éves pályafutás - soha meg-nem álmodott lehetőségek Kanadában, míg Magyarországon maradva egy erdőgazdasági állással is beérem volna. Hová sodrodtam? Talán, ha a bibliai szóbeszédet veszem figyelembe, másként hogy is lehet, mindenkinek a legjavát kell adnia; vagy Prohászka Ottokár szavaival élve: "Az ember megteszi a kötelességét és aztán elviseli, ami hegyébe jön a kötelességnek." Hát körülbelül ezen az alapon viseltem el kanadai pályafutásom előnyeit és hátrányait.

Gyerekkori élményeim erdész keresztapám puskahordozójaként a kőszegi hegyekben, maradandó szeretet táplálták érzelmi világomban és jövőm tervezésében, melyet csak a kanadai kezdeti nehézségek, a Port McNeil, Port Hardy/Mahatta River 1958-as fakitermelési tanyák hihetetlenül mostoha erdészeti és szellemi körülményei csillapítottak ugyannyira, hogy 1959-ben már seg sem kisérteltem az erdészetben állást szerezni. Egyéves kocsimosó tapasztalat a Mercedes Benznél meghozta a remélt eredményt: labor technikusi állást találni a faiparban és alapjában pályát cserélni, amikor a Canfor New Westminister-i farost- és rétegeltlemez üzemében (1960) majd hasonló beosztásban a UBC Fatechnologia Tanszékén (1960-1962) kezdtem fatechnológiai pályafutásomat. Munkám mellett a mester felső-fokozatot 1963-ban és a Ph.D.-t 1966-ban fejeztem be a fatermék technológia, ill. fakémia területein. Ki hitte volna, hogy a balek, aki Romwalter tanár Úr vizsgáján "tisztelt Úr, maga még olvasni sem tudja a kémiat", végül is kémikus lett.

Igazán a kémiai pályafutás egy kétéves NRC (állami) tengerentúli Post-Doctoral tanulmánnyal kezdődött 1966-ban, amely során a darmstadti (akkor Ny. Németország) egyetem makromolekuláris tanszékén cellulóz kémiat, a bécsi egyetem szerves kémiai tanszékén (Arzenal, 1967) pedig lignin kémiával az akkoriban új ß-éther szinthézissel és annak sulfitációs reakciójával és oxygénnel való elroncsolásával (fehértitéssel) foglalkoztam.

Vancouverbe visszatérve a nukleár reaktorok legendás időszakában (1968-1973) a fa kémiai alkotoanyagainak rádióaktív besugárzással való kémiai változásainak és a monomerekkel telített fa furnérok rádioaktiv (gamma) besugárzással való polimerizációjával foglalkoztam. Ebből a tudományosan szegényes kutatóvilágból csak a közvélemény gyors felocsudása, a nukleáris energiaforrások viszonylagos károssága és veszélyessége, mentett ki és az elért eredmények alapján, néhány jóindulatú mecénás (Drs. Wilson, Wellwood és Graham) segitségével 1973 márciusában "assistant professor" lett belőlem. Ezidőre 5 mester és 3 Ph.D. fokozatú diák kapott kezem alatt magasabb fokozatú diplomát.

A segéd-professzori állás lehetőséget adott egy újabb és érdekesebb kutatási irány követésére. Ezidőben (1974) már komoly kisérletek folytak a Kleinert (Ausztria) által felfedezett és szabadalmazott szerves-oldószeres farost (papirrost) gyártási eljárásanak kisérleti (pilot üzemi) kivizsgálására Vancouverben. Noha a kisérleti eredmények elfogadhatalannak bizonyultak fenyőfélékre való alkalmazásra, és a csoport abbahagyta a további kisérletezést, az eljárás kémiájának behatóbb tanulmányozása során feltűnt nekem (egybeesvén az Amerikai Energia Agenciának a német fa hidrolysis (Schoeller/Madison) eljárás iránti érdeklődésével és mint TAPPI szakképviselő részvétellel ebben az új fa hidrolyzis irány technikai és gazdaságossági kivizsgálásában), hogy az oldószer módositásával (savanyítással és az alkoholnak acetonnal való helyettesítésével) lehetővé válhat egy teljesen új eljárásnak a bevezetése ill. feltalálása. A szerves-oldószeres hidrolysis előnye tudnillik az , hogy a faanyagot (a cellulózt úgysmint a lignint és gyantaanyagokat) teljesen és szimultán oldatba hozza (a hidrolysis reakció-sebessege 700-szorosa annak, ami vizes oldatban lehetséges) és ennek folyamán maximális (100 %-os) redukálható (erjeszthető) cukor kihozatallal lehet számítani. Az eljárást először 1978-ban szabadalmaztam 42

országban egy holland licenc partner segitségével, majd 1983-ban újra szabadalmaztuk az eljárást további javitásokkal.

Ma az eljárás életkepessége sokszorosára nőtt annak, amit 1978-ban kepzeltunk el, mivel az alkohol gazdaságos gyártásánal előálló melléktermékek (xylitol, vanillin, ligosulfonát, proanthocyaninok, stb) érték kihozatala lehetővé teszi a versenyképes (olcsó) alkohol előállitását (< 20¢/L). A fás anyagok termelése (biomassza) és az olcsó bio-alkohol közötti kapcsolat megteremtésével egyidejüleg lehetőve válik a folyamatos fejlődés (sustainable development) biztosítása a szegény fejlődő országokban is. Ez lehet az egyetlen út a fejlődő országok gazdasági és szociális felfejlesztéséhez és ezen nepességeknek (vagy 2-3 milliard) a globális piacba való bevonása. Nem szabad elhinni, hogy a jelenlegi UN törekvések a fejlődő országok felfejlesztésére tisztán humanitárius alapon történnek; ellenkezőleg, inkább gazdasági alapja van az egésznek. Az egyenletben csupán annyi igaz, hogy a fejlődő országokban (60 %-a a föld lakosságának) a felújitható energia felhasználása és bevezetése alapján a széndioxid kibocsájtás csökkentésével a világ felmelegedése lelassítható, sőt a fejlődő országok valószinűleg az erdőkben történő szén lekötés (carbon sink), majd az alkohol és az alkohol gyártásnál előálló melléktermékek exportálásával a fejlett országokba (carbon csere), ahol a fosszil carbon emissió csökkentésére az alkohol kiváló lehetőségeket nyújt, komoly jövedelemhez juthatnak. Igy a fejlődő országok ebből a cseréből duplán részesednek jövedelmi előnyökben: munka lehetőségek megnyításából a szegény parasztok alkalmazására a biomassza termelésben, és az alkohol előállításában. Ez (a munka lehetőség és elkölthető jövedelem) az elsődleges és egyedüli feltétele a fejlődő országok jövendő gazdasági fejlődésének. Ezen előnyök ellenére, az alkohol gyártás eljárásnak nagyüzemi bevezetése még sok nehezséggel jár, mivel $ 230 millió beruházásra van szükség egy energia-önellátott alkohol üzem felépítéséhez. Erre a feladatra kevés a jelentkező, bár úgy tűnik, hogy a fennti humanitárius tényezők figyelembe vételével, nagyon is érdemes az eljárás nagyüzemű bevezetésével tovább foglakozni.

Ezidőben (1978-1983), a fakemia tárgy mellett még faanatomiát (részben) is tanítottam és általában évenként 3-5 magassabb fokozatú hallagatót is segíttem a diplomájuk megszerzésében. Igy az idő rohant. 1983-ban aztán még tovább gyosult életem. Hirtelen a faipari diviziót hitelesen tanszékké minősítették és rám maradt az első tanszékvezetői pozició. Ugyanakkor, a szabadalmakkal kapcsolatos első licenc határidő lejárt és a holland berlő, a diákkal összeállva, pert inditott a jogok további megtartására. E per tíz évig húzodott s noha mindkettő ellen megnyertem a pert, de idő és anyagi károm felmérhetetlen volt, mert nemcsak elmulasztottam gyermekeim serdülő-kori aktiv életében való részvételemet, de a tanszék két gyors egymásután következő halálesete miatt, azok tárgyai is vagy négy-öt évre rám szakadtak és igy növelték elfoglaltságomat, mindennemű kártérités vagy honorárium nélkül. Ezalatti idöközben, 3-4 tárgyat is tanítottam szemeszterenként, a fa fizikától a farostosításig (falemez gyártás, erdészeti környezet védelem) mindent tanitottam és nem sok idő maradt családom egyéni és privát kötelességeim teljesitésére, vagy azokban való érdemleges részvételre. Eközben (1983-1992), a kutatási területet fa fizikára, enyvezés technológiára és rétegelt lemez üzemek tervezésére összpontosítottam.

Időközben, a fa hidrolizis eljárásból tanulva, a szerves-oldószeres fa feltárás (rostositás) kémiáját is korrigáltam megpedig azzal a felfedezéssel, hogy az a közepes savasságú (pH 6-4) közegben, a fa feltárása ill. rostositása 3.8 pH felett dolgozott legjobban. E savassági korlátok egyszerű puffer oldatokkal való biztositásával igen jó minőségű farost állitható elő , mely egyedulállóan a fenyőkre is alkalmazható. Ma ez a találmány (semleges alkaliföld-fémes feltárás) a legjobb szerves-oldószeres eljárás a világon, de bevezetését az ipar erősen ellenzi a kraft üzemekben fekvő hatalmas befektetések elvesztésének elkerülésére annak ellenére, hogy a szerves oldószeres eljárással az oldatban levő fa alkotoanyagok (cukrok, lignin es gyanták; egy tonna

fehéritett rost előállitásához 1.8 tonna magas minőségű fa apríték szükséges) piaci értéke magassabb, mint a farosté. A papirrost eljárást 1985-ben 40 országban szabadalmaztuk.

Ezeknek a találmányoknak két irányban van jeletősége. Az első, az energia-önellátás biztositásában a bio-etanolnak hihetelen fontos jeletosege van, mert az az egyetlen megújítható univerzális energia forrás. Mig az alkohol eredetileg (1973) csak mint üzemanyag keverék (E10) jött számitásba, manapság Stockholm diesel buszai 100%-os alkohol üzemanyagon (DE100) alapulnak és joformán szennyeződés mentesek. Az USA-ban már redelkezésre állnak a flexibilis üzemanyagon alapuló gépkocsi motorok, melyek 85% etanol es 15% benzin (E85) keverékén üzemeltethetők. Az etanol legújabb, még szélesebbkörű, alkalmazása a kerámikus üzemanyag cellákkal (ceramic fuel cell) elosztott elektromosság gerjesztésére irányul, mellyekkel az un. "black-out" vagy terrorista cselekedetek teljesen elkerülhetők. Az ultra-magas hőmérsékletű (1600°C) üzemanyag cellák (UH-SOFC) vodka-erősségű (40%-os higitott) alkohol alkalmazását teszik lehetővé. Ezen az alapon, fa hidrolysis üzemek bárhol épithetők, mert teljesen energia önellátók lehetnek az üzemanyag cellák alkalmazásával, míg egyidejüleg regionálisan fejlesztett elektromosságot biztosítanak a vidéki lakósság részére. A szerves-oldószeres papirrost feltárás előnye, a magasabb rostkihozatal (52-60 %) mellett még főként a rost gyártás gazdaságosságában jut kifejezésre, mert ezen az alapon a feltárásból eredő jövedelem megduplázódik és a papírgyártás költségei felére csökkennek. Ez a tény lesz a jövő papíripar megmentője, ha az ipar hajlandó lesz a változást elfogadni vagy bevezetni. Továbbmenően, jelenleg komoly, nagyüzemű kisérletek folynak szerves kémiai anyagok (oldószerek, polymérek és szerves alapanyok) cukor alapú erjesztésével való előállítására, melyek gazdaságossága olcsó hidorlyzissel előállitott fa cukrokra alapitható.

Mellékesen, 1977-ben egy új, gyorskötésű kerámikus cement formula (magnézium oxifosfát) felhasználásával a facukrok Portland cement kötésgátló hatását kivántam semlegesiteni épitőanyagok előállitásánal. Két nagyüzemi kisérlet (1983, 1987) befejezetlen maradt, mert a kutatásra és fejlesztésre szolgáló pénzt "félrehasználták" a cég vézetői. A lakásszükséglet növekedésével, a cementtel kötött tűzálló épületanyagok (forgácslapok, lyukacsos téglák, zsindely, gerendák, stb.) jelentősége folyamatosan nő.

Ezzel a változatos kutatási munkával lekötve korábban jött a 65. év korhatárral járó nyugdijazás, mint kivánatos lett volna. A visszamaradó mentálisan aktív időt az eljárások továbbfejlesztésével, főként a fa alapú alkohol gyártás nagyüzemű bevezetésével, kivánom tölteni. Ma gyakran felmerül bennem a kérdés: hogy is engedhettem meg magamnak azt, hogy az egyetemen tanítsak és életem kritikus időszakában annyira lekössem magamat (a különböző tárgyak előkeszületeire és leadására túl sok időt és energiát kellett forditanom), hisz munkám kutatási része sokkal érdekesebb és eredményesebb volt, mert azok csaknem termeszetszerűen jöttek. Dehát mindennek meg van az ára; az ember túlságos, munkájával-járó lekötöttsége miatt elfelejt élni, mert úgy tűnik, hogy minden, amit érdemes csinálni, áldozattal jön. A világ új socialista rendszerének, kapitalizmuson alapuló gazdasági fejlődése (sustainable development) a fejlődő országokban, a biomasszából gyártható alkohol nélkül, elképzelhetetlen és nem financérozható. A szerves-oldószeres fa hidrolysis eljárás (ACOS) jeleleg a leggazdaságosabb (az egyetlen gazdaságos) eljárás a világon. E találmány tehát fontos tényező lehet a világ további gazdasági fejlődésében. Remélhetőleg ismét egy magyar találmány viheti közelebb a világot egy gazdasági válság szélesebbkörű megelőzéséhez és a globális melegedés veszélyének elkerüléséhez. És igy térek viszza az erdőhöz: az alkohol és farost gyártás az erdők telepitésével kezdődik. Körülbelül 1.5 trillio liter alkholra lesz szükség a vilag megújítható energiaszükségletének fedezésére. Ahhoz 4.5 milliárd tonna faanyagot kell majd évente vágni, ami körülbelül kétszerese a mai fatömeg termelésnek világszerte. Parlagon fekvő marginális mezőgazdasági területek gyorsan növő fákkal és magas cellulózhozamú növényekkel történő célszerű betelepítésével és a különböző cellulóz hulladékok

(erdei, mezőgazdasági és városi) feldolgozásával (az alkohol gyártásnál nincsenek fa minőségi követelmények) a világ biomassza szükséglete biztosítható lesz. Isten kegyelméből a jövőben még ezen a téren is hozzájárulhatok egy nagyhozamú (30-75 T/ha/év) biomassza növesztés-technika bevezetéséhez. Ezen az alapon, az erdészeti szakmának komoly jövőt jósolhatok.

Üdv az Erdésznek,
Pászner László (*alids* Kupak)

Zsolt Czeiner
Höheweg 17
3037 Herrenschwanden

031 305 56 19

2001. jún. 8.

Kedves Tibor
mellékelek egy megemlékezést
kedves barátomról Borsodi
Feriről, akivel nem csak
évfolyamtársak, hanem ször-
szomszédok is voltunk!
Kérlek alkalmilag a KAPOCS-
ban leközölni.

BORSODI FERENC, erdömérnök,
Alias "SZIKE"
(1937-2000)

Mi is voltunk egyszer az Akadémián,

Sopromtól Vancouverig 1956–2000 címmel jelent meg magyarul *Roller Kálmán* visszaemlékezése az 56-os soproni eseményekre, különös tekintettel a főiskola tanárainak és diákjainak kalandos útjára, mely végül a kanadai Vancouverben fejeződött be. A történet minden bizonnyal egyedülálló a világon, hiszen majd egy egész felsőoktatási intézmény folytatta hazájától távol a földgolyó másik oldalán idegen táj és nyelvközegben szakmai tanulmányait. Tanulságos és érdekes olvasmány. Az erdészeti felsőoktatás történetének ismeretanyaga e könyv nélkül nem lenne teljes.

(Bővebbet a témáról a jövő évben megjelenő „Gyökerek és lombok" c. erdészportrék második kötetében olvashatunk, többek között ugyancsak Roller Kálmán ismertetése alapján.) A könyv megrendelhető az Országos Erdészeti Egyesületnél.

Pintér László

Erdész hivatás

Vancouverben végzett fiatal magyar erdőmérnök verse. Nagyszerű, őszinte leírása a Kanadába került csapat ottani első éveinek keserveiről, aztán örömteli eredményeiről. – Figyelmeztetés, egyben ígéret is a hasonló vállalkozásokhoz.

Volt idő, mikor bárány-lélekkel
Rettegve az őserdőt jártam,
S e sorscsapással ébredt a reggel
Föl naponta nálam.

A szörnyeteg vadon terült körém,
Félelmetes zajjal agyamra;
Minden zizzenés a bokrok tövén
A halálos vadja.

Az élmények dzsungelében gyakran
Az Istent is közel éreztem;
A pokol is ingott már alattam
Szomjasan, éhesen.

De lassan, ahogy az évek múltak,
Enyhülés jött a megszokásban;
Ami dolgok tegnap még feldúltak,
Ma már megcsodáltam.

Megéreztem a hivatás elvét.
A célt, melyért a lépést tettem;
Hatalmas tervek nyomom követték,
Amerre elmentem.

Szépséget leltem óriás fákban,
Feneketlen tavak rejtekén,
Szédítő csúcsok szűz magasában
Újraszülettem én.

Erőt az ösztön, akarást az ész
Adott a testhez, hogy kibírja;
S így lettem az Újvilágnak merész,
Hasznos pionírja.

De most magamhoz közelebb léptem,
S a tervezőkkel együtt állok
A természettel csatára készen,
Mint néhai álmok.

Hogy magam tervezte utakon fut
Tizennyolc keréken az anyag;
Hogy tegnap szinte senki se voltunk,
S mi lettünk az alap.

Mert a papírhoz, melyen írsz, számolsz,
Mi küldjük az anyagot a gyárnak,
És a deszkát, melyben élsz, a házhoz,
A mi fánkból vágnak.

Így lehettem építőkockája
A nagy emberi alkotásnak;
Vállamon nyugszik egy sziporkája
Az egész világnak.

Port Alberni, 1965. febr. 20.

A gyürü megrendelhetö a következö címen:

Bede Tamás
ötvös
Cégvezető

1052 Budapest, Kígyó u. 4-6.
(félemelet)
Telefon 318-3774

HARTAI

EGYEDI ARANY ÉKSZEREK
KÉSZÍTÉSE, JAVÍTÁSA

AZ ERDÉSZGYÜRÜ TÖRTÉNETE

■ A leggyakrabban és legszívesebben hordott ékszer a gyűrű. Története az ősidőkig vezethető vissza. A legváltozatosabb formákban készül, hiszen az egyszerű karikagyűrűtől a nagyméretű, dúsan díszített, vésett vagy ékköves gyűrűig mindenféle létezik. Hasonlóan nagy változatosságot mutatnak a gyűrűk funkciójuk, a viselés célja szerint, leggyakrabban természetesen díszítő ékszerként használják. A két ember kapcsolatának kifejezéséről, bizonyos rang jelzésén keresztül a kis méretű órát magában foglaló megoldásáig vagy éppen a mérget tartalmazó gyűrűig, mindenféle célra készítettek gyűrűt. Anyagaik is változatosak, nemcsak a felhasznált fémek szerint térnek el egymástól, de készültek gyűrűk fából, gyümölcsmagból, elefántcsontból, sőt lószőrből is.

Itt most a több, egymásra fekvő, karikából álló és bár szétnyitható, de ugyanakkor összekapcsolódó, tehát egymástól nem függetleníthető gyűrűket mutatjuk be, amelyeket különleges felépítésük miatt rejtvénygyűrűknek (angolul: puzzle ring, németül: Vexierring) nevezünk. Érdekességük a látványon kívül az, hogy az összerakásuk nagy türelmet, bonyolultságuk miatt meg jó áttekintő készséget és térbeli helyzetfelismerést igényelnek. Röviden: igen nehéz összerakni őket. Mindebből adódóan gyakran találkozhatunk még a türelemjáték-gyűrű elnevezéssel is. Végső soron, nemcsak díszítő ékszerekről van szó, hanem *egyfajta logikai játéknak tekinthetők.*

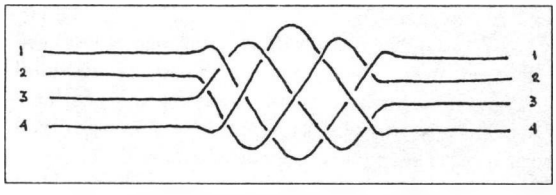

a) Négyrészes gyürü kiterítve (egyszerűbb változat)

Első pillantásra tömör, egy darabból állónak tűnnek, és csak alaposabb vizsgálódás után derül ki, hogy valójában több részből állnak, amelyekben az elemek egymással kapcsolódnak, de nem alkotnak merev rendszert. Az elemek önmagukban zárt, egymástól nem szétválasztható karikák, láncszerűen hurkolják egymást. Akad olyan is, amelyet külön kis abroncs fog, de ezek sem vehetők szét; írásunkban ilyenekkel most nem foglalkozunk. Tehát a szabályosan összerakott rendszer egységes gyűrű képében jelenik meg. Ha viszont az asztal lapjára ejtjük,

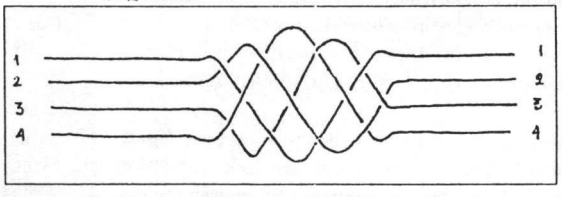

b) Négyrészes gyürü kiterítve (bonyolultabb változat)

akkor a látszólag egy darabból álló gyűrű széthullik, és bár az elemek egymásba fonódnak, az eredeti állapot visszaállítása mégsem egyszerű. Az összerakás az illető ügyességét próbára tévő feladat, amely sokszori próbálkozást, komoly fejtörést igényel. Legalább két elemből állnak, a felső határt ugyanakkor a 20-25 részből álló gyűrűk alkotják. A két elemből állók összerakása könnyen megy, szinte magától adódik. Ezért ezeket nem is tekintjük igazán fejtörő gyűrűknek. A sokrészes gyűrűk esetén viszont a feladat, az elemszám függvényében, már egyre bonyolultabbá válik.

A puzzle gyűrűk legkorábbi ismert darabjai a kettős (úgynevezett iker) gyűrűk. Két egymásba kapcsolódó karika, amelyek megfelelő elfordítással egymásra fekszenek. Ilyenek már a római időkben felbukkantak. Az elterjedt angol nevük *(Gimmel)* is a latinból származik (Gemellus: iker). Elsősorban mátkagyűrűnek használták, az egymásba kapcsolódó két karika, a megkötött házasság szétbonthatatlanságát volt hivatva kifejezni. A 14–16. században már gyakrabban szerepeltek, így az abból az időből származó, angol királyi ékszerek között többet is találunk. *Luther Márton* is ilyen eljegyzési gyűrűt viselt. A későbbi változatok már három, sőt négy részből állnak. Az utóbbi gyűrűk valamilyen, saját anyagából készült motívumot is hordoznak, például szívet, majd később inkább ékköves díszítést használtak. Voltak olyan kettős, illetve

c) Ötrészes gyürü kiterítve

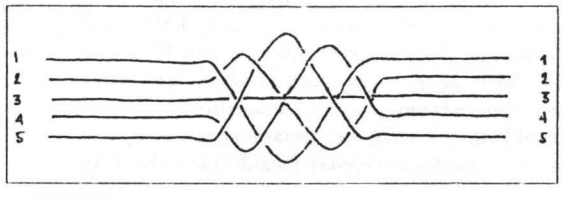

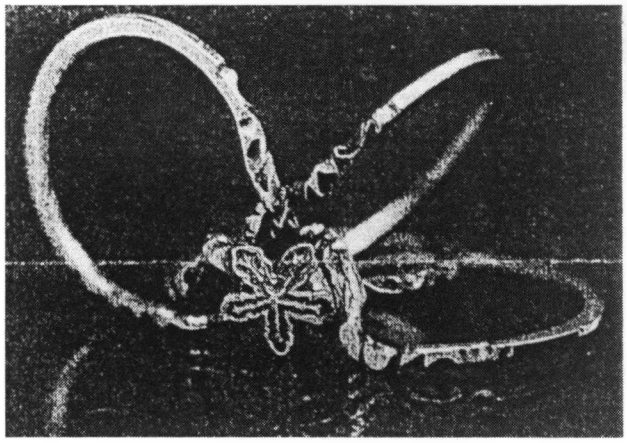

hármas gyűrűk is, amelyek nem hurkolták át egymást, hanem egy helyen alkalmazott közös kis csap körül elfordulhattak, mintegy legyezőszerűen szétteríthetőek voltak. *Körmös gyűrű*nek is nevezték ezeket, mert a foglalat, az embléma, az összecsukás után például egy egymásba kulcsolódó kezet ábrázolt. A konstrukció érdekes, azonban ezek távol esnek jelen írásunk tárgyától, ugyanis az összerakás inkább óvatos kezelést, bánásmódot, mintsem fejtörést igényel. A puzzle gyűrűk Németországban is a 16. században terjedtek el, emiatt, tévesen, sokan keletkezésük helyét is oda teszik.

Az összerakógyűrűk másik válfaját alkotják az úgynevezett *háremgyűrűk*. Ezek legalább 10 elemi karikából állnak, amelyek szétbomlott formájukban láncszerűen kapcsolódnak egymáshoz. A gyűrűk minden eleme csak két szomszédját hurkolja át, vagy másként szemlélve: két gyűrűt egy közbülső karika fog össze. Jellegzetességük, hogy az esetleges díszítőelemtől eltekintve, mindegyik egyforma alakú, az összerakást és az egymáshoz illeszkedést lehetővé tevő megcsavart rész mindegyik karika ugyanazon rövid szakaszán található. Az összerakás során mindegyiket elfordítjuk és ráfektetjük az előző elemi karikára.

Az egyértelműen *rejtvénygyűrű*nek nevezhető tárgyaknál az elemi karikák formája, kialakítása eltér egymástól. Számuk legkevesebb 4, de a gyűjteményekben még 17 elemes gyűrű is előfordul. Az ilyen gyűrűk jellegzetessége az, hogy a karikák már nem egyesével kapcsolódnak egymáshoz, hanem csoportokban, az összetevő elemek változatlanul nem függetleníthetőek egymástól. Felépítésük szerint alapvetően két kategóriába sorolhatóak aszerint, hogy az elemek száma páros-e vagy páratlan. Az utóbbiak összerakása sokkal bonyolultabb. Pontos eredetük nehezen állapítható meg. A *British Múzeum*ban például 17. századi darabok találhatók. A *Nürnbergi Nemzeti Múzeum*ban látható 5 részes gyűrűk eredetileg Tirolból származnak, a *Berlini Múzeum*ban is van 5 részes gyűrű. Ezek mindegyike e század elejéről való, és a származási ország valamennyi esetben nehezen határolható be. Könnyebb lenne időben visszafelé nyomon követni ezen gyűrűk terjedését. A II. világháborút megelőzően már igen sok helyen voltak fellelhetők. Elsősorban a *mohamedán–arab világ*ban, különösen Egyiptomban (ahol *cugde*-nak nevezik, míg a külföldieknek *gallagalla* gyűrűként árusítják.) Jól ismertek *Indiá*ban is. Törökországban például házassági gyűrűként viselik, a már ismertetett gondolattal: az egymásba kapcsolódó több rész kifejezi az összetartozást, és utal arra, hogy azt soha ne kelljen szétszedni, ezzel a szerelem ne hűljön ki. A törökök *Malatya gyűrű*nek nevezik. De az sem véletlen, hogy sok helyütt „kínai művészgyűrű"-nek hívják, ugyanis a század elején ott is megtalálható volt. Legtöbben mégis *Törökország*ot tekintik a rejtvénygyűrűk igazi hazájának, és talán ezt fogadhatjuk el valóságként. Manapság már sok helyütt akadhatunk nyomára, így *Tunisz*ban és *Spanyolország*ban, de ugyanígy *Ausztriá*ban, sőt *Amerikáb*an is A legnagyobb választékot ajánló készítője éppen az USA-ban található, *Jose Grant* ékszerész (Stamford, Connecticut állam), aki a II. világháború idején a Közel-Keleten, az arabok között élt, így közvetlenül tapasztalhatta a gyűrűk létezését, és azok különféle formáit. Jelenleg közel 200 különféle változatot kínál, ezek felépítése 4-től 17 elemesig terjed. Igen nagy szakértelemmel készíti a gyűrűket, ezüstből és aranyból is. Magyarországon egy ékszerészről tudunk (*Hartai István*, Budapest, V., Kígyó u. 4-6.), aki összerakógyűrűket készít, elsősorban bizonyos egyetemek, főiskolák végzős hallgatói részére, a legismertebb munkája az *erdészgyűrű*.

A csomókkal végzett varázslatok, bűvészkedések a gyűrűk területén is megjelentek, már a korai hellén kultúrában is nyomát találjuk ennek. Az ebből a korból származó ékszerek között több volt ilyen, így például a Herkules csomóját megörökítő gyűrű. Feltételezhetően ez az egyik legrégibb kombinált gyűrűfajta. A hozzá kapcsolódó tradíció – a barátság kifejezése – is, hasonlóan régi szokásokra vezethető vissza.

Alapvető rendszernek a 4 elemből álló gyűrűt tekintjük. A legtöbb, páros számú elemet tartalmazó gyűrű összerakási elve erre vezethető vissza. A négyes puzzle gyűrűnek is kétféle megvalósítási formája létezik, amiket az egy helyen felmetszett és síkba kiterített gyűrű ábrájából jól követhetünk. Ilyen ábrázolásban, mintegy fonott struktúrának mi-

nősíthetjük a felépítést. Az ábrából kivehetően a b) változat jóval bonyolultabb az a)-hoz képest, így összerakása is sokkal nehezebb. A 6-os gyűrű esetében is két hasonló változatot találunk. Az 5 elemes gyűrű felépítését a kiterített ábrán láthatjuk. Ami a konstrukciókat és az összerakási módszereket illeti, sok különféle rendszer létezik. Mint említettük, lényeges eltérést jelent az, hogy páros vagy páratlan számú elemből állnak. Az egyszerűség kedvéért a legelterjedtebb, a 4 elemes, úgynevezett alapgyűrű összerakási módját ismertetjük. Az elemi karikák kettesével kapcsolódnak egymáshoz, mintegy párban azonos módon. A két belső karika megtalálásával, egymás mellé helyezésével kezdődik az összerakás. A külső karikák közelítőleg egymás tükörszimmetrikus másai, ezért őket könnyebben azonosíthatjuk, és ezzel mindjárt kijelölik a belső gyűrűket. Ezeket az összefogott belső karikákon függeni hagyjuk, majd a belső karikák emblémás (foglalatos) részét lefelé fordítjuk, és ezt követően az egyiket, függőleges tengelye körül, síkjához képest 180 fokkal elfordítjuk. Másként szólva, az egyik karika belső, ráfekvő felületét, kifelé fordítjuk. Ekkor kell a két belső karika emblémás oldalát ismét felfelé, tehát magunk felé hozni, közben ügyelve arra, hogy a belső karikák ne csússzanak szét, ne távolodjanak el egymástól. Ezt követően a külső karikákat – egyiket a másik után – visszük be óvatosan (a karikák irányába mintegy becsúsztatjuk őket) a belső gyűrűelemek közé. Így olyan helyzetig jutottunk el, hogy a külső karikák oldalirányba, mintegy szárnyként elállnak az összefogott belső gyűrűelemekhez képest. Végül a két külső karikát ráhajtjuk a belsőkre és ezáltal létrejön az egységes képet mutató, zárt gyűrűrendszer.

A különböző összerakógyűrűk, vagy a köznyelvben elterjedtebb elnevezés szerint: „varázsgyűrűk" mindig is izgatták az emberek fantáziáját. Mint láttuk, használatuk egyik magyarázata a hűséggel függött össze, különösen igaz ez a 4 vagy ennél több elemes fejtörő gyűrű esetében, ugyanis a legenda szerint a gyűrűt a mátka kapta hites urától, amit hűsége jeleként viselnie kellett. Amennyiben a távol lévő férjét megcsalta volna és ennek során gyűrűjét lehúzta ujjáról, az szétesett, miközben letette, összerakása már igen nehéz feladat lévén, rövid időn belül nem volt megoldható. Szétesett állapotával pedig viselője hűtlenségéről árulkodott. Mára az összerakógyűrű funkciója is megváltozott, nagyrészt különleges divatékszerként használják vagy még inkább játék: fejtörő gyűrűként szolgál, tehát nem is annyira viselik, mint amennyire szórakoznak általa.

Szentiványi Tibor
mérnök

The Vancouver Sun, Szombat, November 24, 2001

Gate at UBC honours Hungary forestry exiles

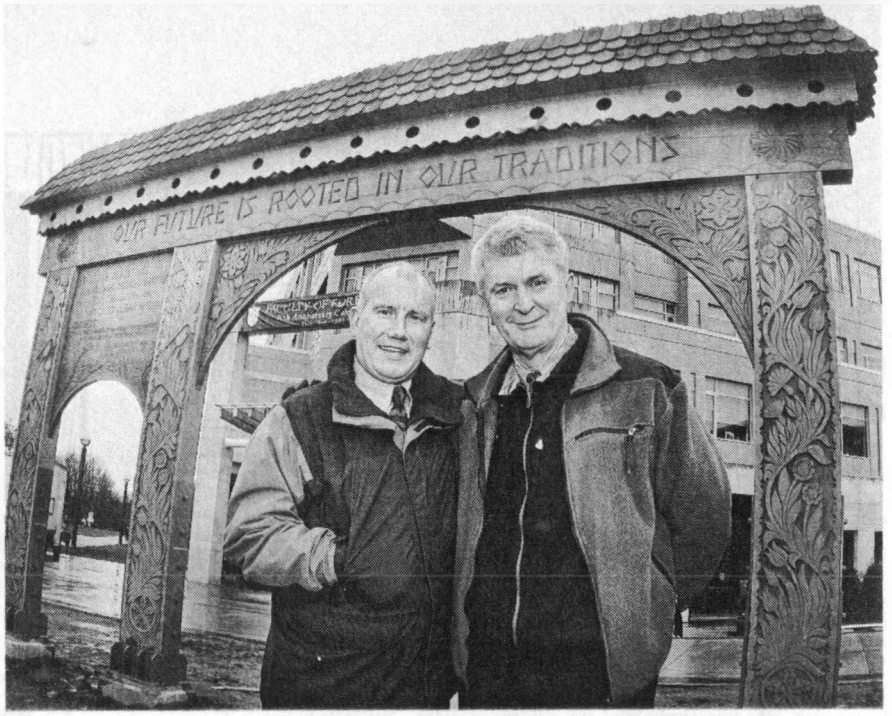

BILL KEAY /VANCOUVER SUN

Forestry dean Jack Saddler and one of the carvers, Les Jozsa, at the Sopron Gate.

By GORDON HAMILTON

If it weren't for the fact it is made out of wood, the traditional Transylvanian gate newly erected outside the University of British Columbia's faculty of forestry might look oddly out of place.

But the hand-carved gate, made of B.C. yellow cedar and emblazoned with folk symbols and forestry crests, recalls a noble moment from the faculty's past. In 1957, six years after the faculty was formed, the university opened its gates to more than 200 students and their teachers from Hungary's Sopron University faculty of forestry. A year earlier they had fled the Soviet occupation of Hungary, some being hunted down in the woods as they escaped.

Armed with nothing but rifles and a non-working cannon, the students had unsuccessfully faced advancing Soviet tanks. They fled as a complete faculty when it dawned on them that their heroic gesture — their old gun was ground into the earth by a tank — had likely earned them death sentences as rebels.

Canada welcomed them and on Jan. 1, 1957, 14 faculty members and 200 students left Europe to establish the Sopron division of the faculty of forestry at UBC.

The gate, carved by one of the students who came to UBC as a 19-year-old undergraduate, is the a gift to the university from the Sopron forestry alumni. It's their way of returning a small part of the welcome Canada gave them as refugees from the brutal subjugation of their country. The gate honours their heroic escape and the generosity they received in Canada.

Les Jozsa, who today is a scientist at the nearby forest research agency Forintek, said he and a fellow Hungarian carved the gate over a three-and-a-half-month period to commemorate the Hungarian student migration and to

Dec. 3 ceremony scheduled

From Fi

commemorate the faculty's 50th anniversary. The gate is to be dedicated Dec. 3 when the faculty holds its official anniversary celebration.

At the time the Sopron students arrived, forestry in B.C. was focused on extracting the maximum volume of timber from the forest. The student body was 99-per-cent male and the forests were viewed solely as generators of employment and income.

Coming from the European forestry tradition, where, as a student he would prune dead branches from trees for firewood and gather wild berries and mushroom for food, Jozsa at first found the emphasis here on timber values alone shocking.

"We had full utilization of the forests in Hungary," Jozsa said in an interview Thursday. "We came from a culture that had many centuries of development and Canada itself is a young nation. It is in the last 50 years we have experienced the change here from resource extraction to multiple use. One should not lay blame on anyone about it. That's just the way it was."

Forestry dean Jack Saddler has also seen the transformation of the faculty and at the 50-year mark, he is looking to the future as well as acknowledging the past.

Forestry today is not just logging, he said. Forest science is growing by leaps and bounds. Sociology and anthropology and psychology are now integrated into the curriculum. And students are also learning conflict management, a necessary tool as society's view of what forests mean is in a state of change.

The university should be ahead of the curve, educating leaders for the next generation, he said, and if the current faculty focus is an indication of future forestry directions, then British Columbia's timberlands are in for even greater change.

If the Sopron students symbolize the faculty's past, then, Saddler said, its First Nations students symbolize the future.

The faculty's First Nations Forestry Initiative program actively recruits native Indian students and Saddler's dream is to see courses on traditional ecological knowledge added to the curricu-

lum. The oral knowledge handed down from generation to generation by this province's indigenous people should have a place in the university, he said.

Saddler also sees technological advances as crucial for the forests of the future. It's the university's role to advance the research.

"We have to learn how to do more with less. We have to generate economic well-being as well. Instead of making two-by-fours we have to go up the value chain."

Saddler was head of the faculty's wood sciences department before stepping in as dean last year and his appointment confirms the emphasis technological development will play in the years to come.

He said the natural diversity in B.C.'s forests is not being fully utilized now in the products this province makes.

But perhaps the greatest transformation has been the growing interest among women in forestry.

Saddler attributed it to the development of conservation research within the faculty. Today 37 per cent of the 447 undergraduate students are female, said Susan Watts, assistant dean who was the faculty's first PhD graduate.

The student body has changed in attitude as well, Saddler said. The operational aspects of forestry — logging, silviculture and forest management — are just as important as in the past but now students are as likely to be interested in conservation as in harvesting. There's a lively dynamic among the students evident in lunchtime discussions, he said.

The faculty will be holding an afternoon-long celebration of its first 50 years Dec. 3 beginning at 12:30 p.m. The Sopron Gate is to be dedicated at 1 p.m. First Nations' story-telling and dancing will also be featured.

ghamilton@pacpress.southam.ca

The Faculty of Forestry Jubilee Celebration.

50th Anniversary!

THE UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA

Monday, December 3, 2001
12:30 — 4:30

12:30—1:30	Jubilee Opening and Sopron Gate Dedication in the Atrium
1:30—3:30	Jubilee Forest Fair for all ages, with activities, lectures, displays and demonstrations
3:00-3:30	First Nations Dance Performance in the Atrium
3:30-4:30	Jubilee Celebration Presentation concluded by a spectacular visualization on our Forest Heritage
4:30—5:30	Reception in the Atrium

Roots to the Past: We will dedicate an entrance gate to recognize graduates who came from Sopron University, Hungary, who helped to establish the Forestry Faculty. This impressive wooden gateway was designed and carved by Hungarian foresters, lead by Les Jozsa.

This gate is a gift to the people of Canada, UBC, and the Faculty of Forestry, from the 140 Hungarian forestry graduates, who completed their studies at UBC between 1957 and 1961. It expresses their thanks for the adoption of the Hungarian forestry students who escaped into exile after the 1956 Revolution, and became the Sopron Division of Forestry at UBC in 1957. The folk art represented in this carved wood expresses both the heritage and profession of the Sopron Alumni.

(Józsa László beszámolója) **A Soproni "Lábnyomok" A U.B.C.-n**

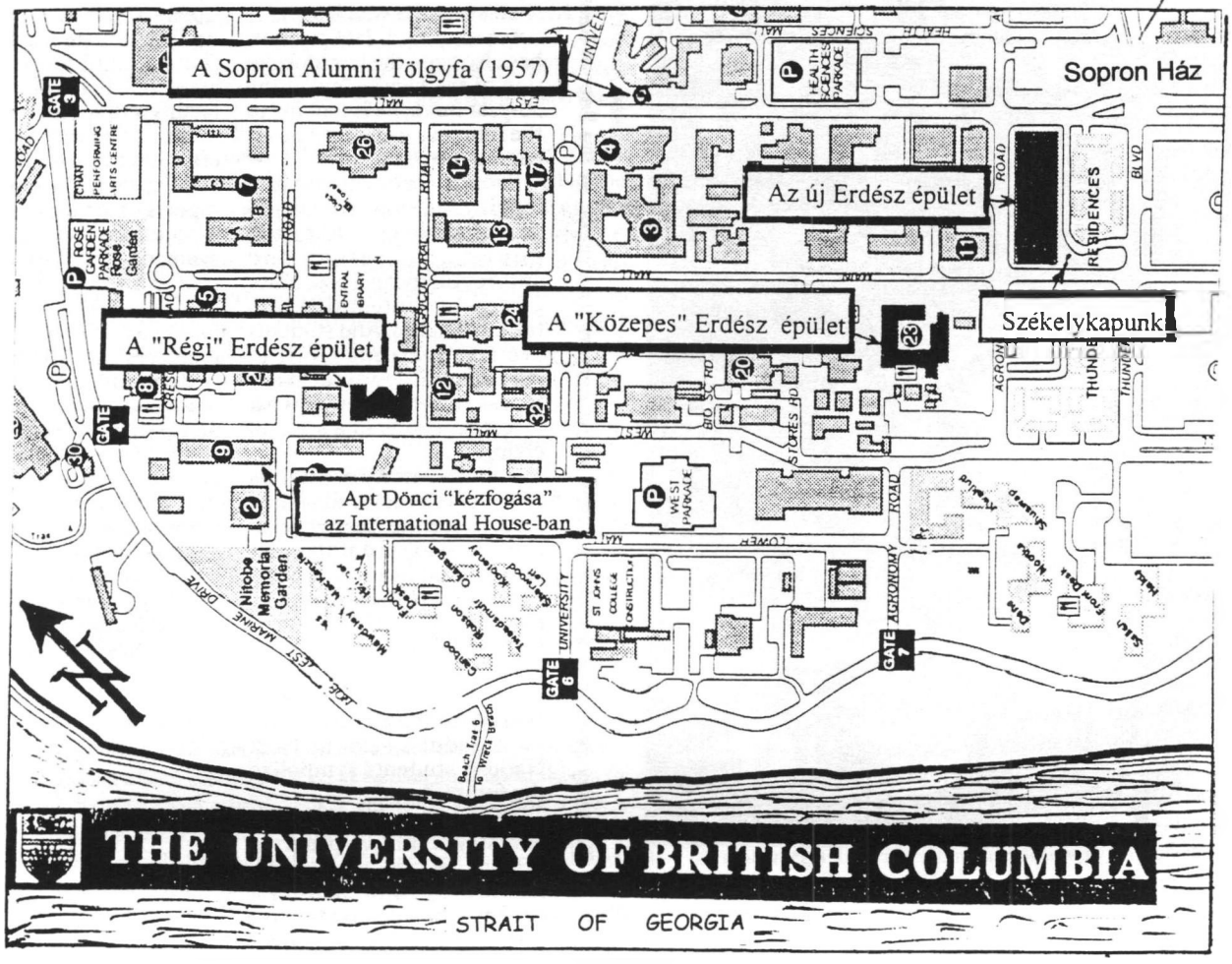

Kocsis Tibor Úr
részére

E-mail: tiborsopron@hotmail.com

Tisztelt Kocsis Tibor Úr!

Az Országos Erdészeti Egyesület Elnöksége nevében fordulok Önhöz azzal, hogy a magyar erdészek és a külföldön élő kollégáink között szeretnénk kapcsolatot keresni, együttműködést kialakítani.

Az Egyesületünk jelenlegi Elnökségét 1998-2002. évekre bízta meg a tagság az Egyesület vezetésével. Közösen elkészítettük a négy éves ciklusra vonatkozó programunkat, mely maradéktalan megvalósításán dolgozunk.

A magyarok az államalapítás ezredik évfordulóját ünnepelték és ennek kapcsán Egyesületünk a „Magyar Erdészek Világtalálkozója 2000" rendezvény kormányzati támogatású rendezvényével akarta megünnepelni. Sajnos pénzügyi támogatást nem kaptunk, ezért Elnökségünk úgy döntött, hogy a találkozót az éteren keresztül kezdenénk megindítani és az együttműködési szándék szerint folytatni.

A Soproni Öreg Diákok Egyesületének lapját, a KAPOCS c. újságot rendszeresen kapjuk az Egyesületbe, melyet köszönünk. Örömmel olvastuk a felhívást, miszerint az Ön E-mail címén lehet elérni a külföldi magyar erdészeket. Önök a felhívásuknak a "Soproni erdészek a nagyvilágban!" címet adták, mi pedig a „Magyar Erdészek Világtalálkozója" nevet, de a kettő tulajdonképpen ugyanazt a szándékot takarja. Ha nem vagyunk tolakodóak, szeretnénk csatlakozni a felhíváshoz, hogy segítsük a mi lehetőségeinkkel a közös cél mihamarabbi megvalósítását. Az E-mail kapcsolat ez által bővülhet, illetve személyes találkozások kiindulópontja is lehet. Szívesen működnénk együtt, közölnénk ezzel kapcsolatos írásokat a mi lapunkban, az Erdészeti Lapokban is.

E-mail címeink: oee@nyme.hu
oee@mtesz.hu

Remélem együttműködési szándékunk az Önök szándékával is találkozik és az ősi selmeci szellem, a barátság az óceánokon és földrészeken keresztül is élni fog.

Kellemes ünnepeket kívánunk valamennyi kollégánknak.

Jó Szerencsét,
Üdv az erdésznek!

Budapest, 2001. december 21.

Káldy József sk.
az Országos Erdészeti Egyesület
elnöke

A Sopronban és Vancouverben 1961-ben valétálók közös találkozója.

Az 1956-ban kezdo és a forradalmi események után szétszakadt erdomérnöki évfolyam közös találkozót tartott Sopronban Szeptember 24 és 27 között, valétálásuk 40.-ik évfordulója alkalmából. Az 1961-ben végzok mellett voltak közöttünk olyanok akik 56-ban kezdtek, de más pályán kötöttek ki és olyanok is akik később lettek az évfolyam tagjai, de szintén 61-ben vegeztek. Feleségestol 50-en jelentünk meg az elso napon az egyetem aulájában és az esti ünnepi vacsorán.

A Talalkozó az elvárásoknak megfeleloen sikeres volt. Az eredeti 65-os létszámból 9 már nem érte meg a találkozót s így a megmaradtakból 27-en jelentünk meg (17 Magyarországról , 7 Kanadából,

2 Németországból és 1 Svájcból). Az otthon végzok közül szintén ott volt két Kanadát megjárt év-vesztes '56-os másod-éves' és három késobb csatlakozó is. Feleségek is szép számban ott voltak, 12 otthonról, 5 Kanadából és 1 Svájcból. (A kanadai résztvevok létszáma sajnos 4-el csökkent a Szeptemberi terror támadás miatt).

Bár az ötlet a találkozóra az alulirottól származott a szervezés oroszlán része, foleg a rendkivülien gazdag és gördülékeny program Varga Feri otthoni évfolyamtársunkra érdeme. A tekintélyes létszám sajnos felire csökkent mire végére értünk a négy napos erdészeti és kulturális élményekben dús országjárásnak. Voltak akik azért maradtak el mert talán már elegük volt nyugdíjas korukban is erdot járni, de sajnos otthoni újra-talált barátainknál talán az utazás anyagi oldala játszott elmaradásukban foszerepet.

Minden rendezvény sikerének mérköve a résztvevok kívánsága 'repetára'. Visszajelzésekbol úgy tunik ha egészségünk és körülményeink megengedik akkor még többször szeretnénk találkozni.

(Részletesebb, a programot is bemutató ismertetot a Kapocs következo számában szeretnénk közölni).

Rétfalvi László

Telephone: (604)224-3655

e-mail: laszlo@iprimus.ca

TALÁLKOZÓ

(A Kanadában 1961-ben végzett erdészek első találkozója kollégáikkal Sopronban.)

Örömmel tettünk hazatérést,
Bár egymást meg sem ismertük;
A belénk ömlő Sopron-érzést
Soha el sem veszítettük.

Keblemre öleltem, ki egykor
Hazaárulónak hívott,
Mert fiatalok voltunk, s nem volt
Szívből jövő az a szitok.

Mert lánctalp-taposta lelkünket
Torz emlékek öblögették,
Mert a sok nagyhatalmi bűntett
Összekuszálta az elmét.

Mert testvér testvért mért gyűlölne?
– Bár fájt a rámütött bélyeg, –
Elménket úgyis meggyötörte
A múltban idegen érdek.

Virágaink ma illatoznak,
Elsimultak a göröngyök;
Magyar fákról nekünk is hoztak
Kollégáink ért gyümölcsöt.

Keszthely, 2001. október 3.

A Soproni Egyetem Főépülete Előtt

KIÁLTVÁNY ERDÉSZ TÁRSAINKHOZ...

Továbbra is kötelességünk ápolni az összetartás gondolatát ezért megkérünk mindenkit, hogy értesítsetek bennünket cím vagy E-mail változás esetén, hogy ne szakadjon meg a kapcsolat egymás között.
Add meg E-mail címedet ha van és közöld velünk azoknak a címeit akikröl mi nem tudunk. Add meg az új lakáscimedet, ha elköltöztél a régi helyedröl. Minden évben 3-4 levél visszajön a báli meghívók kiküldése alkalmával mert a tisztelt társaság elfelejti velünk közölni, hogy már több hónapja lakást változtatott. Kocsis Tibor E-mail címére bármikor írhatsz vagy küldhetsz leveleket a **"KAPOCS"**számára, érdeklödhetsz elveszett volt évfolyam társaid E-mail, lakás címe, vagy telefon száma után. Nála van a Sopron Alumni E-mail Címtár.
Küldd el az új címedet a SOPRON ALUMNI E-MAIL LISTA kiegészítésére.
Cím: **tiborsopron@hotmail.com**
Telefon/Fax szám: (604) 689-5887
Adományokat szivesen veszünk a KAPOCS alapra az egyre több kiadások fedezésére. Csekket a következö címre kell kiállítani:

SOPRON ALUMNI-"KAPOCS"
Mr. John Palkovics,
1932 McNicoll Ave.
VANCOUVER, B.C.
V6J 1A6

KAPOCS alapra az évi elöfizetés $20.- CAD. Jegyezz elö!!
Pénz szüke hiányában csak azoknak küldünk évente akik erre elöfizettek. Elöfizetök listája megtalálható a KAPOCS elején.

Fenttartjuk a SOPRONI UNOKÁK listáját is ezért kérünk, hogy idöben jelezd velünk a neveket és a születési dátumot.

WINKLER OSZKÁR
WINKLER ANDRÁS

AKVARELLEK

Sopron
2001

SELMECI EMLÉK

Gyermekkorunkban egyszer
párnaháborúztunk,
és apám szép képe
találatot kapott.
Üvege eltört, kerete
koppant, jaj nagyot.

Jó fiúk, este sírva
jelentettük a tragédiát.

Apám nézte-nézte
a selmeci képet
s egy kicsit dörmögött.

Ne sírjatok fiúk.
Az üveg, lehet, hogy széttörött,
de a kép alatta, Selmec,
az emlék az örök.

(1971)

Winkler András verse

Szerkesztette: Winkler Dániel

A Soproni Székely Kapu áll a UBC Erdészeti Epülete elött

Megkülönböztetett figyelemmel tisztelték meg a vancouveri soproni erdészek szerepét a Brit-Columbiai Egyetem Erdészeti Fakultásának 50. évfordulója alkalmából, 2001 december 3.-án rendezett ünnepségen. Az ünnepség házi gazdája, Dr. Jack Sadler Dékán Úr tartotta a megnyitó beszédet. Bemutatta a díszvendégeket, közöttük George Weyerhaeus-t, a helybeli Indián Fönököt (Chief Robert George-ot), és a Fakultás két volt Dékánját: Dr. Joe Gardner-t és Dr. Robert Kennedy-t, akik a hetvenes és nyolcvanas években vezették a Fakultast.
Chief Robert George az 1957-es Magyar erdész-menekültekre emlékezve elmondta, hogy testvéreknek tekint bennünket, mivel Öket is és a mi szürünket is kitették saját hazájukból. Hozátette, hogy szimpatizál a magyar erdészekkel, mivel ugyanúgy ahogy Ök, mi is tiszteletben tartjuk a természet iratlan törvényeit, féltve örizzük az erdö kincseit.

A megnyitó beszédek után a 400 vendég kivonult a kora délutáni gyönyörü napsütésben pompázo soproni Székely kapu elé, ahol Józsa László (örökös balek és Alumni President) röviden ismertette a Székely Kapu történetét. Egy perces néma vigyázállással adtunk tiszteletet halottainknak és a földön élö szenvedök emlékére, majd hagyomanyainkhoz híven elénekeltük a bányász és erdész himnuszt. Ezt követöen a selyem szalag átvágásával jelképesen átadtuk a Székely kaput az Egyetem Erdészeti Fakultásának. Ezzel emléket kivántunk állitani a soproni erdészek ideszakadt professzorainak és diákjainak, akik hálásak vagyunk azért, hogy Kanada és a gyönyörü Brit-Columbia befogadott, otthont adott és igy itt tanulhattunk, tanithattunk és dolgozhattunk.

A kapu történetének részleteire térve elmondtam, hogy a Székely Kaput Gál Árpáddal faragtam 1992-ben a soproni kollégáim szellemi és anyagi támogatásával. (Bövebb beszámoló a soproni Székely kapuról a Kapocs 1992 decemberi kiadványában található.) Bár a Székely Kapu elöször a Vancouveri Magyar Napok alkalmából került kiállitásra, azt már 1992-ben azzal az eredeti szándékkal faragtuk, hogy annak végleges helye a Brit-Columbiai Egyetem Erdészeti Fakultásán lesz. Érdekes megemliteni, hogy azóta már a harmadik Dékán vezeti a Fakultást. Az utóbbi 10 év alatt sokat alakítgattuk, simítgattuk a kaput: Rétfalvi László (örökös balek) segítségével átépitettük a tetö szerkezetet, mivel az eredeti túl nagyra sikerült; az értékes Chamaecyparis nootkatensis faanyagot a Chromated Copper Arsenate (CCA) vegyszerrel tartósítottuk. E tartosítás a soproni város toronyra emlékeztetö zöldes színü patinát adott a Székely Kapunak. Nehéz elhinni, de maga a beton alapzat 10,500 dollárba került, amiböl 4,000 dollárt Palkovics János firma a saját zsebéböl fedezett. A beton alapzatot Tóth János (örökös balek és kultúr mérnök) tervezte "pápai valutáért". Ugyancsak János tervezte a három vas tartó elemet, amelynek gyártása 340 kg acélt vett igénybe és ezer dollárba került. Az ünnepélyre Gál Árpád is eljött családjával, akit bemutattam a résztvevöknek. Két hugom, Marika és Erzsike, virág csokrokkal köszöntöttek és adtak tiszteletet szüleink emlékére.

A tradicionális bányász és erdész himnuszt meglepö fiatalos lendülettel énekeltük, korülbelül 40-en. Még tapsot is kaptak az öszülö és kopaszodó vén-diákok. A Székely Kapu átadását jelképezö selyem szalag átvágsára Dr. Adamovich Lászlót, tisztelt és szeretett professzorunkat akartuk megkérni. Az utolsó pillanatokban azonban váratlanul betoppant egy vendég, aki 1957-ben a Világ Egyetemi Tanács képviselöjeként müködött. A fakultás vezetöi megkértek bennünket, hogy engedjük meg, hogy ö szólhasson egy pár szót, és vághassa el a szalagot.

Az ünnepséget követöen, díszes magyar népviseletbe öltözött asszonyok gulyás levest szolgáltak fel. Nagyon finom lehetett mert a 250 adag hamar elfogyott. A jó illatra a diákok is odakeveredtek, s alkalmuk volt nekik is megismerkedni a magyar ízekkel. Büszkék vagyunk arra, hogy a Brit-Columbiai Egyetem Erdészeti Fakultásának fél évszázados multjában jelentös szerepet játszhattunk: negyvennégy évvel ezelött érkeztünk Kanadába.

Józsa László, örökös balek és Alumni President

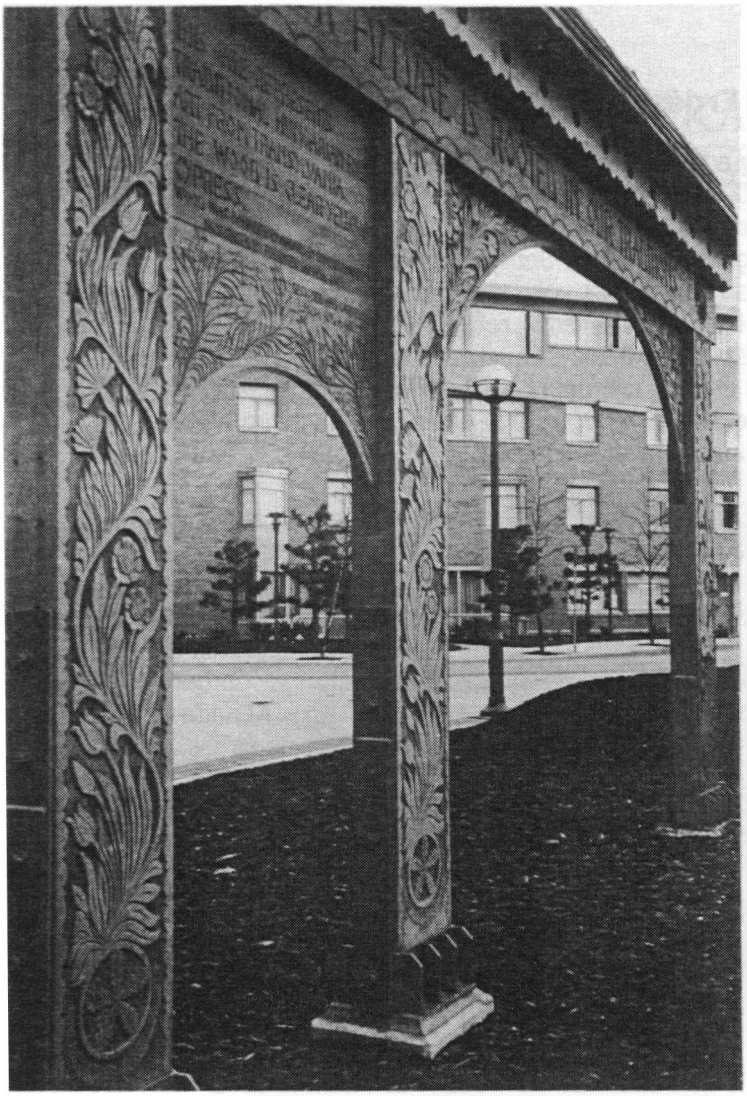

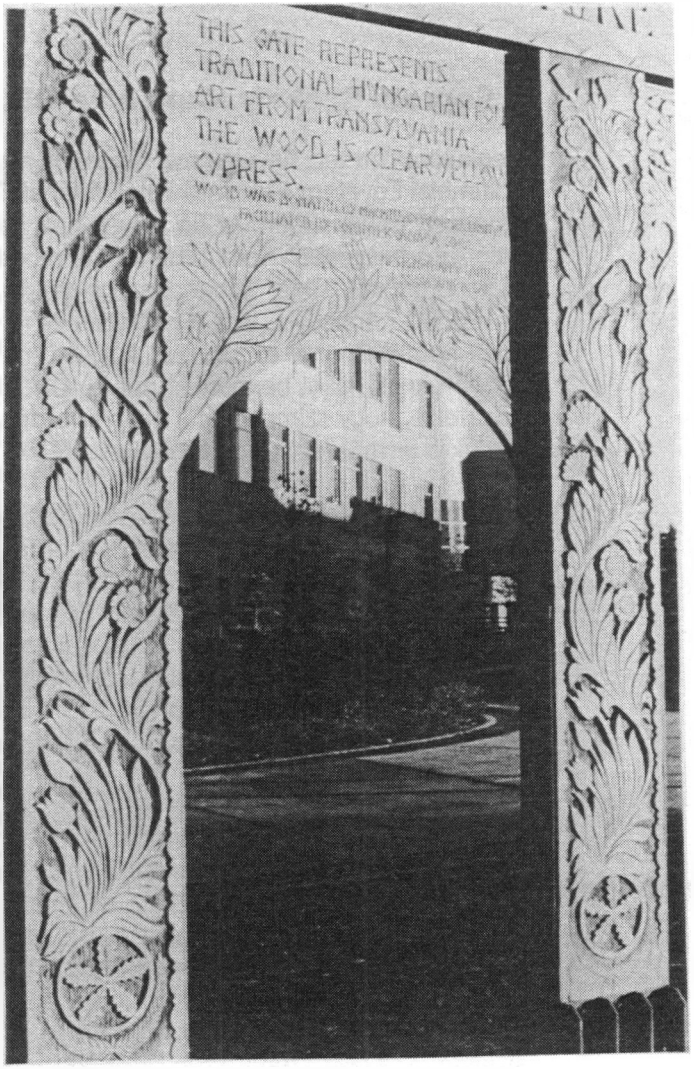

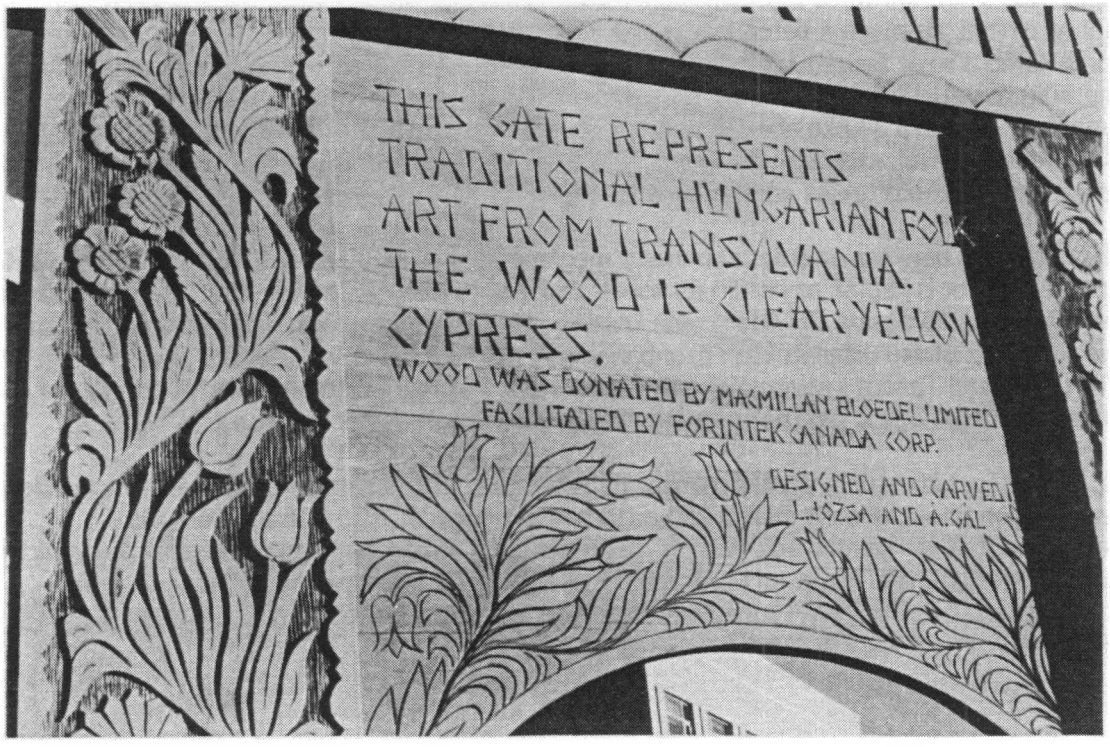

Képek a SOPRON KAPU avatási ünnepélyen

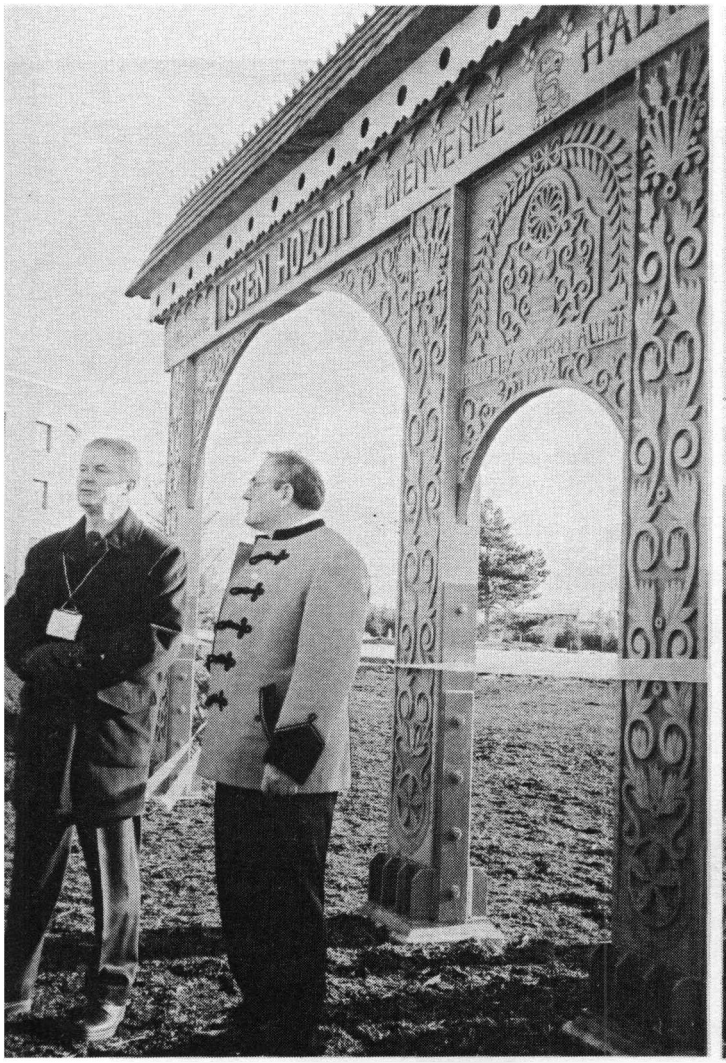

A Két faragó mester
Józsa László és Gál Árpád

Kurucz Marika és Safranyik Erzsi
köszönti Lacit az ünnepségen

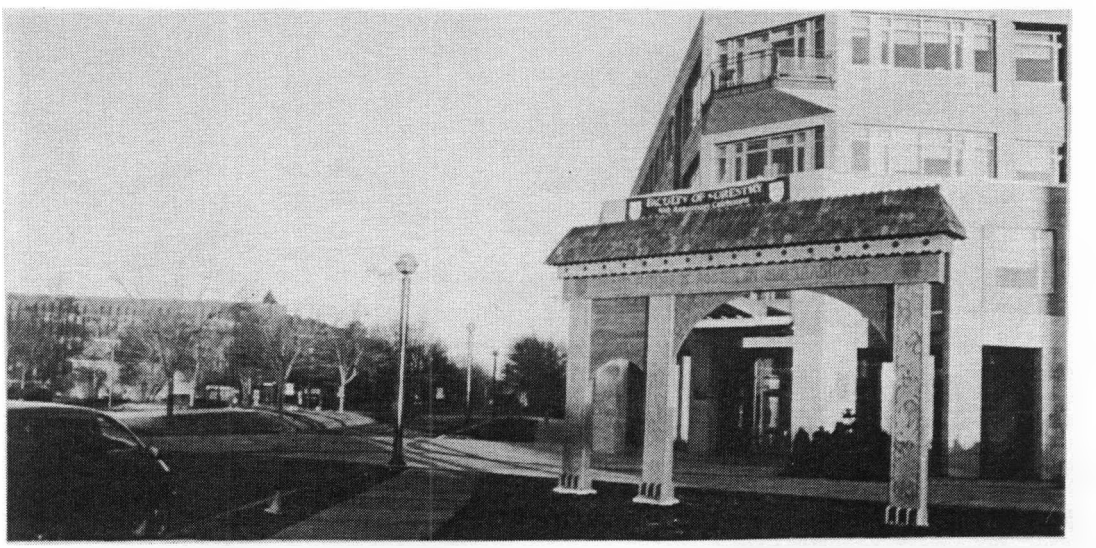

Sopron Kapu – Háttérben a Forest Science Center, U.B.C.

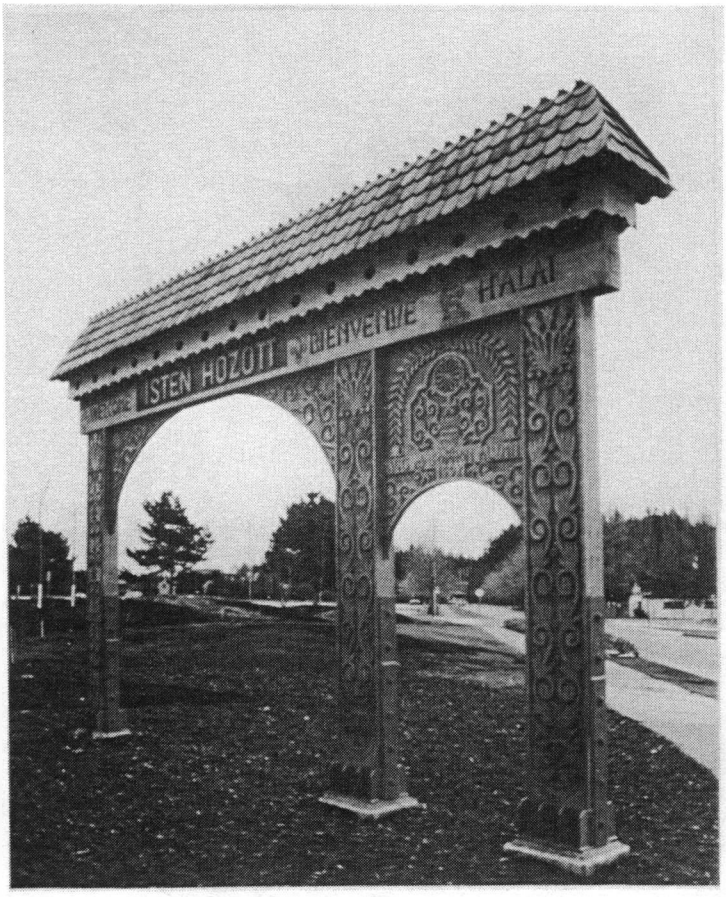

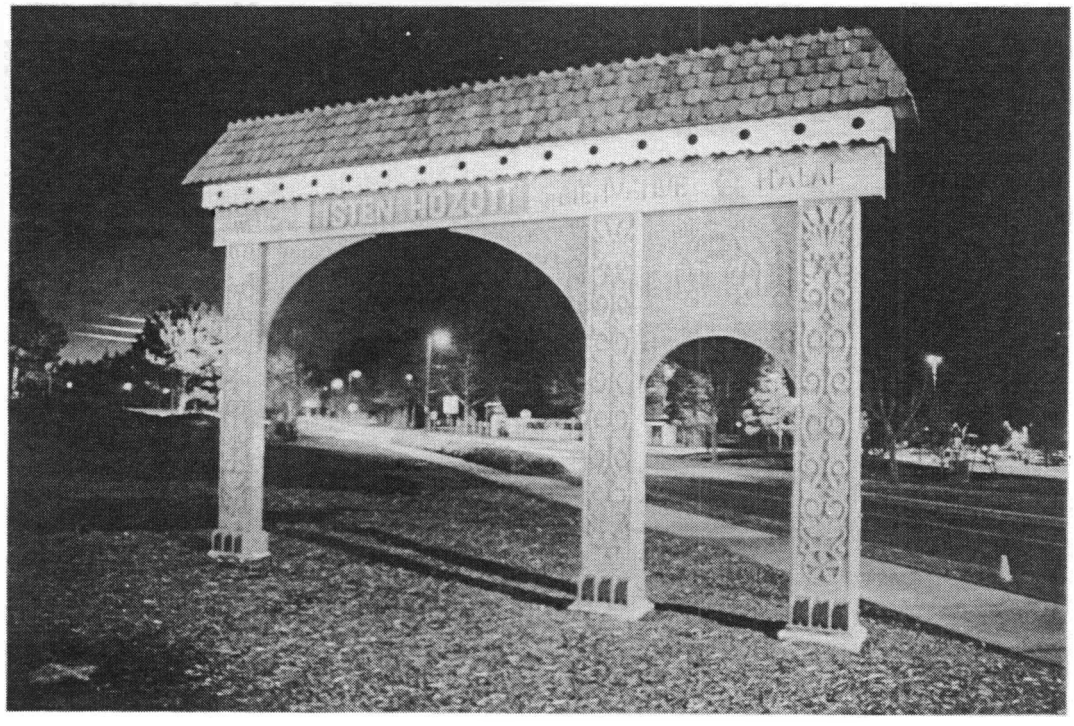

SOPRON KAPU ESTI MEGVILÁGITÁSBAN

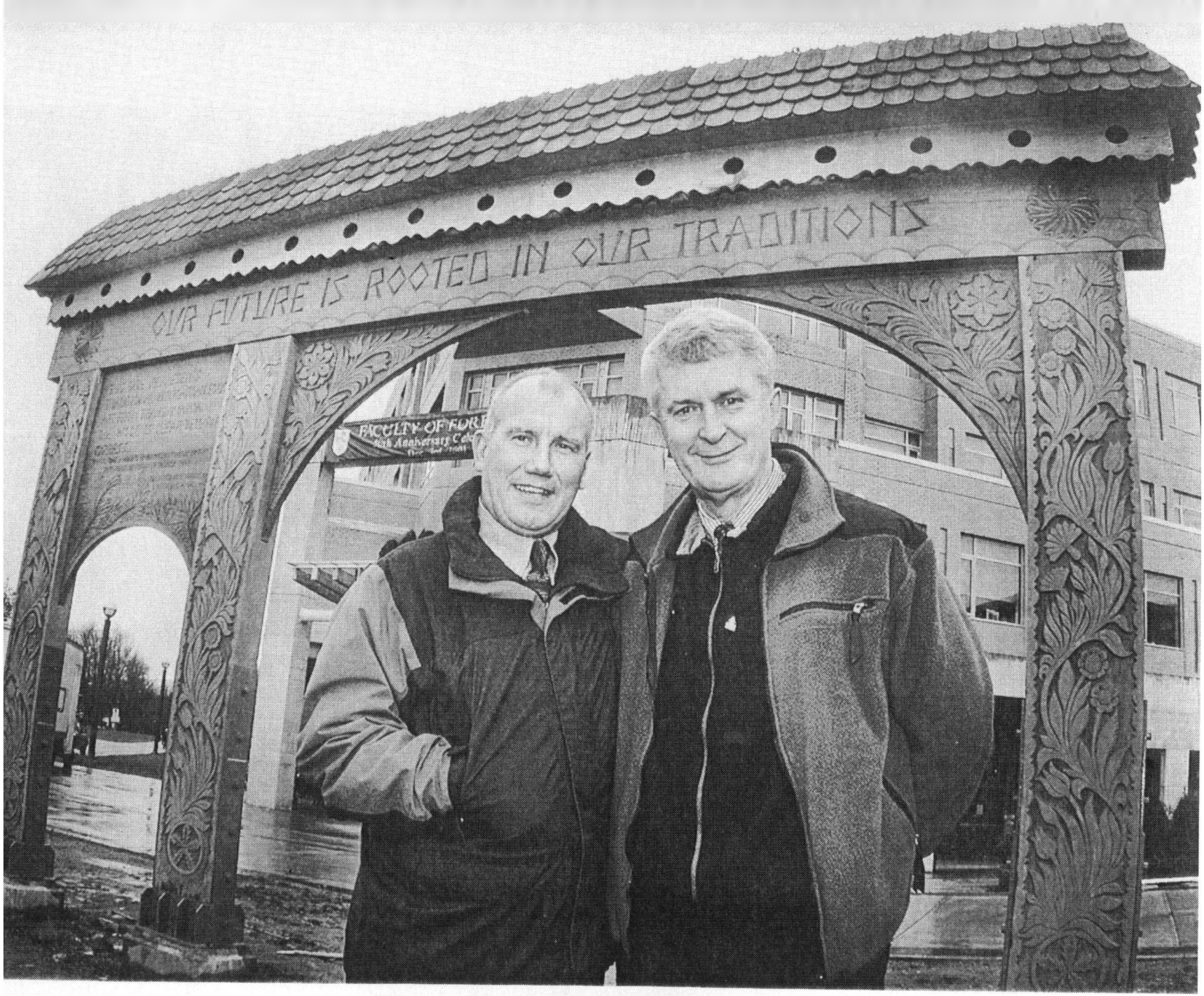

Dr. Jack Saddler, az erdész fakulás dékánja
Józsa Lászlóval

A legújabb megjelent könyvek:

1) **"Mi Is Voltunk Egyszer Az Akadémián"**
Dr. Roller Kálmán
Új javított kiadás, 266 oldal képekkel.
Ára: $25.- ($15- a könyv alapra adakozóknak)

2) **"Látomások A Múltból"**
Pintér László.
560 oldal, egy fiatal erdész élményei Kanadában,
Irások, versek, képek. Ára: $30.-

3) **"VADVÁLTÓK"**
Major Richárd.
Vadász élmények Brit Kolumbiában.
280 oldal, képekkel, térképekkel.
Ára: $40.-

Könyvek megrendelhetők Kocsis Tibortól

Cím: #302-789 Drake Street
VANCOUVER, B.C.
V6Z 2N7

E-mail : tiborsopron@hotmail.com

Erdész Himnuszt éneklik a vancouveri erdészek
a SOPRON KAPU avatásán 2001 december 3.-án

SOPRON ALUMNI

Abonyi A.
Adamovich L.
Agh M.
Ambach M.
Andody E.
Andre B.
Apt K.
Apt O.
Apt O.
Bajzak D.
Bakonyi N.
Bako J.
Bakos T.
Balatinecz J.
Balogh I.
Balpataki G.
Bandi P.
Barabas J.
Barakso J.
Baranyay J.
Batay J.
Bathy I.
Bella I.
Benko G.
Benyovits G.
Bige Z.
Bezeredi G.
Boa S.
Boda Z.
Bodig J.
Bogyai E.
Bolecz B.
Boncz E.
Bordulak Z.
Borovits F.
Borsos Z.
Budai G.
Bruckner J.
Csanyi E.
Csapo I.
Csaszar R.
Cserjesi A.
Csizmadia F.
Csizmazia J.
Csizmazia T.
Danczinger E.
Deminger K.
Dibuz J.
Dobozy T.
Draskoy G.
Farkas I.
Farkas M.
Fazokas F.
Fejes M.
Fekete R.
Ferdinand I.
Fodor G.
Fodor G.
Fonagy S.
Frey O.
Fulopp Z.
Fur K.
Fustos A.

Gaspar J.
Gerencser L.
Gogos F.
Gorgenyi B.
Gratzer M.
Grozdits G.
Gyongy E.
Gyongyosi S.
Hahn F.
Hajdu C.
Heder I.
Hegedus I.
Hejja A.
Hejjas J.
Hejjas K.
Herczeg E.
Hidasi I.
Hirczy B.
Hokhold F.
Homoky I.
Horvath E.
Horvath I.
Horvath O.
Horvath S.
Hudak J.
Huszar K.
Ifju G.
Illes I.
Jablanczy S.
Jakoy E.
Jancsik K.
Jando T.
Jozsa J.
Jozsa L.
Juhasz G.
Jutasi B.
Kaffka P.
Kalmar L.
Kapitany G.
Kapuszta J.
Kassay V.
Kemes J.
Kerekes J.
Killan M.
Kiss-Toth J.
Kiss G.
Kiss J.
Kiss J.
Kiss Z.
Kiraly M.
Klima I.
Kocsis T.
Koczo M.
Koltay I.
Koller P.
Komlossy J.
Komondy G.
Koos B.
Kondor G.
Koran Z.
Kornya L.
Kosa Z.
Kovacs I.

Kovats M.
Kovats M.
Kozak A.
Krajczar E.
Kretai E.
Kurucz F.
Kurucz J.
Kuppan A.
Laczko A.
Lesko G.
Lovas L.
Magasi L.
Major R.
Marko I.
Markus G.
Matolcsi G.
Medveczky L.
Mihaly M.
Molnar J.
Nagy G.
Nagy M.
Nagy O.
Nagygyor S.
Nemeth J.
Nemeth L.
Nemeth L.
Nemeth Z.
Noviczky Z.
Nyers F.
Ocsko I.
Orloczi L.
Oroszlan J.
Orosz I.
Otvos I.
Pal L.
Palka L.
Palkovics J.
Palffy C.
Pandak L.
Papp F.
Paszner L.
Pataki I.
Pech G.
Pendl F.
Penzes L.
Ping F.
Pinter L.
Popradi L.
Porpaczy L.
Prem B.
Puskas L.
Rab R.
Raboczi L.
Racz A.
Ravai J.
Redey J.
Rettalvi L.
Rethy S.
Rikli O.
Roller K.
Ronay S.
Ronyecz J.
Rupi L.

Safranyik L.
Salamon M.
Sebestyen I.
Selmeczy C.
Simon J.
Sinka G.
Sipak B.
Skorka M.
Somogyi E.
Soos J.
Spandli I.
Spuriga I.
Szablya J.
Szabo G.
Szabo T.
Szalamin G.
Szalkai A.
Szamosi G.
Szantai F.
Szanyi L.
Szarmes K.
Szasz I.
Szasz J.
Szauer J.
Szekessy L.
Sziklai O.
Szy F.
Szikszai K.
Takacs J.
Takaro L.
Tamasi M.
Tarnocai K.
Togel G.
Tolnai I.
Tormassy E.
Toth E.
Toth G.
Toth J.
Toth J.
Toth T.
Treso B.
Treso F.
Turmezei Z.
Tusko F.
Tutunoski K.
Vadai J.
Vajas J.
Varadi B.
Varga L.
Varga P.
Vari M.
Veres G.
Veres S.
Veto L.
Viszlai E.
Viszlai J.
Vlaszaty O.
Weidinger I.
Witt L.
Zoltay E.

Honorary Members:
T. Waterland &
Gál Árpád

Akik elmentek, de el nem szakadtak,
Kanadában is magyarok maradtak,
Akik meggyőztek egy messzi világot,
De ma sem mások: soproni diákok,
Az ősi otthont, az Akadémiát
Szivből köszöntik: Vivát! Vivát! Vivát!

Vargha Domokos